

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

(10-753) DOPİNG SORUNU ARAŞTIRMA KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

19 Aralık 2013 Perşembe

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

19 Aralık 2013 Perşembe

---0---

K O N U

Sayfa

Sporla dopinge mücadele alanında, spor medyasının görüşleri, bu süreçte edindikleri tecrübeler ve önerilerinin dinlenmesi

1:36

İÇİNDEKİLER

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:20

Ali ERDOĞAN (Gazeteci)	1:2, 7, 8, 13, 15, 16, 19:20
Ercan ATA (Gazeteci)	2:4, 6:7, 7:8, 16:18
Ülker CAN (Eskişehir)	4, 6
Mehmet DOMAÇ (İstanbul)	4:5, 7:8, 15:16, 20
Mehmet Volkan CANALIOĞLU (Trabzon)	5
Lütfü ÖZEL (Gazeteci)	8:11, 13, 18:19
Hamza DAĞ (İzmir)	11:12, 18, 19
Mehmet Hilal KAPLAN (Kocaeli)	12
Erdal AKSÜNGER (İzmir)	12:13, 17:18
Ali ÖZ (Mersin)	13:14
Fatih ŞAHİN (Ankara)	14:15, 20
Mesut DEDEOĞLU (Kahramanmaraş)	16

İKİNCİ OTURUM

21:24

Atilla GÖKÇE (Gazeteci)	21:24
-------------------------	-------

ÜÇÜNCÜ OTURUM

25:36

Atilla GÖKÇE (Gazeteci)	25, 29:32, 33, 34, 35:36
Murat AĞCA (Gazeteci)	25:28, 32:34, 36
Fatih ŞAHİN (Ankara)	28, 30, 32:33, 36
Hamza DAĞ (İzmir)	28, 30, 35
Mehmet DOMAÇ (İstanbul)	28:30, 31, 33:34, 35:36

Açılma Saati: 11.11

Kapanma Saati: 16.00

19 Aralık 2013 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.11

BAŞKAN: Osman Aşkın BAK (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Adem TATLI (Giresun)

KÂTİP: Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin)

----- 0 -----

BAŞKAN – Toplantı yeter sayımız vardır.

Türk sporunda yaşanan doping sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Medis Araştırma Komisyonumuzun 7'nci toplantısını açıyorum.

Bu toplantıda, sporda dopinge mücadele alanında spor medyasının görüşlerini, bu süreçte edindikleri tecrübeleri, önerilerini dinleyeceğiz. Bu süreç içerisinde bu konuda haber yapan, süreçleri takip eden değerli basın mensuplarımız var. Bugün, Sabah gazetesinden Ali Erdoğan Bey'i, Hürriyet gazetesinden Ercan Ata Bey'i, Vatan gazetesinden Lütfü Özel Bey'i, Milliyet gazetesinden Atilla Gökçe ve Tayfun Bayındır Bey'i ve Habertürk gazetesinden Murat Ağca Bey'i dinleyeceğiz.

Efendim, Sayın Ali Erdoğan ve Ercan Ata, hoş geldiniz.

Biz, Komisyonumuz, spor medyasının bu işi haber boyutunda takip eden sizlerin değerli görüşlerini dinleyeceğiz bugün.

On beş dakika her birinize söz hakkı vereceğiz. Ondan sonra da Komisyon üyelerimiz soru yöneltcekler sizlere.

Önce, Ali Bey buyurun, sizinle başlayalım.

Teşekkür ederiz.

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN – Bizi, Türk sporunun kara lekesi olan böyle bir doping toplantısına çağırdığınız için Komisyon üyelerine teşekkür ederiz.

Başta Sayın Başkanı yıllardır tanırız, Güreş Federasyonu Başkanlığı yaptığı için onlarla çok seyahatte bulunduk. Sporcuların isteklerini, genelde neler yapılması gerektiğini beraber çok takip ettik.

Tabii ki spor medyasının durumu konusunda şunu belirtmek isterim: Eğer spor medyası bu doping olaylarını yazmasaydı, belki de doping gün yüzüne çıkmazdı. Çünkü hep medyada duyuldu, medya gündeme getirdi doping olaylarını. Biz de bunu kendi gazetemizin bakış açısı doğrultusunda vermeye çalıştık. Medya, tabii ki, her konuda olduğu gibi Türk sporunun gelişmesinde de büyük rol oynamaktadır. Hep futbol diyoruz ama biz genellikle, Ankaralı spor yazarları amatör sporlarla uğraşıyoruz. Biz 60 federasyon başkanıyla tek tek, gördüğümüzde tanışıyoruz, sporcuları biliyoruz.

Bugün olimpiyat şampiyonu olmuş sporcular ve dopingli çıkmış sporcular hepimizin evladı yaşıyor, kimisi kardeşimiz gibi, hep beraber yaşıyor. Hocam daha iyi bilir, Başkan da çok iyi bilir. Bu nedenle, esas temel doping değil, eğitimin noksanlığından kaynaklanmaktadır. Siz spora başladığı yaşta sporcuya eğitimi verdiğiniz takdirde sporcu bu kötü alışkanlıklardan kendisini uzak tutar. İyi bir antrenör, federasyon da bunlara yardımcı olduğu takdirde dopingin olacağını ben zannetmiyorum. Çünkü eğer sporcuyu iyi bir antrenöre vermediğiniz takdirde, antrenörün yanında psikologu, doktoru, masörü olmadığı takdirde o sporcu ister istemez yanlış yönlere kendisini çevirecektir. Bu da dopingdir.

Bir de Türk sporunda şu hastalık var yıllardır... Ben kırk bir yıldır spor yazarlığı yapıyorum. Doping 2004'ten sonra gündeme geldi. Neden? Yani daldan dala atlamak gibi olmasın da, WADA yoktu, yani Uluslararası Anti Doping Ajansı kurulmamıştı. 2004 Atina Olimpiyatları sonrası tamamen faaliyete geçti ve tüm dünyadaki sporu mercek altına aldı. Yani bu sporcular nasıl rekor kırıyor, nasıl madalya alıyor, bunları gündeme getirdi. Daha önce uluslararası federasyon doping numuneleri alırdı. Orada federasyon başkanının eğer o uluslararası federasyon başkanıyla durumu iyiye el altından bu işler kapatılırdı. Nedir? Daha açıkça söyleyeyim, rüşvetle bu iş kapatılırdı ve kapatıldığı da olmuştur, bunu yaşadık. Ama nedir? Türkiye'nin iyiliği için veya Türkiye'nin geleceği için biz bunları gazetelerimizde, maalesef, ben yani, üzülererek yazamadım; yazmak zorundaydım ama yazamadım. Zaten temel nokta budur.

Biz, eğer olimpiyat şampiyonumuz dopingli çıkıyorsa oturup düşünmemiz lazım. Biz bu sporcuya ne verdik, neden bu sporcu dopingli çıktı? Çünkü hep eğitimden kaynaklanıyor, çünkü biz bunları bir para hırsıyla, hep ödülle teşvik edince olmuyor. Ödül

ikinci planda olmalı. Biz eğer sporculara... Her zaman basa basa söylüyorum, eğitimidir. Mesela, bugün Rüştü Hocam da burada. Ben bilmiyordum, burada olması çok iyi. Şimdi, Rüştü Hocama kaç tane olimpiyat şampiyonu veya Avrupa şampiyonu sporcu sormuştu veya antrenör sormuştu bu doping konusunu? Hiçbiri sormamıştır. Geçen ay Antalya'da bir haltercinin doping şeyinde, kimse kalkıp da sormadı hocama. Hocam anlattı bilimsel olarak, neden böyle bir doping olduğunu, Avrupa'dan, dünyadan, hatta Japonya'dan örnek verdi; hepimizin ağzı açık kaldı. Yani çok güzel bir sunum yapmıştı. İşte, bizdeki temel konu, federasyonlardaki sağlık kurullarının çalışmaması, antrenörlerin yetersiz oluşu, sporcuların bir an önce zengin olma hayali. Düşünün, 18 yaşındaki çocuğa 1,5 trilyonu veriyoruz. Bu çocuk ya sporu bırakıyor... Başarılı olmak için de, böyle, dopinglere başvuruyor.

Şimdi, çözüm önerisi bence şu olmalı: Hiçbir zaman idari çözüm olmaz. Yani biz doping haberi yazarız veya dopingli çıkan sporcuyla alır teftiş kuruluna göndeririz, Spor Bakanlığı veya Spor Genel Müdürlüğü. Bunda ben bir şey çıkacağını... Bilmiyorum, iki yıl, üç yıl veya men cezası verirsın. Esas, batağı kurutmamız gerekir. Batak nedir? Bu doping ilacını sermaye edinen bir grup var Türkiye'de, yurt dışından gelen. Biz bunu adli yönde engellemediğimiz takdirde Türkiye'de dopingin ve dünyada dopingin önüne geçilmesi mümkün değildir. Biz burada sadece idari... İşte, üç yıl men veriyorsun, üç yıl sonra geliyor 21-22 yaşında yine madalya alıyor. O zaman belki dopingsiz alıyor veya dopingli alıyor, çıkmıyor, kendisini kurtarıyor.

Şimdi, mesela, 5 tane antrenörümüz savcılıkta. Bu, çok daha önce verilmesi gereken bir olaydı. Yani dopingin üzerine adli makamın da gitmesi gerekirdi. Ben bunu birçok kez yazılarımda, hatta birebir görüşlerimde de dile getirmiştım. Yoksa biz idari soruşturmaya hiçbir şeye varamayız, üzerini kapatırız, çoğu da kapatıldı, kapatılıyor da. Bugün doping dosyalarının... Yani bence, görüş alınması, uzman görüşü alınması, şey yapması fazla uzar. Zaten doping çıkmış, WADA bunu demiş, dopingli bu. Yani bunu bekletmeyeceksin, cezayı vereceksin. Bunu sürüncemede bırakmak diğer sporculara da bir anlamda teşvik olur.

Akdeniz Oyunları öncesi bir doping patlaması oldu, birden oldu. Bir baktık, atletizmde, halterde hiç beklemediğimiz sporcular bizim karşımızda. Biz onlardan şampiyonada beklerken, uçaktan iner inmez, hepsi geri derdest gönderildi.

Hocam da gülüyor, Hocam çünkü o konuları...

Şimdi, ödül elbette ki tabii verilmeli. Ödülün Türkiye'de çok fazla olduğuna ben inanıyorum. Bu ödül de dopingi getirir. Akdeniz Oyunları öncesi çıkan doping olayları bizim 2020'yi alamamamıza neden oldu. Çünkü en büyük neden o oldu, 40'a yakın sporcumuz dopingli çıkınca. Bu, ister uluslararası bir komplo olsun -niye o güne rastlattılar- ister tahlil, analiz sonuçları farklı olsun ama bizim 2020'yi kaybetmemize en büyük neden Akdeniz Oyunları öncesi yaşanan doping skandalıdır. Bu, üzerinde durulması gereken bir konudur.

Ben her zaman söylüyorum, doping hırsızlıktır, doping rüşvet vermek demektir, doping Türk sporunun kara lekesidir. Bu kara lekeyi kurutmamız, temizlememiz, beyazlatmamız lazım. Onun için de idari yönden dopingi yapana en ağır cezayı vermemiz gerekiyor; idari değil adli yönden, idari geçer. Bugün doping yapan sporcu, olimpiyat şampiyonu, federasyonların yönetim kurullarında görev alıyor, antrenörlük yapıyor, dışarıdan destek veriyor. Bunu tamamen uzaklaştırmamız lazım. Bir örnek, bir ilk adımın atılması gerekir. Bunun da adli yollarla çözülmesi gerektiğine inanıyorum ben.

Benim şimdi söyleyeceklerim bu kadar. Sorularınıza her zaman cevap vermeye de hazırım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Erdoğan.

Buyurun Sayın Ata.

GAZETECİ ERCAN ATA – Şimdi, öncelikle bir düzeltme yaparak başlamak istiyorum. Ben Doğan Haber Ajansı Ankara Spor Sorumlusuyum. Arkadaşlarımız yanlış yazdılar galiba Hürriyet olarak. Tabii, Hürriyet de bizim kurumumuz.

Şimdi gelelim en önemli gündem maddesine: Doping. Dopingli ilgili Türkiye'nin tarihine baktığınız zaman, son 2004 yılından bu tarafa yaşanan olayların içerisine şöyle bir girdiğimiz zaman gazeteci olarak, hakikaten üzülmüyoruz, sayfalarımıza bunları taşımaktan da mutlu değiliz yani öncelikle onu belirtelim. Belki bu işten rant sağladığımız düşünülebilir ama mutlu değiliz, önce onu söyleyelim. Ama idari anlamda yapılan hatalardan dolayı bugünkü sporcuları dopingli olarak konuşuyorsak burada sorgulamamız gereken birçok konu var ve en çok merak ettiğim şey, Türkiye'de dopingin cezası verilmiyor ama Mediste sanki vekillerin, halkın temsilcilerinin burada hiç işi yokmuş gibi gece gündüz yatıp doping tartışılacak. Siz toplantının başında bir şey söylediniz, "7'nci toplantı." dediniz. Halkın vekilleri burada, 2 tane sporcu hırsızlık yapacak, 3 tane sporcu hırsızlık yapacak, halkın vekilleri bütün vaktini buna ayıracak! Buna çok üzülmüyorum. Böyle bir şeyi de kesinlikle kabul etmiyorum bir gazeteci olarak, bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak. Önce bunu belirtmek istiyorum yani bu size karşı sitemimizden değil, idarecilerin hatalarından dolayı bugün sizler buradasınız, bizler buradayız, bugün dopingi tartışabiliyoruz.

Şimdi idari hatalara bakalım: 2004 yılı ve öncesini de tartışmaya kalkarsak, genel olarak, Spor Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı anlaşmalar yaptı. Bunlara hepiniz de şahitsiniz, hepimiz şahidiz. Her dönem bakanımız gidiyor, Millî Eğitim Bakanlığıyla oturuyor, klasik bir anlaşma yapıyor. Yapılan anlaşmanın bana bugün bir tane örneğini çıkarsın, getirsinler. Türk sporu için neler yapılmış? “Spor” denilince okul çağı akla gelir. Bakın, atladığımız bir nokta var. 50 yaşında gelmiş bir dopingli sporcuyla hâlâ yedi aydır kurtarma operasyonu yapıyorsanız o zaman bir yerlerde kendimizi sorgulamamız gerekiyor, ne gazeteciyi sorgulayacaksınız ne o sporcuyla sorgulayacaksınız ne onun antrenörünü. Ali Erdoğan çok güzel bir laf söyledi: “Bu iş eğitimle olacak.” Evet, eğitimle olacak ama eğitim kalkıp da 50 yaşındaki adama... Ben gelmişim 50 yaşına, bana eğitim versen ne olur bu saatten sonra? Hiçbir şey olmaz. Benim sadece kafama bir iki tane fikir sokarsınız ama okul çağındaki bir çocuğu kabul etmeyen bir idare tarzını kabul etmiyorum ben. Türkiye’de okul çağındaki sporculara, okul çağındaki çocuklara gidip bunun eğitimini vermediğini sürece, spora yönlendirmek, sporun bilimsel çalışmalarını, sporun hangi bölümlerinde neler yapabilecek olduğunu, eğer gidip bunu yetkilileri, bugünkü idarenin içerisine baktığımız zaman... İdare derken özür diliyorum, hemen düzeltiyorum, Spor Bakanlığı ve Spor Genel Müdürlüğünün yapılanmasının içerisine bakalım.

Bana bir tanesi çıksın, bu işin olimpiik değerlendirmesini yapsın. Ali Erdoğan güzel bir laf söyledi, dedi ki: Bizim kaybetmemizdeki en büyük etkenlerden biri olimpizm ruhuna aykırı davranmamızdan dolayıdır. Bakın, biz olimpiyatları bu nedenle kaybettik sayın vekillerim, sayın arkadaşlarım. Biz olimpizm ruhuna aykırı olduğumuz için bunu kaybettik. Gezi olayları falan hikâye, o bölüme de girmek istemiyorum. Eğer Bakanlığımızın içerisinde kalkıp da sporun temelini inecek olan insanlar yoksa o zaman Sayın Bakan kadrosunu değiştirecek. Türk sporunun bu şekilde yönetilmesi, Türk sporundan başarı beklenmesi mümkün değildir. Komisyon kuruyorsunuz, kurduğunuz komisyonun, değerlendirme komisyonunun başındakine bakıyorsunuz, yardımcısına bakıyorsunuz: Federasyon başkanı. Ya, kim kimi denetliyor? Bana bir söyler misiniz? Kim kimi denetliyor, nasıl denetliyor?

2010 yılında 2 tane sporcunun sohbetine şahit oluyorum. Biri diyor ki: “Ben hak ederek, Türk devletini temsil ederek aileme bakıyorum, hiç doping yapmadım.” Öbürü diyor ki: “Salak mısın sen –çok özür dilerim- niye doping yapmıyorsun ki? Nasıl olsa federasyondakiler örtbas ediyor.” Ya böyle bir şey düşünebiliyor musunuz? Bu mümkün müdür? Geline nokta bakıyoruz. Gözlerimle şahit olduğum bir olay. O insan da burada. Yılıni söylemeyelim, sporcunun adını da söylemeyelim. Görevli olarak gidiyor doping numunesi almaya. Bakın, bu, Türkiye’de yaşanıyor. Bu bir züldür, zül. İnsanlar utançlarından istifa etmelidirler. Neden istifa etmediler, biliyor musunuz? O gün gazeteci olarak biz oradayız diye o insan dayak yemedi. Neymiş? Görevini yapmaya geliyor. Sporcu, haksız kazanç elde edecek, Türk halkını, Türk devletini...

Ben ülke dışında da çalıştım. Orada da ekme paramı kazanmaya çalıştım. Şimdi Türkiye’deyim. 4 çocuk babasıyım ben ve çocuklarıma her zaman öğretmeye çalıştığım şey şudur: Haksız kazanç elde etmeyin.

E şimdi bu insan görevini yapmaya çalışacak, çıkacak bir tanesi gelecek ve o insan, gazeteciler olmasa o görevliyi dövecekler orada. Neredeyse o içteki oda kurtardı, yani küçücük 3-5 metre kare oda oraya numune almaya gelenlerin hayatını kurtardı. Ben öyle bakıyorum. Ve ondan sonra o federasyon çıkacak, tam on bir ay, belki de yılı geçiyor, cezasını vermiyor. E şimdi neyin tartışmasını yapıyoruz biz? Neyin doping araştırmasını yapıyoruz? Başta bir şey söyledim. Çok basit: İnersin okul seviyesine, okul seviyesinde bu işin temelini başlatırsınız. Siz dopingin eğitimini... A, B, C’yi nerede öğretiyorsunuz? İlkokulda öğretiyorsunuz? Kur’an-ı Kerim’i nerede öğreniyoruz? Kur’an kurslarına giderek öğreniyoruz. Başka öğrenme şansımız var mı bizim? Yok. 50 yaşındaki adama sen bugün anlatmışsın, ne olur ki? Hiçbir şey. Sen gideceksin oraya, o çocukları ayağına getirerek değil. Bakın, hatalarımızı söylüyorum ben, Türkiye’de sporu yönetenlerin hatalarını söylüyorum. Türkiye’de spor bu şekilde yönetilmez. Türkiye’de dopingi daha çok konuşuruz biz. Bu Komisyon biter, dosyasını sunar, bugün de buraya not düşelim, bu Komisyonun bittiği gün yine dopingli sporcu çıkar bu ülkede ama siz sporcunun ayağına gitmediğiniz sürece, sporcuyla okul çağında eğitmediğiniz sürece bu ülkede bunları yaşarsınız.

Bir spor bakanı veyahut Spor Bakanlığı içerisindeki insanların okuldaki sporda hiçbir katkısı olmuyorsa, o çocuk orada eğitim almıyorsa biz dopingi daha çok tartışırız ve son dönem içerisinde hep söylediğimiz bir şey: Üst kurul kurulsun dedik, bunu yıllardan beri söylüyoruz. Ali ağabeyler bizden daha tecrübeli gazeteciler. Şu anki oluşuma, şu anki yapılanmaya kendileri de karşı. Bu ülkede yanlışları doğruları bizden daha çok gören insanlar ama bugünkü yanlışları, doğruları ayırt etmeye kalktığımız zaman yanlışlarımız tavan yapıyor. Ne için tavan yapıyor? Okuldaki eğitim yanlıştır. Millî Eğitim Bakanlığı ve Spor Bakanlığının uygulamaları yanlıştır. Biz bu şekilde yaparak dopingi engelleyemeyiz.

2004 yılından bu tarafa bakın, öncesi ve sonrasına bakın, Türkiye’deki dopingli sporcu sayısına bakın, 2011 yılında tarihi patlama yaşanmıştır. Hiç grup olarak böyle bir uygulama olmamıştır. Nedenini kimse sorgulamıyor, hiç kimse sorgulamıyor. Niye

sorgulamıyorsunuz nedenini? Asıl sorgulanması gereken yerler oralardır. Hiçbir gazeteciyi, hiçbir milletvekilini, hiçbir antrenörü ben suçlamıyorum. 60 yaşında bir antrenör, ilkokul mezunu bir antrenör hâlâ bu ülkede eğitim vermeye çalışıyorsa, saygı duyuyorum, emeğine saygı duyuyorum, altmış yıllık bir emektir bu, kesinlikle o konuda yargılamıyorum ama dünyada, bakın, bu iş artık... “Türk gücü” denilen bir şey vardı biliyorsunuz güreşimizde. Özellikle söylüyorum, Sayın Başkanımız güreşçi olduğu için söylüyorum. Artık “Türk gücü” diye bir şey kalmamıştır, bilimsellik Türk gücünü yenmiştir.

Doğru mu Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Evet.

GAZETECİ ERCAN ATA – Teşekkür ederim.

Onun için bu işin temel eğitimi okulda başlar ve okulda biter. Sonraki dönem içerisindeki hiç kimseyi eğitemezsiniz, mümkün değil. Tekrar ediyorum, bugünkü, bu Komisyondaki milletvekillerinin bu vaktini çalanlara da yazıklar olsun diyorum çünkü o insanlar Türk halkına hizmet etmek için buralara geldiler. 3 tane hırsızın yüzünden, 4 tane, 5 tane hırsızın yüzünden ve bunlara rant verenlerin yüzünden sizler burada uğraşıyorsunuz.

Şimdilik sözlerim bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Şimdi, öncelikle, tabii, Komisyonumuzun amacı, bu sorunları Genel Kurulun bize verdiği yetkiyle beraber araştırmak ve değerlendirmek. Burada gerçekten konuyu bilen, konu üzerinde tecrübe sahibi arkadaşlarımız var. Sizi, özellikle sizleri dinlememizin sebebi, dışarıdan bakış açınız, görüş açınız bizler için değerli. Biz bu değerlendirmeler sonucunda sorunun çözümüne yönelik bir yol haritası ve çözüm önerileri ortaya koyacağız. Biz inanıyoruz ki bu sorunun çözümüne bu Komisyonun çalışmaları katkı sağlayacak, sizlerin görüşleri de katkı sağlayacak. Verdiğiniz öneriler önemli bizler için. Milletvekilleri olarak bizim görevimiz, sorunları, halkımızın sorunlarını, bize iletilen sorunları çözüme kavuşturmak için çalışmak. Burada tüm siyasi partilerden arkadaşlarımız bu konunun çözümüne yönelik sizlerin de önerileriyle beraber bir sonuç çıkarmaya çalışıyorlar. Belki bunun içerisinde sizlerin de ifade ettiğiniz gibi sadece idari çözümler değil, diğer çözümler de söz konusu olacak. Belki yapılanmayla ilgili önerileri sunacağız, sizlerin ifade ettiğiniz gibi eğitimle ilgili, eğitimin başlaması gerektiği yerlerle ilgili önerileri ortaya koyacağız. Biz inanıyoruz ki, bu zamana kadar yaptığımız toplantılarda pek çok uzmanın görüşleri çerçevesinde bir yol haritası oluşmaya, çıkmaya başladı. Zaten takdir edersiniz ki, ben de Komisyon Başkanı olarak ve uzun yıllar Türk sporunda görev yaparak, Federasyon Başkanlığı yaparak bazı sorunları bire bir yaşadım ve gördüm. Dolayısıyla bunların çözümünü yönünde arkadaşlarımızla beraber bu yolda çalışıyoruz.

Sizlere, sayın vekillerimiz görüşleriniz nedeniyle sorular soracak.

Önce, Ülker Hanım siz söz istediniz.

Buyurun.

ÜLKER CAN (Eskişehir) – Başkanım öncelikle teşekkür ediyorum, herkese günaydın diyorum.

Ercan Ata Bey’e birkaç sorum olacak. Bu aşında -biraz önce söyledik- bizim buradaki Doping Araştırma Komisyonu kurulma amacından bir tanesi de tabii ki hem tarafları dinlemek yani sporcusunu, antrenörünü, bu işlerde sizin gibi tecrübeli olan kişileri dinlemek. Yalnız ben pek bir fayda alamadım sizin konuşmalarınızdan çünkü sadece eleştiri niteliğinde şeylerdi. Tabii ki burada eleştirilerimizi yapacağız ancak doping sadece Türkiye’nin problemi değil, doping aynı zamanda dünyanın bir problemi yani dünyadaki spor yapan spor camiasının bir problemi; bunu hepimiz biliyoruz. Sizin konuşmanızdan sadece sanki bu iş Türkiye’de yapılıyor, dünya tertemiz, olimpiyatlara giden her sporcu tertemiz gibi anladım.

GAZETECİ ERCAN ATA – İsterseniz birincisine cevap vereyim.

BAŞKAN – Şimdi, soruları alın ondan sonra...

ÜLKER CAN (Eskişehir) – Lütfen, alın ondan sonra...

Yani, bu Komisyonun kurulma amaçlarından bir tanesi de tabii ki Türkiye’deki olan dopingi biz nasıl engelleyebiliriz? Sizlerin görüşleri... Ben bu konuda da sizden bir çözüm önerisi alamadım. Sizin çözüm öneriniz nedir? Öncelikle onu duymak istiyorum. Yani bunun bir ahlaki bir problem olduğunu hepimiz biliyoruz ancak bu ahlaki problemi çözmek de tabii ki biz milletvekillerine de düşüyor yani burada doktoru var, eczacısı var, sporda uzun seneler görev yapmış, sporla ilgilenen kişiler var. O yüzden ben sizin çözüm önerinizi yani “Bu konuda ne yapabiliriz?” bunu duymak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Domaç.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Herkese günaydın. Hoş geldiniz.

Bizim Medisimizde çok sık araştırma komisyonu kurulur. Bu araştırma komisyonları da yaklaşık 500 sayfalık raporlar oluştururlar. Bu raporların sonucunda şimdiye kadar bir araya getirilmemiş bilgiler sistematik hâlde bir araya gelir ve onlar süreç içerisinde çoğu kişiye referans olur hem üniversitelere referans olur hem eğitim kurumlarına referans olur hem de basına referans olur çünkü burası her konuya çok yönlü bakma şansının olduğu bir yerdir ve herkesi dinleme şansının olduğu bir yerdir. Dolayısıyla bu araştırma komisyonu kuruluş amacı nedeniyle çok doğru bir araştırma komisyonudur. Sanıyorum şimdiye kadar Türkiye’de bir araya getirilmeyen doping ile ilgili konuları da bir araya getirip önemli bir iş yapacaktır.

Biz genelde, hepimiz farklı taraflardan farklı açılardan bakarız konulara. Bu yaklaşım doğru bir yaklaşımdır ama Parlamento ve siyaset bunların hepsinin toplamını görmek durumundadır. Onun için ben şöyle bir soru ile yani genel olarak basın anlamında yani kişiyi ayırt etmeden; örneğin, basın yaptığı haberlerle dopingi önleme konusunda mı çaba harcıyor yoksa yaptığı haberler doping yapmasına eğilimli hâlde mi getiriyor genç sporcuları? Örneğin, basın, genel anlamda medyanın tamamı kendi içerisinde bu tür toplantılar yaparak bu konuları özel olarak tartışıyor mu? Spor basını, basın “doping” konulu haberleri ele alıp bir masa etrafında bunların nasıl yapıldığını tartışıyor mu, tartışabiliyor mu? Ben isterdim ki, mesela, siz bize 5 tane haber getirin buraya gelirken, bizler de bu haberin nasıl yapıldığını ve ne şekilde verildiğini ve burada amaç olarak neyin, hedef olarak neyin tespit edildiğini görme şansına sahip olalım. Yani örneğin, sizin haberlerinizden olur, basının diğer haberlerinden olur; böyle olsaydı benim açımdan çok daha bilgilendirici olurdu, çok daha yararlı olurdu. Konuşmalarınız yararlı olmadı demiyorum, ben kendi açımdan söylüyorum.

Bizim doping yapan çocuklarımız yaklaşık 20-25 yaşındalar ve hepimizin çocuğu olabilir bunlar. Biz, 30 yaşında spor hayatını bitirdiklerinde bunları, toplumun kazanılması gereken ve topluma hizmet etmesi gereken insanlar olarak görmeliyiz çünkü bunlar olimpiyat şampiyonları. Olimpiyat şampiyonları çok önemlidir dünyada. Yanlışlıkları vardır, eksiklikleri vardır ama çok önemlidir. Mesela, bu konuda ben bir şey okumadım hiç basından, yani doping yapmış bir olimpiyat şampiyonunun daha sonraki yaşamının hikâyesi nedir yani ne olmuştur? Bunlar bizim için önemli.

Soru şu: Nasıl hep birlikte, basın ayağı da olarak, Türkiye’deki doping konusunu gündeme taşıyıp doğru çözüm önerileri oluşturabiliriz? Basın bunun neresinde yer alır ve ne tür katkı verir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Domaç.

Sayın Canalıoğlu, buyurun.

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hem Ali Erdoğan Bey’e hem de Ercan Ata Bey’e teşekkür ediyorum. Gerçekten aslında açık yüreklilikle bazı gerçekleri ortaya net bir şekilde koydular, biraz da heyecanlı bir şekilde koymaları gerçekten beni de heyecanlandırdı. Teşekkür ediyorum.

Şimdi Ali Erdoğan Bey konuşmasında şunu da söylemişti: “Dopingde bazen eş dost ilişkilerinden ya da Türk sporunun zarar görmemesi nedeniyle bazı gerçekleri yazamıyoruz.” Peki, bu eş dost ilişkilerinden ilgili antrenöre ya da sporcuya yazılmayacak kaydıyla sohbetleriniz mutlaka oluyordur, bunları anlatıyorsunuzdur, anlattığınız zaman ne gibi tepkiler veriyorlar? Nasıl bir tepki yani bunların “Doğru, haklısın ağabey ama bunu yapmak zorundayız. İşte bizim bir an önce transferimiz artsın, millî olalım, para kazanalım.” diye düşünceleri mi oluyor?” Bu tepkiyi öğrenmek istiyorum.

Bir de Ercan Ata Bey’e de soru yöneltmek istiyorum, şöyle: Eleştirileri aslında net bir şekilde yaptı, yaparken çözüm önerilerini de bana göre ortaya koydu. Şöyle: Öncelikle -yanlış anlamamışsam- eğitimi ortaya koydunuz ve bu eğitimin 50 yaşından sonra değil de okul çağlarından başlatılması gerektiğini, ayrıca Spor Bakanı, Millî Eğitim Bakanı ve federasyonların da doping konusunda etkin olması gerektiğini, yalnız sporculara ve antrenörlere ceza değil, bu işle ilgili olan federasyonların veya Spor Bakanlığında, Millî Eğitim Bakanlığında bürokratların da ceza görmesi noktasında sanıyorum bir öneri gibi anladım. Peki, bu konuda basın olarak siz de aynı şekilde sporcularla konuştuğunuz zaman bunlarla ilgili tepkileri nasıl oluyor? Bazı gerçekleri yazamıyorsunuz, bunun işte, Türk sporunun zarar görmesi açısından... Ama, peki yazdığımız zaman acaba zarar mı görür, bundan kâr mı görür? Bir de tabii, doping yalnızca Türkiye’de değil -Sayın Ülker Hanım’ında dediği gibi- dünyanın bir sorunu ama bizi şu anda Türkiye ilgilendirdiğine göre, Türk sporu ilgilendirdiğine göre bu konuda daha etkin ne yapabilirsiniz, o konuda bilgi istiyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Buyurun, bir 3 soru oldu, sonra bir tur daha yapacağız; sorular karışmasın.

Buyurun Ercan Bey.

GAZETECİ ERCAN ATA – Öncelikle Ülker Can Hanımefendi'ye cevap vermek istiyorum. Çok özür diliyorum, ben bu Komisyonu suçlamadım, öncelikle onu söyleyeyim. Ben Türk halkı için -buradaki insanların halkın çalışmaları konusunda- birkaç tane idarecinin, birkaç tane yöneticinin hatalarından dolayı yapılanları eleştirdim sadece. Bunu da eleştirmek Türk vatandaşı olarak en doğal hakkım ve çığırta da değilim.

Türk vatandaşı olarak, dünyanın her yerinde doping yapılıyor, ülkemizde de yapılıyor, önce bunu belirtmek istiyorum. Dünyanın her yerinde yapılıyor. Biz önlemini nasıl alıyoruz biliyor musunuz? Öncelikle oraya geleyim. Kısa bir şey söyleyeyim ondan sonra...Biz önlemini günlük alıyoruz, biz dosyayı alıyoruz, yedi ay sümen altı yapıyoruz. 2004 yılında bu ülkede bir sporcu dopingli madalya kazandı Atina Olimpiyatları'nda hatırlayın. Sayın Mehmet Domaç'a da burada küçük bir cevap vermiş olayım. O dönem içerisinde o haberleri biz yaptık, bugün Spor Bakanlığı bana dava açtı bu haberi yaptım diye. Dopingli olduğu Hacettepe Üniversitesinden sporcunun tespit ediliyor, Spor Bakanlığına geliyor ve o dosya sümen altı ediliyor. Aslında böyle bir şey olduğunu bilseydim ben o dosyaların hepsini de buraya getirdim, sizlere de sunardım.

BAŞKAN – Ercan Bey, o dosyaları bize iletebilirsiniz.

GAZETECİ ERCAN ATA – Hepsini getiririm.

ÜLKER CAN (Eskişehir) – Dosyaları getirsin, önemli.

GAZETECİ ERCAN ATA – Belki sizlere tepki gösterdiğimi düşünüyorsunuz, tepki göstermiyorum. Sizin başka işleriniz var. Benim anlatmaya çalıştığım şey bu.

ÜLKER CAN (Eskişehir) – İşlerimizden biri de bu ama.

BAŞKAN – Bu konu önemli bir konu.

Onları biz şöyle: Burada görüşlerine başvurduğumuz konuklarımızın daha sonra bize sunacakları her türlü bilgiye ve dosyaya açığız ve onları da değerlendirmek istiyoruz.

GAZETECİ ERCAN ATA – Ben size çok farklı dosyalar getireyim.

BAŞKAN – Tabii, bekleriz.

ÜLKER CAN (Eskişehir) – Zaten amacımız bu.

BAŞKAN – Devam edelim Ercan Bey.

GAZETECİ ERCAN ATA – Devam ediyorum.

Şimdi, Ülker Hanım'ın söylediği bir cümle daha vardı: "Hocaları var, doktorları var, idarecileri var, yöneticiler var." Şimdi bir ülkede düşünebiliyor musunuz, bir federasyonda doktoru ilaç alıp getirip veyahut hocası ilaç alıp getirip sporcuna veriyor. Bunlar yapılıyor.

Şimdi, idari anlamda benim söylediklerimden bir şey anlamadığınızı söylüyorsunuz, katkı sağlamadığımı düşünüyorsunuz. Bakın tekrar ediyorum, aynı şeyleri tekrar ediyorum. Türkiye'de dopingi engellemiz için temele inmeniz gerekiyor, eğitime inmeniz gerekiyor. Suçluların cezalandırılması için birilerini kimse korumamalı. Ve isim veriyorum, vermeyecektim şimdi veriyorum. "Aslı Çakır Alptekin" denilen sporcu bu ülkede 1.500 metrede olimpiyatlarda madalya kazandı. Hepimiz biliyoruz, gurur duyduk, Türk olarak gurur duyduk. Peki, Nevin Yanıt kim? Diğer sporcular kim? Onların değerlendirmeleri aynı gün olimpiyat komitesine soruluyor, cezası aynı gün veriliyor. Aslı Çakır Alptekin'in dosyasının Spor Bakanlığında ne işi var, Spor Genel Müdürlüğünde ne işi var? Spor Genel Müdürlüğü –işte doktorumuz burada- bilimsel bir çalışma... Atletizm Federasyonu Disiplin Kurulu diyor ki: "Ben buna ceza vereceğim ama biyolojik pasaport, veremiyorum, yardımcı olun." 3 defa yazı yazılıyor. Ya, bunları eleştirmesek biz o zaman doğru yolu bulamayız. 3 defa yazılıyor ve cevabı gelmiyor ve Aslı Çakır Alptekin yedi aydan beri ceza almıyor. Kazandıklarına bakalım, benim aldığım maaş ortada, 4 çocuk bakıyorum ben, gece gündüz ben de yemesini bilirdim. Kazandıklarına bakalım, bu ülkenin bayrağını taşıyarak orada dopingli çıkan bir sporcunun kazandıklarına bakalım. Bu ülkede Başbakanımızı bile kandırdılar. Dopingli sporcunun kocasını Başbakanlık kadrosunu aldılar. Ve şimdi soruyorum: Bunları eleştirmesek, bu işin temeline inmezsek biz doğruyu nasıl bulacağız? Şimdi, bu insan bu kadar haksız kazançları elde ediyor; biz bunu eleştirmeyeceğiz.

Gelelim, işin temel boyutuna. Israrla söylüyorum, bir gazeteci olarak, bir baba olarak -Mehmet Bey'in sorusuna göre, ben bir babayım, konuşmanın içerisinde söyledim, kaçırıldı herhâlde- "Çocuklarıma her zaman doğru yapmaları yönünde tenkit ediyorum." diyorum. Asla, hiçbir sporcunun doping yapmasını kabullenmiyorum, etmiyorum. Ama, eğitimde biz sıfır yaştan "A" ile "B"yi öğretirken Kur'an-ı Kerim'i öğretirken biz o çocuğu okul çağında, sporculuk hayatı dönemi içine atılacak olduğu çağda eğer iyi

eğitmezsek biz bunları bugün çok daha yaşarız ve bunların hatası da, ısrarla söylüyorum, idarecilerimizin hatasıdır, bu işin başında bulunanların hatasıdır.

Sanıyorum sizin sorularınıza cevap verebilmiş oldum. Siz tatmin olmadınız, gülümsemenizden onu anlıyorum ama ben size bu işin nasıl yapıldığını bir sonraki toplantıya kendim katılmayacağım ama size evrakları göndereceğim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, sağ olun Ercan Bey.

Ali Bey, buyurun Mehmet Bey'in sorusunda...

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN – Genel olarak...

BAŞKAN – Genel evet, spor basının...

Buyurun.

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN – Yine ben hocamdan başlayacağım, Antalya'daki halter toplantısına gideceğim. Hocam orada çok güzel rakamlar verdi. Ne yazık ki biz de yazdık bunu medyada, yer almadı. Mesela, Hocam demişti ki şöyle... 151 doping vakası oldu zannedersen, değil mi Hocam? 55 halter, 49 atletizmde çıktı. Yasaklı madde, halterde yüzde 14, atletizmde yüzde 18, bir de bizim yağlı güreşimiz var -çok iyi para- yüzde 24. Dünya genelinde yine hocam bir şey yaptı. Biz bunları yazdık fakat medya neden... Tekrar bizim sorunumuza geldi. Türkiye'de 10 milyon kişiden -yanlış söylüyorsam Hocam- yüzde 8'i değil mi dopingli çıkıyor? Hindistan'da 0,4; Rusya'da 3,9, hocamın tespitleri bunlar. Biz bunların hepsini yazdık fakat ne yazık ki gazeteler, medya bunları şey yapmıyor. Medya ne yapar biliyor musunuz? Hocam orada deseydi ki: "Aslı Çakır Alptekin dopingli çıktı." o gün bitmişti toplantı. Değil mi Hocam öyle olurdu? Gene hocamın tespitlerinde bunlar fakat gazetelerde çıkmadı, biz yazdık çıkmadı. 34 doping vakasında, 34'ü 18 yaş ve yaş altı, bak, bu dopingli çıkanların. Ne yapıyor? 34 çocuk yaşındaki sporcu doping almış alıyor; Hocamın tespitleri bunların hepsi. Değil mi Hocam? Eğer ben yanlış söylüyorsam düzeltin.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle bir soru vardı Mehmet Bey'in sorularında: Bu haberlerden ne katkısı olur? Haberi yaparken neyi hedefliyorsunuz?

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN – "Eş dost" demekle ben şunu söyledim: "Eş dost" denen o federasyondan önce bizim sporcumuz her zaman... Yani nedir? Aynı gemide olduğumuz için -başkan hep aynı söylerdi güreşte- biz onların ne yaptığını, neler yaptığını çok iyi biliyoruz ama elimizde belgeler olması lazım. Eğer belge olmuyorsa biz bunu yazdığımız zaman, ertesi günü tekzip yeriz. Örnek veriyorum ben, Süreyya Ayhan 1.500 metrede Avrupa Şampiyonu oldu, tekrar olimpiyatlara gidecekti, Pekin Olimpiyatları'na, Amerika'ya gitti bu, şey yaptı; oradan dopingli çıktı, doping haberi geldi. Oradaki affedersiniz bir ineğin etinden yediği... Değil mi Hocam, öyle bir şey dedi galiba? Kendilerinin açıklamasına göre öyle bir şey oldu. Bu haberi önce ben yazmıştım dopingli diye. Ben tabii, üzerine gittim olayın, dedim "Nedir bu, bu doğru mudur?" falan. Tabii, bizim -ne derler?- o muhbir vatandaş 8, 10 sayfalık bir şey getirdi bana. Antrenörü Yücel Kop'un kendi kredi kartıyla eczaneden aldığı ilacın fotokopisi geldi önüme. Ben "işte belgesi" diye bunu yayınladım fakat şimdi o belgeyi bilmiyorum, belki günü geçtiği için atmış olabilirim ve federasyonun şeylerinde vardır bu belgeler. Çünkü, kredi kartıyla aldığı doping ilacı tespit edildi ve ondan sonra da şey yaptı.

Medya şimdi her zaman yer verir, medya yani bundan kaçınmaz. Ama, ne yazık ki medya doping konusunda tam bilgili mi? Hayır. Ben de diyorum: Ankaralı spor yazarlarından 4, 5 tanesi bilgilidir. İstanbul'da ben şimdi şu anda olimpiyat şampiyonu dediğimiz, dopingde yargılanmasını, ceza almasını istediğimiz Aslı Çakır Alptekin'le İstanbul'da sizinle beraber gezelim gazete bürolarını, spor müdürlerini "çaycı" diye "Kızım, çay getir." derler. Gamze Bulut'u, olimpiyat 2'ncisi, kimse tanımaz, Nevin Yanıt'ı tanımazlar. Yani ciddi diyorum, İstanbul medyasına ben "Bizans" diyorum.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bir zamanlar öyleydi ama...

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN – Şimdi, yine bizim medyanın Bizans'ı aynen şöyledir, ben söylüyorum: Futbol dışında başka bir şey tanımazlar. İşte, Selçuk'un dişi çekilmeye gitti mi manşet olur ama Aslı Çakır Alptekin, Nevin Yanıt, Rıza Kayaalp, Taha Akgüller madalya aldığı zaman tek sütun girer. Bu böyledir.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bir karşılaştırma yapar mısınız? Selçuk'un bir yıllık kazancıyla Aslı Çakır Alptekin'in olimpiyattan aldığı...

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN – Aslı Çakır Alptekin'in olimpiyatta aldığı 1, 5 trilyon, Selçuk 10 trilyon aldı yıllık yani karşılaştırması budur.

GAZETECİ ERCAN ATA – Müsaade ederseniz Sayın Mehmet Bey'e bir cevap vermek istiyorum ben.

BAŞKAN - Buyurun Ercan Bey.

GAZETECİ ERCAN ATA – Şimdi, Selçuk ile Aslı Çakır Alptekin’in kazançlarını kıyasladığımız zaman; Selçuk kazanır 50 trilyon hayatı boyunca, Aslı kazanır 5 trilyon ama bu devletin Aslı’nın ilk sporculuğa başladığı günden itibaren Aslı’ya harcadığı parayı bir hesaplar mısınız? Bir de bunu düşünelim, bir de bunu düşünelim.

Mehmet Bey’e ben bir cevap daha vermek istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

GAZETECİ ERCAN ATA – Mehmet Bey’in söylemiş olduğu “Basın, doping haberleriyle beraber gençleri teşvik ediyor mu?” sorusuna bir cevap vermek istiyorum. İşte başta söylediğimiz gibi...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) - Tek taraflı değil teşvik...

BAŞKAN - İki taraflı...

GAZETECİ ERCAN ATA – İki taraflı, evet, tabii, tabii. Yok, zaten burada notunu da aldım.

Her açıdan baktığımız zaman, ne sizler ne de bizler basın mensubu olarak bunlardan mutlu olmuyoruz, hakikaten mutlu olmuyoruz ama ilk konuşmanın başında verdiğim örnek kaçırıldı herhâlde. 2 tane sporcu sohbet ediyor 2010 yılında, biri “Ben, dopingden dolayı yaptım, kazandım.” diyor, diğeri de “Ben, yapmadan kazandım.” diyor. Bu ayrımı yapmamız gerekiyor, ikisinin de eğitime bakmamız gerekiyor. Eğer ülkemizde, dediğim gibi, hocası getirip de sporcuya doping ilacını veriyorsa biraz kendimizi sorgulamamız lazım, idareci anlamda sorgulamamız. Biz keyif almıyoruz, biz mutlu değiliz, biz bu haberleri yapmaktan mutlu değiliz ama sonuçta kamuoyunu bilgilendirme adına biz bu haberleri yapmak zorundayız. Her yaştan da baktığımız zaman her iki tarafın da bu işten mutlu olmadığını ama kazanç sağlayanların mutlu olduğunu görüyoruz.

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN - Şunu belirtmek istiyorum, bir soru vardı...

BAŞKAN – Buyurun.

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN - Dopingli çıkan sporcular ne yapıyor? Süreyya Ayhan Antalya’da çocuğuyla güzel bir yazlık evi var orada yaşıyor. Nevin Yanık ne yaptı? Dopinge çıkıp ceza alınca ilk işi evlenmek oldu. O da şimdi şey yapacak. Biz bunları da yazıyoruz ama ne yazık ki şey yapmıyor. Yani, biz, eş dosta tekrar gelelim. Sporcular tabii ki bizim dostumuzdur, biz de onların dostuyuz. Bazı konuşmalar geçer, o aramızda kalmalı ama dopingi, hiçbir zaman hiçbir gazeteci onu saklamaz yani onu belirtmek isterim. Ha, bu gazete politikasıdır, bazen yayınlanır, bazen yayınlanmaz yani o gazetenin üst şeyidir, bizim problemimiz değildir. Zaten bu olayları, baştan da belirttiğim gibi, Ankaralı gazeteciler, 5-6 tane gazeteci gündeme getirir. Türkiye’nin gündeminde doping olaylarını -hocam daha iyi bilir- bazen doping konusunda uzman kimse ondan görüşünü de alır ama nedir bu yol diye, bunu da biz hep araştırmışızdır. Yani bunda bizim, basın konusundaki Ankara ayağının hiçbir suçu yoktur. İstanbul’daki basında çalışanların doping konusunda bir bilgi sahibi edilmesi, bunda seminer yapılması gerekir. Yoksa oturuyoruz, yazıyoruz, gelişigüzel yazıyor. Burada hep sporcuya yazık oluyor hem yanlış yönlendirme oluyor, kamuoyu yanlış algılıyor. Öncelikle spor yazarları doping konusunda bilgi sahibi ve seminerden geçmeli diye düşünüyorum ben.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Şimdi Vatan Gazetesi’nden Lütfü Özel Bey geldiler. Kendisinin sabah programı vardı, oradan geldi herhâlde, tahmin ediyorum.

Lütfü Bey, medyanın görüşleriyle ilgili... Tabii sorulara devam edeceğiz. Lütfü Bey’i de dinleyelim, o sorularımıza devam edeceğiz.

İşte medyanın doping ile ilgili görüşleri, neler düşünüyor, nasıl bir önerisi var bu çözümle ilgili? Sizin de tecrübeleriniz var yıllardır, amatör branşları takip ediyorsunuz. Bu konuda Ali Bey’i dinledik, Ercan Bey’i dinledik. Sizin de bu konudaki görüşlerinizi alalım.

Süreniz on beş dakika.

Buyurun.

GAZETECİ LÜTFÜ ÖZEL – Şimdi, Ankara’da gazeteci olmak, tabii arkadaşlarımız da burada görev yaptıkları için, İstanbul’da futbola odaklanmış, hatta bir biçimde -tırnak içinde- “mahkûm” bir basın anlayışının içerisinde bizde ister istemez farklılık yaratıyor ama bizi av sahamız ister istemez –mecazi anlamda söylüyorum tabii ki bunu- sporla ilgili bakanlık, genel müdürlük, federasyonlar oluyorlar ve konu başlıkları da bu branşların, devletin politikaları, spor politikaları da dâhil olmak üzere onlarla doğru orantılı şekilleniyor ve biz haberler yapıyoruz. Ama ben başlangıçta öncelikle şunu söylemek isterim, hani şöyle söyleyeyim: Bize “yazar”, işte “yorumcu” vesaire filan deniyor ama benim açımdan, bizim işimiz esas itibarıyla muhabirlik. Ankara’da gazetecilik

yaptığımız için de muhabirlik bizim için ön planda. Ön planda olduğu için de eğer bir şeyi değerlendireceksek, yorum yapacaksa bilgiyle ancak bir şeyleri ifade etmeliyiz ki sonuca ulaşabilelim. Doping de bu anlamda bizim gazeteci olarak, benim de ilgi alanım olan işlerden birisi. Elbette ki ben de haberlerini yapıyorum. Özellikle son dönemlerde Atletizm Federasyonu ağırlıklı haberlerimin çok dikkat çektiğinin kanaatindeyim. Hatta şöyle söyleyeyim: Belki de şu Komisyonun oluşmasına sebep olacak olaylar zincirleri içerisinde küçük de bir katkı olduğu kanaatindeyim. Mütevazı olup olmamak konusundaki yorumu size bırakarak söylüyorum bunu ama çok ciddi bir şekilde takip ettiğim bir süreçti ve federasyonun da istifasıyla sonuçlanan bir süreçtir bu her hâlükârda. Onu da ilave edeyim.

Çok küçük bir not ilave açıklamak isterim. Benim doping haberleriyle ilgili -gazetecilik serüvenim anlamında da belki yararlı olabilir- tanışmam Kurthan Fişek Hocayla olmuştur. Bu, 82-85 yılları arasında olan bir süreçtir çünkü Kurthan Hoca at yarışları oynardı sürekli. Bilirsiniz, rahmetli, rahmetle de anayım kendisini. At yarışları oyunu süresince, biz büroda çömezler ya da küçük çalışanlar, ister istemez onun kuponlarına ortak olmaya başladık baskıyla -tırnak içinde- "Siz de ortak olacaksınız." dedi, olduk ama sürekli kaybediyor. Biz de küçük paralar alıyoruz, maaşımız fazla değil. Dolayısıyla kaybede, kaybede, kaybede, bir gün artık dayanamadım sordum, kişisel şeyim bu: "Hocam, yani nereye kadar? Hani bir yere kadar anlaşıyor da." Dedi ki "Vallahi -çok özür dileyerek söyleyeceğim yalnız bazı kelimeleri- hep eşekler kazanıyor ama bunlar nasıl kazanıyor? Çünkü doping yapıyorlar bunlara." ve benim ilk... Sonra merakım gelişti tabii ki gazeteci merakıyla. Atletizm Federasyonu Başkanlığı yapmış bir kişi Kurthan Fişek, tekrar rahmet dileyeyim. Doping'in nasıl olduğuna ilişkin, ne şekilde olduğuna ilişkin onun bir kanaati var. Onları da dinlemiştim ve benim doping'e ilgili gazetecilik hayatımda en belirgin söz olan şey şudur, bunu da özür dileyerek söylüyorum: "Bütün sporcular doping yapar, aptallar yakalanır." şeklinde bir süreçle doping benim gazetecilik hayatıma girdi.

Sonraki şeyi de söyleyeyim, algılamamız da -aslında kamuoyunun algılamasıdır da bu- biz dopingi genellikle televizyonlarda yayınlanan uluslararası yarışmalarda Doğu Bloku ülkesi sporcuların yani Doğu Almanların, Rusların vesaire dizlerine kadar kadın sporcuların kılınmasıyla tanık olduk ve doping'in ne olduğunu ancak öyle daha farklı biçimde kavramaya başladık ve anladığımız kadarıyla da halkımız da, kamuoyu da televizyon yayınlarında biraz bunları görerek konu hakkında fikir sahibi olmaya başladı. Ama tabii ki bana sorarsanız, bu konuda bir konsensüs var mıdır yok mudur bilmiyorum, Türkiye'nin doping'e tanışması da 1988 yılından itibaren olmuştur diye düşünüyorum. Naim Süleymanoğlu'nun Türkiye'ye gelmesiyle diye ifade edebilirim. Naim, bizim canımız ciğerimiz, her şeyimiz. İsim belki de verebileceğim tek kişi odur. Başka isimler verirken tereddüt ederim, korkarım, bir de haksızlık yapmaktan da çekinirim. Naim'le beraber, Türkiye, ilaçla sporcunun bir araya gelmesi sürecine başlamıştır ve o süreç sonra dalgalar hâlinde büyüyerek, büyüyerek, büyüyerek, büyüyerek bugünlere kadar gelmiştir.

Şimdi, buradan, tabii ki benim gazeteci olarak tanık olduğum sürecin detaylarına da ondan sonra gazeteci olarak da aktif biçimde içinde olduğum için tanık olmaya başladık, öğrenmeye başladık, anlamaya başladık. Ne öğrendik? Sizlerin bu çalışmanız içerisinde tahmin ediyorum ki belki de raporunuzda ortaya çıkacak olan sonuçların bir bütünlüğüne küçük bir gönderme olabilir ancak bu. Siz değişik açılardan bakıyorsunuz. Biraz önce de ifade etmeye çalıştım, hani biz muhabiriz de biz sonuca bakarız esas itibarıyla. Hani, işin hukuki boyutu, işin teknik boyutu, işin ilaçlarının nasıl geldiği gittiği, ilaçların nasıl alındığı, kullanıldığı boyutu esas itibarıyla gazetecileri bir yere kadar ilgilendirir ama bana sorarsanız, daha çok sonuç itibarıyla ilgilendirir. Yani yakalandı... Haber... Yakalandı... Haber... Ha, bunlara nasıl ulaşıyoruz? Gazeteciler ulaşıyor. Yani bu konuda çok büyük bir sıkıntı çektiğimize, tereddüt yaşadığımız ya da problem yaşadığımızı söyleyemem çünkü aradaki -tırnak içinde- her hâlükârda birilerinin çekişmesi bize haber olarak her zaman döner, mutlaka bilgilendiriz, geri kalmayız. Bazı şeylerden geri kalırız elbette, her şeyi de bilemeyiz ama bizim kaynaklarımız da fena değildir. Öyle söyleyeyim. Dolayısıyla yazma cesaretini de gösteririz, bunu yazdığımız takdirde boşluğunun bize yaratacağı olumsuzlukları bilerek.

Geliyorum sadede... Bu belki bir geniş perspektif olabilir ama bütün sporcular doping yapıyor mu? Yapıyor. Ben buraya gelmeden önce pek çok sporcuyla konuştum, antrenörle de konuştum. Hani, kendi bilgilerimi de tazeleme, teyit etme ve yanlış da bilgi aktarım yapma korkusuyla tazelandım diyelim. İlaç temin edebiliyorlar mı? Çok rahat ediyorlar. Buna engel olunabilir mi? Bana sorarsanız zor. Biraz kafaları karışık yalnız. Şimdi bu Komisyonun varlığı ve bu Komisyondan çıkacak diyelim ki olası -sizlerin konuşmalarından aklımdan kaldığı kadarıyla- bir yeni yasa, ceza vesaire işlerindeki yükselme ihtimaline karşı genel bir endişe oluşmuş. Fakat şu andaki bütün dikkatler "Bu endişeyi nasıl aşarız?" üzerine çalışıyor arkadaşlarımız. Hani, sporcuların ve antrenörlerin bizimle olan yakın diyalogunu kullanma adına da söylemiyorum ben bunu. Onlar, şöyle, ben gazeteci olarak çok yakın olabilirim bazı sporcularla ama ben gazeteciyim. Hiç kimsenin yakınında ya da çok fazla dibinde olamam, olmak da istemem. Sonuçta onlar benim

haber muhabıbm. Haber muhabıbmıla akraba ilişkisi içerisine girmeme gerek yok. O yüzden rahatlıkla ifade edebiliyorum. Çok yoğun bir şekilde çalışıyorlar.

Evet, dayanıklılık gerektiren sporlar üzerinde daha çok halter, güreş, işte, vücut, vesair, atletizm bunlar üzerinde yoğunlaşmış bir doping silsilesinden bahsediyoruz ama zaten onlar bunları bulmakta zorluk çekmiyorlar, hatta yani satış yapıyor bazı antrenörler bazı ilaçları bulamayan sporcularına karşı ve daha yeni bu yani, çok yakın tanık olduğum bir şey. Hani, bir şeyle uğraşılıyor da ama uğraşılırken aslında bu konunun muhataplarının çok fazla umurunda olduğu tartışmalı bir süreçle uğraşılıyor. Benim tanık olduğum şey anlamında söylüyorum.

İki, evet, antrenörlerle sporcu ilişkisi çok kesin ama bir şey daha söyleyeyim. Antrenör sporcu ilişkisi çok kesin de, bununla sınırlı mı? Asla sınırlı değil. Nedir o? Sayın Başkan federasyon başkanlığı yapmış bir kişi, çok saygı duyduğum bir kişi, çok yakından da tanıdığım bir kişi. Sözlerimin nereye gideceğine çok dikkat ederek konuşmak isterim, ifade etmek isterim. O da şu: Yani, açık söyleyeyim, En tepeden “Madalya istiyorum.” sözü, “En aşağıda doping yapıyoruz arkadaşlar.” olarak algılanıyor. Bu net, bunu ifade ediyorlar çünkü. En tepeden kastım, bana sorarsanız sayın bakanlar –hep, genel olarak söylüyorum- federasyon başkanları, bu konuda madalya alabilecek işler. Bunun da yorumu bir biçimde şöyle: Aslında bir biçimde de siyasallaşmış bir durum olduğunu iddia ediyor, özellikle sporcular bunu iddia ediyorlar. Sporcular özellikle kendilerinin günah keçisi olduğunu, üzerlerinden bir baskı, yaptırım, vesaire ortaya çıktığını bu doping meselesiyle ama esas itibarıyla bu sürecin kendilerine hem antrenörler, antrenörlerden yukarı çıktık, işte federasyon yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler, federasyon başkanı ve en nihayet daha yukarıya kadar gidecek bir başarı ihtiyacından, ihtiyaç neyse, o... Bana sorarsanız ben şöyle yorumlarım hep bunu: İki madalyanın arkasına geçip fotoğraf çektirerek “Madalyalar geliyor arkadaşlar, sporumuzu çok başarılı bir hâlde yönetiyoruz.” bakış açısı görüşünün doldurulmasıdır diye düşünürüm. Hiçbir siyasetle şey yapmadan söylüyorum bunu, ben genel ifadelerle söylüyorum, hiçbir şeyle özdeşleştirmeden ifade ediyorum bunları. Bunlara varıncaya kadar bir sporcu itirazı var. Sporcular diyorlar ki özellikle, “Antrenörlerimiz bize ilaç veriyorlar.” -veriyorlar yani hiç bunun ötesi berisi yok- sonra, bu sefer antrenörler diyor ki: “Kesince bu sefer onlar istiyorlar.” Arada zincirleme, doğal bir iş var.

Biraz daha öteye gideyim. Bu dayanıklılık sporlarının antrenman salonları 19 Mayıs Stadında yan yana durur. Orada bir kafe vardır. Kafeye gidin, kafede bütün sporcular alış veriş yapar, doping maddeleri alış veriş yaparlar, doping üzerine konuşurlar, nasıl yakalanmayacaklarının çalışmasını yaparlar teorik olarak, pratik olarak. Antrenörler de vardır orada, onlar da bu işin içine dâhil olurlar. Dolayısıyla, hani, siz sanırsınız ki dışarıdan gördüğünüz zaman bunlar da sohbet ediyor çocuklar, keyifleri de yerinde falan. Hayır, tam işte işin odak noktalarından birisi budur.

Şöyle söyleyeyim, önlem ya da önlenme konusundaki görüşlerimi de ifade edeceğim kısaca ama şunu da söylemeliyim: Atletizmle ilgili yani şuna bağlamak istiyorum esas itibarıyla. Dopingin önlenmesi düşünülüyor, konuşuluyor sizler çalışıyorsunuz da, gerçekten isteniyor mu? sorusuna biraz önce anlattıklarımla örtüşecek de söylemek istiyorum. O da şu: Yani, şimdi, atletizmle ilgili bir sürü olayla karşılaştık, vesaire ama bu olaylar yaşanırken ısrarla, net biçimde önüne nasıl geçileceğinin, bunu önlemenin, ne gibi yollarının aranacağından daha çok, IAAF üzerinden, Uluslararası Atletizm Federasyonu üzerinden gelen mektuplar, baskılar, hatta buralara kadar gelişlerin nasıl bertaraf edileceği üzerine daha fazla yoğunlaşıldı. Daha ileriye gidiyorum, haddimi bilerek konuşuyorum yani onu da söyleyeyim. Bazı antrenörler, bazı yetkililer, bazı önemli kişiler diyeyim spor camiası içerisinde bu işin en üstüne kadar gidip “Arkadaş –arkadaş, mecazen- yani dünyada bütün insanlar, sporcular, spor kuruluşları dopingi yapıyorlar ama bunun önlemine de çok iyi alıyorlar. Biz niye yapmıyoruz?” Dopingden kurtulalım kaygısı değil bu, biz bu işi kitabına nasıl uydururuz kaygısı bu. Yani, bu, yakın zamanda da konuşuldu, yakın zamanda da dile getirildi. Hani, devlet buna bakanlık düzeyinde karşı çıktı, engel oldu vesaire filan ama işin hani bir açıdan da arsızlık noktasına kadar gidişine de çok net biçimde tanık olduk, bizler oluyoruz ama bizler bunların pek çoğunu da yazamıyoruz. Şöyle ben de söyleyeyim: Yani vatan haini ilan edilirim korkusuyla Akdeniz Oyunlarında elime düşen birkaç haberi yazamadım. Korktum yani gerçekten, bu benim başıma bela olacak sonuç itibarıyla. Hani, gazetecilik kimliğim her ne kadar beni karıncalandırıyor, kurcalıyor ve rahatsız ediyorsa da ama bir yere kadar o gidebiliyor, bir yerden sonra da durmak durumunda kalıyoruz biz de ister istemez.

Hep ödülle bağlantıyor. Evet, bazı şeylerin bu işin içerisinde ödülle doğrudan orantılı, doğru orantılı olduğuna ilişkin kanaatim de vardır benim, hani 500 altını... Bir siklette 4 sporcu varsa ve bu 4 sporcunun içerisinde diyelim ki -bokstan bahsediyorum- 4 kişinin de madalya alması kesinse orada 500 altını, ödüllü bir iş hani işin doğasını biraz zorlar, sporu zorlar, tadını zorlar, keyfini zorlar gibi algıladım ben ve bu şekilde de zaman zaman eleştirilerde de bulunduk. “Önüne geçilebilir mi?” sorusunun cevabı, sadece küçük bir

umudum var. O da, biraz önce ifade ettiğim, sizin çalışmalarınızın yarattığı bir enerji var diyeyim. O enerjiden çok endişe var ama çözüm için çalışılıyor. Tekrar etmiş olayım: hiç canınızı sıkmayın, mutlaka bir şey bulunacak.

İki, başka bir şey daha var. Benim sorduğum kişilerden birisi diyor ki: “Arkadaş, 5 bin liraya bu memlekette babasını vuruyorlar. 500 altına her şeyi yaparlar.” Yani bu biraz da mecazi bir ifade şüphesiz, abartarak söylenmiş ama biz gazeteciyiz, biraz abartırız tabii ki böyle şeyleri. Yani benim ölçülerime göre ama işte, başka türlü de olmuyor diyelim ki toparlıyorum. O da şu: Yani, ceza verilerek... Ki bunu geçen gün burada bir avukat arkadaş konuştu, üç ülkenin hapis cezasıyla engellemeye çalıştığını ifade etti, Fransa, İtalya, İspanya yanılmıyorsam. Hani “Bizde olursa ne olur, bir karşılık bulur mu?” sorusunun cevabı, ben bundan endişe var ama korku yok diye özetleyebilirim. Herhâlde ödüllere ama daha çok, net biçimde ifade ediyorum. antrenörün ilaç sattığını gördükten sonra söylenecek zaten söz kalmamıştır.

Bir şey daha söyleyeceğim, bir örnek daha vereceğim, benim açımdan çok şaşırtıcıdır. Hani eğitim, eğitim, eğitim filan noktasında bir odaklaşma var ama bunu ne kadar algılarlar, ondan da ben çok emin değilim yani sporcuların “Elle gelen düğün bayram.” modunda olduğunu düşünüyorum. Dünyada herkes yapıyor, Lance Armstrong yapıyor, Usain Bolt’ un yapıp yapmadığından emin değiliz ama yüzde 99 yapıyor yani. Ama bazı sporcular da korunuyor, bu da gerçek. Naim Süleymanoğlu’ nun -bir tek ismini vereceğim kişi o demiştim- 1988’ de yerine idrar veren bir kişi olduğu şehir efsanesi olarak anlatılır. Ben bunu şehir efsanesi olarak söylüyorum, siz nasıl isterseniz öyle anlayın ama böyle bir tablo var karşımızda her hâlükârda. Bu, bize özgü mü? Bize özgü değil. Onun verdiği bir genel rahatlık olduğunu görüyorum spor camiasında ama daha çok doping ile ilgilenen sporcular çerçevesinde. O yüzden bu hapis cezası eğer yasayla çıkar da, bir sonuca ulaşırsa böyle bir ertelenme, bir boşluk olur ama çok kısa bir süre sonra o da kitabına uyar gibi bir kanaatimin olduğunu söylüyorum.

Bu konuyla ilgili bağlayacağım cümlem şudur: Ben iki hafta önce Halter Federasyonunun çalıştayına gittim. Meraklıyım da yani anlamak, öğrenmek de istiyorum, hâlâ öğrenmeye açım ve öğrenme derdindeyim. Panel oluştu ve o panelde ben de konuştum. İşte, spor kültürü, filan filan diye böyle biraz pembe tablolar çizerek bir şeyler anlatmaya çalıştım. Konuştuk, konuştuk, bir antrenör kalktı dedi ki: “Yani, ben şimdi anlayamadım. Ne zaman ilacı keseceğiz bize onu söyleyene.” Yani, durum budur, benim söyleyeceklerimin özeti budur.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Sayın Hamza Dağ, buyurun.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Evet, ben de teşekkür ediyorum sunumlarından dolayı değerli gazetecilerimize.

Öncelikle Mehmet Bey’ in açmış olduğu konuya biraz değinmek istiyorum. Aslında cevap verildi, konuşuldu ama en azından biraz daha konu üzerinde tartışılması gerekiyor. Belki sadece doping konusunda değil genel olarak medyanın bazı hususları teşvik ettiği veyahut da mağdur noktasında yeni mağduriyetler doğurma konusunda çok daha titiz davranması gerekmekte midir, gerekmemekte midir, buna dikkat etmek gerekiyor düşüncesindeyim çünkü bizim ilk milletvekili olacağımız dönemde medyada çokça kadına karşı şiddet olaylarını hep okurduk ve hâlen okumaya devam ediyoruz. Bu, kadına karşı şiddet olayları gündeme geldiğinde bir kanun çıkarttık ve bu kanunda da açıkçası koruma konusunda çok ciddi düzenlemeler yapıldı ve bununla ilgili bir komisyon yine oluşturuldu, ben o komisyonun da üyesiydim. Komisyon da yaptığımız gezilerde, kadın sığınma evleri ve diğer gezilerde de genelde söylenen hususlardan birisi, bu konunun çok gündemde kalması ve sürekli ifade edilmesi, konuşulması neticesinde çok sıradanlaşması yani sıradan bir şey artık bu tarzda bir şey yapmak ve insanların da buna açıkçası yönelmesi ve teşvik edilmesi gibi bir durum orada raporda derç edilmişti zaten. Dolayısıyla, buradan bu mevzuya geldiğimizde açıkçası çokça bu konuyu gündeme getirdiğimiz takdirde, biz, bunun Mehmet Bey’ in dediği gibi sıradanlaştırma gibi bir durum içinde oluyor muyuz? Bunu iyi bir sorgulamamız lazım. İkincisi, burada gerçekten tam net sonucuna kadar araştırmadan böyle bir haber yaptığımızda yeni mağduriyetler doğurma gibi bir sıkıntımız oluyor mu? Bunu iyi bir şekilde irdelitemiz gerektiği kanaatindeyim.

Buradan şimdi, Türkiye’deki doping konusunda yönetici, antrenör, sporcu tabii hepsini eleştirecek ve hepsini suçlama noktası olacak bir ifademiz, bir düşüncemiz olabilir. Şimdi, sporcular iki türlü yarışıyorlar. Birincisi, Türkiye içinde bir yarış yapıyorlar. Gerçekten Türkiye içinde adilce bir yarış olsun. Türkiye içinde adilce bir yarış olması için biri bedensel gücü ön planda kullanması gereken sporda her gün antrenmanını yapıyor, bu konuda çalışma yapıyorsa bu başka bir sporcu bu bedensel çalışmasını yapmadan alacağı takviyelerle onun önüne geçecek durumda olmasın. Söz gelimi, sınava hazırlanan bir öğrenci gece gündüz çalışan, çabalayan, uğraşan bir öğrenci ile çalışmayan ama sınavda bir şekilde kopya çeken bir öğrenci arasındaki ayrımı biz kendi ülkemizde sağlayalım. Ama uluslararası boyutu noktasında gerçekten olimpiyat, dünya şampiyonası, Avrupa şampiyonası, Akdeniz olimpiyatları burada kendi

sporcularımız yurt dışındaki sporcularla yarıştığı zaman adilce bir araştırma, adilce bir çözüm bu noktada var mı? Yani WADA'nın veya diğer kurumların doping ile ilgili o şampiyonalardan sonra yapmış olduğu araştırmalar gerçekten tam net mi? Biraz önce Bolt'la ilgili verdiğiniz örnekte açıkçası benim aklıma şüphe düştü. Yani eğer Bolt konusunda bizde bir şüphe varsa, işin içinde olan sizlerde bir şüphe varsa demek ki bu işin uluslararası boyutunda da ciddi sıkıntılar var gibi geldi ama sizler bunu daha iyi biliyorsunuz.

Son olarak da, bu konuda yani bilmiyorum dış basını da takip etme durumunuz var mı bizim çok fazla şansımız yok. Dış basının tavrı, düşüncesi, hareketi ne şekildedir, onu da öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dağ.

Sayın Kaplan, buyurun.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle basın mensubu arkadaşlara teşekkür ediyorum. Hem heyecanlı hem de doğru bilgiler ve can alıcı noktalara değindiğinize inanıyorum. Biz de komisyon olarak sanki basın mensuplarına biraz haksızlık ediyoruz gibi bir algı oluştu bende. Şöyle ki: "Doping'in önlenmesinde ya da doping'in yapılması konusunda basından beklentiniz nedir?" kısmını almamız gerekiyor. Kısmen Sayın Domaç değindi. Yani yazdığınız haberlerle ya da dopingli çıkan manşet yapıyor musunuz? gibi. Yani basın mensuplarından daha çok haber kısmının neresi olduğunu önüne getirmek açısından. Örnek vereceğim. Sağlıkta Şiddet Komisyonuna da basın mensuplarını çağırmiştık. Manşet şöyleydi: "Hastasını taciz etti doktor." Yazının bütünü okuyorsun. Erzurum'da bir hastanede, sırada bekleyen bir çok vatandaş, sıradaki bir vatandaş önündeki bir başka hanımefendiyi taciz ediyor. Ama manşet doktor taciz etmiş gibi, hastasını taciz etmiş gibi verdi. Benzer şeyler yani orada konuştuğumuz hadiseler, basın mensuplarını şiddeti teşvik edici, hekimi, sağlık çalışanlarını, sağlık çalışanlarının fiziki ortamlardaki yetersizliklerinden kaynaklanan boyutu teşvik edici tarzından, yaklaşımından dolayı, biz, basından talepte bulunduk. Dedik ki: Siz bu haberleri yazarken elbette ki duyumla yazıyorsunuz, ancak biraz da işin gerçekçi kısmı olması lazım. Dolayısıyla şimdi basın mensubu arkadaşların bahsettiği yani "Biz bazı haberleri biliyoruz verelim mi?" Verdiğinizde doping gibi Türkiye'nin tüm spor alanını ilgilendiren ve uluslararası arenada bir itibar kaybına neden olabilecek bir durumu değerlendirdiğinizde soru işareti. Yine, bir örnek vereceğim. Gebze Devlet Hastanesinde hekimim. Kolera vakaları tespit etmiştik. Bakanlıkla yazışmalarımız oldu. Haydarpaşa Numune Hastanesinden laboratuvar uzmanı, biyokimya uzmanı arkadaşları bize görevlendirdiler. Biz de karantinaya aldık. Yatak biçimlerini değiştirdik. O arada televizyonlardan bir tanesi görüntüledi. Akşam haberlerde geçti. Aynı gün müsteşar aradı, Sağlık Bakanı aradı. "Siz bizi bitiriyor musunuz." dedi, "Türkiye'de kolera vakasını gösterirseniz biz hiç ihracat yapamayız. Evet koleranın olduğunu ben de biliyorum." dedi. "Ben size şu şu doktoru görevlendirdim." dedi "Ama bunu böyle kamuoyuyla paylaşamazsınız." Benim sizlerden merak ettiğim soru bu. Yani size doping ile ilgili bilgi edinmiş olmanıza rağmen, hem duyum anlamında hem sonuç anlamında, federasyonların ya da üst düzeydeki herhangi birilerinin "Bu Türkiye'nin ulusal itibarını zedeliyor." -muhabir anlamında kastetmiyorum medyanın tümü açısından kast ediyorum- bir baskıyla bir geçiştirme var mı, yok mu merak ediyorum. Bu geçiştirme varsa buna karşı bir önlem almak lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaplan.

Sayın Aksünger buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Değerli arkadaşlar, ben de çok teşekkür ediyorum verdiğiniz bilgilerden dolayı, çok ilginç şeyler anlattınız gerçekten de.

Şimdi, aradığımız çoğu şey sizde de mevcut gördüğüm kadarıyla, özellikle son açıklamalarınız çok ilginçti, nerede olduğuna kadar açıkladınız aslında, kimin ne konuştuğuna kadar. Ali Bey, ilk konuşmaları esnasında bir konuyu hatırlatarak, o bilgiyi belki kapalı zarfta da verebilirsiniz bilmiyorum ama. Söylediğiniz bir konu vardı. Dediniz ki: "Bu işi sermaye yapan gruplar var." Bu önemli bir bilgi zaten yani bizim de özellikle üzerinde durduğumuz konulardan bir tanesi. Bununla ilgili ciddi bilgiler varsa yani burada söylemek istemiyor olabilirsiniz Sayın Başkana daha sonra bunları bir kapalı zarfta da iletebilirsiniz çünkü bunlar biraz da böyle konular. Çünkü bunlar biraz kolluk işleri bir tarafından da, önleme tedbirleri arasında olacak. Söylemeyebilmenizi de çok doğal karşılarım çünkü her yerde bununla ilgili çok ciddi rantlar olduğu söyleniyor, büyük rakamlar olduğu söyleniyor. Ki ben de açıklamamıştım, Sayın Federasyon Başkanına bir zarf hazırladım, dosya hâlinde vereceğim ona da. O yüzden bunu bence verirsiniz çok da bize katkıda bulunduğunuzu düşünüyorum öyle olduğu zaman.

Şimdi mukavemet sporlarıyla ilgili aslında özellikle Türkiye’de burada çok yaşıyor bunlar yani dünyanın başka yerinde başka spor dallarında da yaşıyor ama mesela Türkiye’de basketbolda çok yaşanmıyor, voleybolda çok yaşanmıyor. Niye? Oradaki aile yaşantıları sosyal hayata bağlı olarak. Şimdi bu mukavemet sporlarında özellikle halter, güreş gibi veya vücut geliştirme tarzındaki sporlarda biraz da aile yapıları daha aslında yoksul ailelerin çocukları biraz burada herhâlde tahmin ediyorum kendini göstermeye çalışıyor. Özellikle ödüllerin de yüksek olması nedeniyle ulaşılma imkânı herhâlde tahmin ediyorum ki kendileri için çok önemli bir statü atlamak olduğu için, hayat olarak söylüyorum, yaşam olarak söylüyorum, orada daha çok rastlanıyor galiba bu işlere çünkü gittikleri kahveler bile herhâlde tahmin ediyorum ki belli noktalarda aynı. Bunları niye söylüyorum? Önleyici tedbirler ve önümüzdeki sürecin altyapı, eğitim sürecine baktığımızda bunlar bize lazım olacağını düşünüyorum. Mesela şöyle düşünün, futbol konusunu söylediniz. Futbol, tabii çok doğal olarak Türkiye’de özellikle Avrupa’da çok revaçta bir spor, yani inanılmaz bir endüstrisi var. Bir sporcu 150 milyon euroya bile aslında kabul görebiliyor, onu karşılaştırmayı çok doğru bulmuyorum.

Bir de, medya konusunda “medya, medya” dediniz, hani biz yazarız, çizeriz. Herhâlde tahmin ediyorum şöyle demek istiyorsunuz: Biz yazarız da yazmasına yayın kurullarımız bunu acaba yazdırır mı yazdırmaz mı veya bastırır mı bastırmaz mı onu bilmiyorum. Onu demek istediniz herhâlde değil mi, yoksa başka gruplardan mı bahsettiniz?

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN – Hayır hayır, gazetenin yayın politikasıyla ilgili olarak söyledim.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) - Yayın politikasından kaynaklı olarak söylüyorsunuz.

Şimdi, Lüftü Bey söyledi bir tarafından “Biz bu haberleri bulmakta zorlanmıyoruz.” dedi. Şöyle mi oluyor? Yani rakip sporcular mı ihbar ediyor zaten yani bunu?

GAZETECİ LÜTFÜ ÖZEL – O da bir veri, yani kaynaklardan biri.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Yani sonuçta, yoksa hani farklı acaba insanlar var da, toplumun gerçekten yararına çalışan tipler mi var? Yok, öyle değil herhâlde tahmin ediyorum öyle bir şey yok herhâlde. Öyle olsa çok sevineceğiz zaten yani öyle bir şey olmadığı... Ama şu anlattığınız en son, tabii spor salonlarının yanlarındaki kafeteryalardaki bu bekleşmeler, konuşmalar ve birtakım şeyler buraya da çok büyük bence data sağlayacak gibi görünüyor bazı konularla ilgili özellikle. Önlemeyle ilgili tabii bazı şeyler bunlar ama ben son sizin anlattıklarınızın çok faydalı olduğuna inanıyorum, çok da teşekkür ediyorum. Çok sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Aksünger.

Sorulara cevap verecek arkadaşlarımız; soruları tamamlayalım ondan sonra cevaplarımızı alalım.

Buyurun Ali Bey.

ALİ ÖZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, kıymetli basın mensupları; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Tabii ki, şimdi burada doping, dopingin önlenmesi, dopinge mücadele, bu konuda basının üzerine düşen, basından bizim beklentilerimizi tartışıyoruz da işin aslında arka tarafında, vekilimin de ifade ettiği gibi, büyük bir endüstriyel alan var. Yani aslında çok da kolay bir işle uğraşmıyoruz, çok zor. Uğraştığımız alanda bizim önceden de benzer şeyleri söylemişim başarı, madalya, onun arkasından gelecek olan şan, şöhrat, bunlardan kimler nasibini ekonomik olarak alıyor? Çünkü artık tüm dünyada ve Türkiye’de de öyle spor, âdeta endüstriyel alanda önemli bir yer tutuyor. Çok büyük meblağların, çok büyük paraların hangi federasyona ait spor alanı olursa olsun gerçekten çok büyük ekonominin, çok büyük paraların hatta öyle ki açık ifade etmek lazım dürüst paraların değil, kara paraların aklandığı bir sektörden bahsediyoruz. Yani bunu bilmeyenimiz de, bu gerçeğin farkında olmayanımız yok. Dolayısıyla tabii, burada şunu sorgulamak lazım: Yani medyanın gerçekten veya sizlerin, kastım sizin dışınızda olanların, aldığı bir haberi bir şekilde bir baskıyla kamuoyuyla paylaşamamasının altında yatan yine aynı yola çıkıyoruz. Yani bu haberleri milletin haber alması, özgürlüğü noktasında bakacak olursak, haberlerin bile baskılanmasının altında gerçekten işin çok arka planda önemli bir endüstriyel boyutunun olduğu gerçeği tekrardan ortaya çıkıyor. Burada tabii ki, ulusal alanda sporcuyla hazırlamak, ulusal başarılar, daha sonra uluslararası arenada ülkenizi temsil ettirmek, madalya almak, orada başarı temin etmek, bu biraz artık günümüz ülkesinde veya günümüz çağında sadece sportif alanda yaşananlar değil, ülkelerin hem kendi reklamı hem de ülke siyasetinin âdeta bir konusu hâline geldi.

Akdeniz Olimpiyatları’nı ben de yakinen takip ettim. Akdeniz Olimpiyatları’nda biz bir kere olimpiyat ruhu dediğimiz ruhta kendimizin hazırladığı sporcuları denk sporcularla yarıştırmadık. Yani bakınız, bir Akdeniz Olimpiyatları’na başka ülkelere gelen sporcular âdeta amatörün bir üstünde, dünya klasmanında ismi olmayan, gelecekte ülkeleri adına o sporculardan bir şey beklenmeyen sporcuları getirdiler. Çıktığımız her müsabakada yarış kazandık, oo Türkiye, Akdeniz Oyunları’nda süper. Böyle bir dünya yok ki, kendimizi aldatıyoruz. Kendimizi kandırdığımız sürece de o işte spora gerçekten, dopingden de uzak sporcusuna değer veren ülkeler

belki uzun bir zaman sonra başarıya ulaşacaklar ama ulaşacaklar. Ama biz yıldız sporcularımızı onların kademesinde olmayanlarla yarıştırdık bir sürü başarı elde ettik diye bunu bir başarı öyküsü olarak anlatıyoruz.

Tabii ki burada asıl değinilmesi gereken şey: Lütfü Ağabey'inin de ifade ettiği gibi, yani şey çok önemli, bu doping maddelerine ulaşım çok önemli. Yani bu doping maddelerine ulaşım, doping maddesine, bunlara nasıl ulaşıyor? Bir de bu vücut geliştirici, güç artırıcı ilaçlar kimlerin kontrolünde nasıl veriliyor? En önemli sorun o bence. Yani biz aslında burada doping konusunda, sporcunun dopinge ulaşmasının engellenmesi noktasında ciddi denetim kuracak veya dopingle alakalı kurumsal bir yapının kurulmasına vesile olacak bir düzenleme yapabilirsek, bu Komisyondan en büyük kazancı oradan elde edeceğimiz kanaatindeyim.

Tabii ki, kurumsal bir yapı oluşmadan, sadece hangi sporcu doping yapıyor, bunu kim ihbar ediyor? Ee, tabii birbirlerini hep takip ediyorlar zaten, yani karşılıklı. Sporcunun kendi çevresi, kendi arkadaşı, kendi antrenörü, rakibinin antrenörü, bunların hepsi artık çünkü ortada gerçekten bir madalya var, ortada bir şan var, ortada ekonomik bir kazanç var, bu kazançtan istifade edecek başka alanlarda bile bundan nemalanacak çok fazla insanın olduğu bir sektörden bahsediyoruz. Onun için, biz doping olarak kullanılan maddelerin uluorta, rahat temin edilmesini engelleme adına bir şeyler yapabilirsek belki de yapacağımız en iyi işlerden bir tanesinin bu olacağı kanaatindeyim.

Tabii ki, medyada, medya dopingin olmasını değil, medya doping olmasa neyi yazacak? Yani medyanın aslında enteresan tarafı doping oldukça medya bunları yazacak ve reytingini oradan sağlayacak. Temiz müsabakalarda siz ne yazacaksınız? Temiz müsabakalarda çok fazla yazacağınız bir şey olmaz.

BAŞKAN – Mücadele iyiydi diye yazabilirler.

ALİ ÖZ (Mersin) – Yok yani, onun bir karşılığı yok. Kimse okumaz onu ama sonuçta çıkan sansasyonel bir şey elbette ki sizlerin adına reytingi artıracak bir şey olacak. Ama tabii dopingi önlemek için gerçekten arkasında, arka planında gizlenen çok fazla şeyin olduğunu biliyoruz. Dolayısıyla onların açığa çıkartılması da çok kolay işler de değil ama en azından bizim bu doping olarak bilinen maddelere erişimi, ulaşımı engelleme adına, mesela medyanın da bu konuda sporcu eğitimi, sporcu ahlakı, bu doping maddelerinin... Şunu yazabilir: Spor geliştirme alanlarında spor salonlarında her önünüze gelen ilaçları rastgele kullanmayın. Onların gerçekten insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini kamuoyuyla paylaşma adına vereceğiniz çok ciddi bilgiler. Bunu en arka sayfada küçücük bir yerde değil de, bir sporcunun hayatını kaybettiğinde bu konuyu üç gün, dört gün -daha uzun zaten olmaz- üst üste medyada işlemek. Yani bir dikkat çekmesi gerekiyor. Bunların önemli olduğuna inanıyorum ben, yoksa köşede küçücük bir haber "Doping yaptı, öldü." bilmem ne, veya şunlar oldu, dopingde yakalandı. Ama gerçekten bunların toplumun eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi anlamında daha ön sayfalarda, medyanın biraz daha bu konuda hassas davranmasıyla en azından spora girecek, bu alanda spor yapmayı düşünen, belli salonlarda bu maddeleri temin edip, rahat kullanırım, bir şey olmaz diyen insanlar belki biraz farklı değerlendirilebilirler olayı. Böyle bir katkımız olabilir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öz.

Sayın Şahin, buyurun.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Ben de öncelikle spor adamlarımıza çok teşekkür ediyorum burada çok istifade edeceğimiz bilgileri bize çok açık yüreklilikle, çok çarpıcı olarak, biraz da mesleğin getirdiği kabiliyetle sundular. Ben çok istifa ettiğimizi ve şahsım adına da, Komisyonumuz adına da teşekkürlerimi iletmek istiyorum.

Şimdi, burada tabii, medyanın yaptıkları haberdeki reyting oranı çok önemli. Yani işte, bir doping haberine aldığı reytingle dopinge karşı mücadele açısından yapılanların haber değeri birbirinden çok farklı ve Ali Bey de buna değindiler. Bence burada kamu haberciliğinin, kamu yayıncılığının önemi ortaya çıkıyor. Burada TRT' den veya işte, kamu haberciliğini yapan basın organlarımızdan arkadaşlarımız yok. Belki sizler yapamıyorsunuz, siz de bunu söylüyorsunuz aslında yani. Üst yönetim buna çok haber değeri atfetmediğinden dolayı yapılmıyor. İşte, Rüştü Hoca' mızın katıldığı bir seminerin bir haber değeri olmuyor veya siz köşenizde yazsanız bile moda tabiriyle belki çok tık almıyor, okunmuyor, bir ilgi çekmiyor. Belki bundan dolayı kamu yayıncılığı açısından bu tür haberleri daha fazla yaygınlaştırmamız gerekiyor. Belki kamu spotlarıyla rol model olarak kabul edilen isimler üzerinden bunların yapılması en azından daha albenili kılabilir bu haberleri diye düşünüyorum.

Tabii, Ercan Bey, olimpiik ruhtan, olimpiizm ruhundan bahsetti. Bence bunu da tüm kamuoyu olarak, medya olarak ve spor insanları olarak tartışmamız gerekiyor. Çünkü olimpiyatların bir mottosu var, bir sloganı var. Daha güçlü, daha hızlı daha yüksek. Şimdi,

aslında bu bence evrensel bir tartışma, bu mottoda bile hiçbir ahlaki sınır yok. Yani nasıl daha hızlı, nasıl daha yüksek, nasıl daha güçlü? Burada aslında sporun amacına bizi götürecek kadar bir tartışmanın içerisine girmemiz gerekiyor. Yani insanlar niçin spor yapar? Daha sağlıklı olmak için spor yapmak gerekir gerçeğinden hareket etmişken, artık, işte sporcu kadınların erkekleşmeye döndüğü, işte, erkeklerin insanlıktan çıktığı bir noktaya geldik. Yani profesyonel spor yaşamından sonra bu sporcuların birçoğunun çok ciddi sağlık problemleriyle karşılaştığını, -geçtiğimiz günde burada ifade edildi- bir orta yaş sendromu oluştuğunu hepimiz biliyoruz. Bence burada, sadece ulusal değil, belki de uluslararası ölçekte bu olimpiyatları, sporu yeniden bir tartışmaya açmamız gerekiyor. Ha, devlet olarak bizim de bu konuda yapmamız gerekenler var. Sadece başarıyı ödüllendiren, ön plana çıkaran bir politik yaklaşım da aslında bu işleri biraz teşvik edici, işte son günlerde bu ödül yönetmeliği çok tartışılıyor, Sayın Bakanımız da açıkladılar, bu konuda bir değişikliğe gideceğini, belki de gidilmiştir de şu süreçte.

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN – Değişti.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Dün herhâlde.

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN – Evvelsi gün Resmî Gazetede yayımlandı.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Evet, birkaç önce, şimdi hatırladım, o oldu. Yani bunların üzerinde hep beraber durmamız gerekiyor. Biraz daha belki fair play'i, adil rekabeti ön plana çıkaran sporcuları teşvik edici, ödüllendirici... Sporun asıl amacına, olimpiyatların asıl amacına, ruhuna vurgu yapan, hep birlikte yani siyasetiyle, bakanlığıyla, medyasıyla bir şeyler yapmamız gerektiği kanaatindeyim.

Aslında işte sizin üst yönetimle ilgili ilişkileriniz konusunda sorular soracaktım ilk turda ama onu büyük ölçüde çok açık yüreklilikle zaten söylediniz. Yani biz üzerinde dursak bile yöneticilerimiz bunun üzerinde çok fazla durmuyor, kendince belki haklı olarak. Onun için burada kamu haberciliği yapan kurumları daha fazla daha etkili kullanmamız gerektiğini düşünüyorum.

Tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

4 soru oldu. Sizler bu konuda...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Ben de bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Ağabey, bir tur daha yapacağız.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yap da, benimkini de alsınlar ondan sonra...

BAŞKAN – Peki Ağabey, çok kısa olursa hemen turu tamamlayalım.

Buyurun Sayın Domaç.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Şimdi, ben iPad'ten gazetelere baktım ve spor sayfalarının sayılarını tek tek de inceledim. Yani, futbol dışında ne var, spor sayfalarında futbol dışında ne var? İnanın, futbol dışında bir çeyrek sayfa başka haber yok veya başka bir şey yok, bir çeyrek sayfa. Sabah 7 sayfa futbol vermiş, Hürriyet 6 sayfa futbol vermiş, Milliyet 6 sayfa futbol vermiş, Vatan 5 sayfa futbol vermiş. Şimdi, biz bunları konuşurken sizin değerli bilgilerinizden tabii istifade ediyoruz ama biz bir şey yapacaksa bu ülke için hep birlikte yapacağız, hep birlikte yapacağız. Bu gazeteler bizim gazetelerimiz çünkü bunları biz okuyoruz. Dolayısıyla, bunun değerlendirilmesi lazım. Yani bu alanda mesela bizim şu Komisyon toplam değer olarak gazetelerde bir sayfa yer almadı. El insaf ya! Bunu kendimiz için söylemiyorum ben. El insaf ya! İki haftadır çalışıyoruz,

BAŞKAN – Yedinci

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – İki haftadır çalıştığımıza dair haberler nerede biliyor musunuz? Kütahya bilmem ne. İşte şu falan, bu falan, filan hiç alakasız. İstanbul'da bu Komisyon yok.

Şunun için söylüyorum: Buradan her şey beklenebilir ama burası sizsiniz yani, burası sizsiniz, bu toplumun kendisi burası. Dolayısıyla, bunu birlikte yapmak zorundayız biz, birlikte yapmak zorundayız. Bakın, burada para meselesi var denildi, para olduğu söyleniyor burada. Atletizmde olimpiyatlara gidecek atlet sayımız 35 bizim. Belki önümüzdeki yıl çok daha aşağıya düşecek onu bilmiyoruz.

BAŞKAN – Hayır, barajı geçerse gidecek.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Ha barajı geçerse.

BAŞKAN – Barajlara bağlı, baraj olmadı mı belki daha düşük bir sayı olabilir, fazla da olabilir.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Belki aşağıya düşecek, bilmiyoruz. Şimdi, biz 35 sporcudan dopingli veya hepsi dopingli olsa ve bunun bir parasal değeri olduğunu düşünüyoruz. Yani bu hep ilaç olsa, hep para olsa, bırakın 35'i, bunu beşle çarpın 175 olsun,

bunlar hep para olarak tüketseler, burada oluşacak ekonomi ne ki, burada oluşacak ekonomi hiçbir şey değil. Olimpik anlamda düşünürsek, madalya anlamında düşünürsek, demek ki biz hep birlikte geniş spor kitlemizi -daha bu işe bulaşmayan, daha bu işe girmeyen- ikna edebiliriz, eğitebiliriz, bunlar için önlem alabiliriz ama hep birlikte. Burada basına düşen çok önemli görev var. Bu amatör sporcularımızı eğitime anlamında, bilgilendirme anlamında, doğruya yönlendirme anlamında elinizde argüman var, biz sizden daha sınırlıyız, çünkü siz her gün yazıyorsunuz, biz sizden daha sınırlıyız, bunu lütfen yapın, yapmaya çalışın lütfen, birincisi bu.

İkincisi de şu: Şimdi, takım sporlarındaki doping çok önemli değildir, çok önemsenmez, önemsenirse de mühim değildir. Yani bir futbol takımında çok önemli değildir. Bireysel sporda doping çok önemlidir, çünkü o bireysel olarak madalya alacaktır. Bir kız voleybol takımında doping bulmak hemen hemen olanaksızdır, ama diğer bireysel sporlarda özellikle ağır sporlarda, bu gerçekten ortaya çıkabilir. Bir soru işaretleriyle bitireyim, mesela basın mensupları buna ne diyecekler? Doping, bir atletin olimpiyat şampiyonu olması için ne katkı sağlar? Bu önemli bir soru.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Domaç.

Sayın Dedeoğlu...

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN – Sayın Başkanım, ben çok özür diliyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN – Sayın Dedeoğlu'ndan önce şunu söyleyeyim. Bir toplantıya gitmem gerek, burada ben birkaç tane soruyu seçtim cevap anlamında...

BAŞKAN – Tamam, toparlayalım hemen.

Sayın Dedeoğlu, kısa soracak.

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Çok kısa.

BAŞKAN - Sayın Dedeoğlu buyurun.

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, çok değerli Komisyon üyelerimiz ve basınımızın çok değerli temsilcileri; tekrar sizlere hoş geldiniz diyorum. Birbirimizi yakinen tanıyoruz, çünkü en az on yıl beraber çalıştık. Amatör sporlar Sayın Domaç'ın söylediği gibi, futbolun dışında amatör sporlar maalesef hiçbir zaman istenilen ilgiyi görmedi Türkiye'de. Gönül isterdi ki, bu amatör sporlarımıza, engelli sporlarımıza geniş yer ayrılсын, onların almış olduğu başarılar bir futbol gibi manşetlerde olsun, yine engellilerle beraber. Hep eğitim, eğitim diyoruz. Tabii ki eğitimin en büyük parçalarından bir tanesi yazılı ve görsel basınımız. Yine küçük bir şeyler çıksa bile, alınan bir Avrupa şampiyonası, dünya şampiyonası veya uluslararası yarışmalar, olimpiyat ve paralimpiklerde yine yakını takip eden 3 tane arkadaşımız. Hakikaten bana deseler ki, sekiz on yıl federasyon başkanlığı yaptın yine amatör sporlara en yakın kurum olarak söylemiyorum, şahıs olarak söylüyorum "3 tane arkadaşımızı söyleyin." deseniz, 3'ünü hakikaten isim olarak veririm.

Yine her şeye rağmen ben teşekkür ediyorum. Yani hiç yoktan iyidir diye düşünüyorum çünkü sizin bizzat bu konuları takip ettiğinizi yakinen biliyorum. "Eğitim, eğitim" derken sporda dopinge de ilgili olumlu veya olumsuz yazabileceğiniz, gazetede çıkacak her haber yine sporcularımızı, antrenörlerimizi, velilerimizi veyahut da genel müdürlüğü, Spor Bakanlığını olduğu gibi etkisi altına alan haberler oluyor. Temenni ediyorum ki, dopinge ilgili olsun sporda şiddetle olsun şikeyle olsun bunu eğitim anlamında kullanıp bu şekilde çalışmalara devam edilmesini ben temenni ediyorum.

Tekrar sizlere hoş geldiniz diyorum, kısacık ancak bu kadar.

Çok teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Dedeoğlu.

Ercan Bey, buyurun.

GAZETECİ ERCAN ATA – Ben kısa kısa cevaplar vermek istiyorum.

Öncelikle belki de bu Komisyonun baştan girişinde biraz yumuşak olmadığımı düşünüyorum ama yumuşak da olmamam gerektiğini düşünüyorum. Öncelikle bunu söyleyeyim, hâlâ aynı noktadayım, bu işin eğitimcileri suçludur. Sporcuya siz bu zemini verirsiniz sporcu yapar, öncelikle bunu söylüyorum. Lütfü Bey'in söylediği gibi "Doping yapmayan sporcu yoktur."

Şimdi, öncelikle, Sayın Dağ'a cevap vermek istiyorum. Kadınlarla ilgili şiddetten bahsettiniz. Orada cinayet var. Bu Komisyon hakikaten çok büyük çalışmalar yapıyor Türkiye'de birçok konuda. Sayın Mehmet Bey'in söylediği gibi üniversitelerde tez olacak konuların çalışmalarını yapıyorlar, teşekkür ediyoruz. Orada cinayet var diyorum, burada ise haksız kazanç var. Bunları -yine

aynı noktaya geliyorum- idareciler kontrol edecek. Dış basın... Dış basın Türkiye'deki dopingli sporcuyla sekiz aydır yazıyor, biz daha yeni yazmaya başladık, Lütfü Bey'e teşekkür ediyoruz, atletizmle ilgili konuda, kendileri yazdılar.

Devam ediyorum; Mehmet Bey bir şey söyledi, çok güzel bir şey söyledi. "Ne yapıyorsunuz? Beni bitirecek misiniz? Bizi bitirecek misiniz?" dediniz. Bir konuyla ilgili bahsettiniz, o konuyla ilgili... Çok basit örnek, siz cevabını verdiniz. Biz bitirilecek insanlar gözüyle bakılıyor. Hakikaten öyle, basın mensupları bitirir, basın mensupları... Hayır, bizim de yazıp yazamayacağımız şeyler var ama şükürler olsun ki birçok konuda da özgürce yazıyoruz.

Ondan sonra, Sayın Mehmet Bey'in söylediği bir şeye geleceğim şimdi. "Sayfalarınızda tek sayfa yer yok." dediler kendileri. Bu konuyla ilgili şimdi Hürriyet gazetesinin 1'inci sayfasında manşete bir bakın "7 Rolex Saate Altın Madalya" Şimdi, Türk sporu bu. Bakın, şimdi, bugünkü sayfaya bakın göreceksiniz. "7 Rolex Saate Altın Madalya..." O zaman neyi tartışıyoruz biz?

Şimdi, Erdal Bey'in söylediği bir şeye çok üzülüm, gerçekten üzülüm. Bu Komisyon hakikaten bundan sonra dopingi engelleme konusunda benim bildiğim kadarıyla çalışmalar yapıyor. Geçmişteki işleri biz deşmeye kalkarsak ondan sonra vatan haini ilan ediliyor. 2004'teki yazdığımız bir habere dolayısıyla bu ülkede -veyahut yazmaya çalıştığımız- hakkımızda davalar açılıyor, açılmasında da bir sakınca görmüyoruz, açılabilir. Şimdi, Mehmet Bey söyledi ki Ali Bey'e " O konuyla ilgili gizli de olsa bir evrak istiyorum veyahut işte, bir açıklama istiyorum." Biz geçmiş yargılayacak geleceği göremeyiz, öncelikle onu söylüyorum. Eğer geçmişle ilgili bu işin çalışmalarını yaparsak; bu ülkede bir Nurcan Taylan olayı yaşandı, o araştırılsın, bu Komisyon gitsin onu araştırсын.

Devam ediyorum, son sözlerim... "Rol model" dediniz. Çok teşekkür ederim size. Bu Komisyon hakikaten size çok teşekkür ediyorum. Tepki gördüğümüz insanlar da oldu ama size çok teşekkür ediyorum. Olimpizm ruhu üzerinden bahsettiniz, size çok teşekkür ediyorum. Ama maalesef bu ülkede olimpizm ruhuna yakışacak davranışlar içerisinde bulunamadık. İdarecilerimiz dopingli sporcuyla, o genç çocuklara rol model olarak gösterdi.

Tıbbi konuda ise Sayın Hocam Mehmet Bey'in söylediği bir söze son cevap olarak vermek istiyorum. "Bilimsel olarak atlete ne kadar katkısı olacak?" diye söyledi. Biz gazetecilik boyutundan bakıyoruz, bilimsel çalışmayı sayın doktorumuza soralım, doktorumuz cevap versin diyorum, katkıyı çünkü kendileri çok daha iyi bilir.

Dediğim gibi, ben kendimle ilgili, söylediğim konularla ilgili o dosyaları sizlere ulaştıracağım, Sayın Başkana teslim edeceğim. Ben şahsım adına söylüyorum. Aynı noktaya geliyorum; eğer dopingi engellemek istiyorsak idarecilerinden tutun en üst makamına kadar suçluyuz, bunu engellememiz için de eğitimi sıfır noktasından başlatıp, sıfır noktasından sıfır toleransla -bugün sıfır tolerans deniliyor ya dopinge- bu işin eğitimine başlamamız gerekiyor ve onun başına da akademisyen, bilimsel çalışmaları bilen insanlar... Hocamın söylediği çok güzel bir şey var, sayın doktorumuzun: "Her federasyonun başına bir sağlıkçı yerleştirilecek." Ama nasıl yerleştirilecek biliyor musunuz? Bağımsız. O sporcu ne alıyor, ne yiyor, ne içiyor, günlük kontrolleri nasıl yapılıyor, hangi branşlarda hangi çalışmalar yapılıyor bilimsel olarak? O gün ne yediğini biliyor musunuz? O gün o sporcu ne yedi, onu hiçbir ne antrenörü biliyor ne... Otelde bir yemek çıkıyor, önüne gelen o yemeğe vuruyor kaşığı gidiyor. Ondan sonra da Nurcan Taylan dopingli çıkıyor, bunu araştıralım o zaman.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Ercan Bey.

Sayın Aksünger, buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Yani şimdi tabii, Ercan Bey, geçmiş araştırırsanız bu işleri aydınlatamayız. Zaten Nurcan Taylan da geçmişte kalmış ama...

GAZETECİ ERCAN ATA – Sizin sözünüze örnek verdim.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Yok, yok onu demedim. Geçmiş mutlaka araştıracağız zaten. Sorun zaten dün de olsa geçmişte olacağı için böyle düşünmek lazım. Yani yanlış anlaşılmasın diye söylüyorum bunu.

Şöyle bir durum var: Yani hiçbir zaman ne burada yaptıklarımız ne de bir başka spor her zaman böyle dünyanın önde gelen, böyle popüler sporlarının önüne geçemez, mümkün de gözüküyor. Yani futbolun önüne, işte, hafta sonu bir güreş müsabakası var diye hiç kimse pazar gününü beklemiyor. "Aman onu izleyeyim de tatmin olayım." diyen adam yok yani "Koşa koşu bir yerlere gideyim." diyen adam da yok, bu çok da doğal. Niye? Şimdi, baktığınız zaman, amatör kulüplere şöyle bir bakın. Amatör kulüplerin yüzde kaç futbol zaten yani ne kadar?

Esas problemlerden biri şu: Eğitim doğru, ben -çok haklısınız- eğitim diyorum ama okullarda spor teşviki var mı gerçekten de? Beden eğitimine özellikle gerçekten aynı ihtimam sağlıyor mu?

GAZETECİ ERCAN ATA – Sayın Vekilim, çok özür diliyorum. Ben baştan bir konu söyledim, yanlış anlaşıldı.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Yok, sizin için söylemiyorum. Hayır, hayır size söylemiyorum.

GAZETECİ ERCAN ATA – Ben diyorum ki: Spor bakanlıkları ve millî eğitim bakanlıkları yaptıkları o ortak çalışma var ya, her dönem içerisinde bir imza atılıyordu, onu araştıralım. Çok basit bir örnek bu.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Onu söylemedim de yani bizden beklentileri... Mesela sabah akşam bu Komisyon basında da çıkmaz zaten, çıkmamalı da, çıkmak durumu da yok yani bence. Yani böyle bir serzenişimiz de olamaz zaten. Biz doğru olanı bulmaya çalışalım yeter ki. Basında zaten çıkmayacaktır, beklenti bunun üzerine de dayalı değil zaten. Ama burada mesela öyle komisyonlar kuruluyor ki, bazı arkadaşlardan sabah akşam da... Mesela dinleme komisyonu, çok değil mi, çok çıktı.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Bizimle karşılaştırılması mümkün değil.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) - Tamam, mümkün değil, zaten aynı şeyler de değil ama şöyle bir durum da var: Çok önemli mi? Onun kadar önemli ama en önemlisi ne biliyor musunuz? Ben iki sene, iki buçuk sene 4 taneye yakın araştırma komisyonunda görev aldım. Bence sorun şu: Buradan mutlaka iyi bir rapor çıkacak öyle veya böyle. Yani değinilen bütün konulara değiniliyor gördüğüm kadarıyla, hepsi çıkacak. Önemli olan, teorikteki bu yapının pratiğe uygulanmasıdır. Geçmişte bakın araştırma komisyonlarının çoğu iyi raporlar çıkarmış. Ben yine söylüyorum. Mesela dünyanın geleceği ve bilişimle ilgili rapor çıkarttık 1.200 sayfalık. İnanın, Türkiye’de yüzde 60’ında ben de hatta ben muhalefet partisinin milletvekili olarak o dönemde oradaki divanda başkan yardımcılığı yaptım çünkü arkadaşlarımız, işte, çok değerli bir başkan arkadaşımız vardı, beraber bu işi iyi niyetimizden yaptık. Önemli olan uygulanması ya... Ama uygulanmıyor, problem de bu zaten. Sayın başkan da kendisi yani sonuçta iktidar partisine mensup olmasına rağmen diyor ki: “Bizim bunu uygulamamız gerekiyor. Bunu ben ilettim. Bir an önce uygulayalım.” Problem, biz her şeyi Türk milleti olarak bugünden yarına bitirmeye çalışan insanlarız. Bakın, bugün oldu, yarın işi halledeceğiz tarzında... Öyle bir şey yok. Bir süreç bunların hepsi, gerçekten de öyle, bir süreç bunlar.

Okullarda problemimiz var, ciddi söylüyorum. Bakın, ben hep şunu ifade ettim: Ya, bir spor dediğiniz ömrünün sonuna kadar lazım adama. Yani Pi sayısını o kadar kullanmayacaksın ama sporu ömrünün sonuna kadar kullanacaksın. Aşağıda yetiştiriyor muyuz sporcu? Yetiştiremiyoruz. Sporla ilgili çocuklarımıza eğitim yok ki, kaldı ki dopinge ilgili bilgi verelim, yani spor yok ki adama doping bilgisi verelim. Şunu demek istedim: Popüler sporlar içerisinde futbol, Amerika’da demiyorum bakın, Avrupa’da ve Türkiye’de o dairenin içerisinde duruyor, 1 numaradır. Neden 1 numaradır, biliyor musunuz? Endüstrisi çok büyük olduğundan da değil, ilgilenen adam sayısı diğer sporlarla ilgilenenin -sporcu olarak söylüyorum bakın- en yakınıyla birlikte 10 katıdır, o yüzden söylemeye çalıştım. Neyse ben bunu hatırlatma olarak söylemek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sağ olun, teşekkür ediyorum.

Ercan Bey, siz müsaade istiyorsunuz.

GAZETECİ ERCAN ATA – Ben çok çok özür dileyerek... Çıkmam gerekiyor çünkü çok önemli bir toplantı var, katılmam gerekiyor.

BAŞKAN – Tamam, çok teşekkür ederiz.

GAZETECİ ERCAN ATA – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Lütfü Bey, söz vereyim size bu son sorularla ilgili toparlayın.

Buyurun.

GAZETECİ LÜTFÜ ÖZEL – Şimdi, genel toparlayacağım. Biraz önce belki de bazı kaçırdığım şeylerin cevapları da bunda var. Şimdi, rol model konusu esas itibarıyla konuşuldu. Şöyle söyleyeyim tekrar, haddimi bilerek konuşuyorum: Çok beyefendi, çok kibar bir şekilde terim anlamında ifade ediyorsunuz...

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Siz rahat olun Lütfü Bey.

GAZETECİ LÜTFÜ ÖZEL – Rahatım, rahatım.

Yani, sağlık sorunu yaratır ya da sağlıklı ilgili problemler yaratır, insan sağlığı için önemlidir vesaire... Ben şöyle ifade edeyim: Dün burada bir sporcuyla konuştunuz. O sporcuyla arkası dönük olarak dinlediğiniz zaman o mu konuşuyor, ben mi konuşuyorum, karıştırırsınız; doping budur esas itibarıyla. Doping, bir hanımefendi sporcunun -öyle diyeyim, bir olimpiyat şampiyonu olarak alkışlarız ama- onun her hafta epilasyonda sakallarını aldırdığıdır yani budur doping. Onun dışındaki -sizden hekim olanlar var aranızda- yani onların işte karaciğeri, akciğeri vesaireyle filan da ilgili olan problemlerin gerçekliği ayrı bir şey. Ben hiç o tarafında

değilim ama benim gazeteci olarak gördüğüm şey budur. Nedir? Bir şeyi daha örnek vereyim, o da şudur: Olimpiyat şampiyonu bir sporcunun çocuk sahibi olabilmek için iki uluslararası yarışmanın arasını hesaplamasıdır. Yani "Çocuğuma kimyasal bir şey taşımayayım. Eşim hamile kaldığında ona herhangi bir zarar vermeyeyim." diye iki uluslararası yarışmanın ortasını ayarlayarak çocuk sahibi olma girişimidir. Buna insanlık açısından da baktığımız zaman, gerçekten çok sorunlu, ciddi bir durumla karşı karşıyayız. Hani, "rol model" dediğiniz kişi... İşte, sakal tıraşı olan bir kadından bahsediyoruz. Bu, rol model bulma konusunda sıkıntımız olur.

"Olimpiyat şampiyonu için doping gerekli midir?" diye bir soru oldu. Yüzde 100. Doping almadan hiçbir sporcu olimpiyat şampiyonu olamaz, olmamıştır, olmayacaktır da. Benim edindiğim izlenim bütün bu işlerden budur. Evet, bu çocukların hepsi, önemli bir kısmı, yüzde 99,5'i "varoşlar" diyoruz ya, ya da kenardan köşeden semtlerden geliyorlar. Pederşahi aile yapıları vardır onların, aslında pek çoğunun. Durum ne biliyor musunuz? Normal şartlarda "höt" diyecek olan baba dopingle madalya almış oğluna diyor ki: "Evladım, susadın mı? Sana su getireyim mi, ister misin?" diye servis yapıyor. Niye? Çünkü bunda hiç kimse ne sağlık boyutunu ne başka boyutunu, şunu bunu, hiçbir şeyi umursamıyor. Gelen getiriyi uyguluyor. Birinci sırada, getiri. İkinci sırada da bu çocuklar tabii ki "aman aman aman..." dediğimiz zaman birdenbire başka bir boyuta geçiyorlar. Sindiremeyecek, özümseyemeyecek çoğunlukta, durumda oldukları için bunu çok büyük olarak yaşıyor olmak onlar için yeterli oluyor.

Bir de bir şehir efsanesiyle ilgili de ifade etmek isterim, o da şu: Sporcular açıklıyorlar ya: "Suyumda çıktı, yemeğimde çıktı." vesaire. Böyle bir şeyin söz konusu olmadığını öğrendim ben. Gazeteci olarak benim görevim değil bunu öğrenmek; ben sadece dopingli çıkıp çıkmadığıyla ilgilendiririm elbette ki. Ama şu: 5 bin liralık ilaçlardan bahsediyoruz. Kimin yemeğine 5 bin liralık bir ilaç karıştırılabilir de, bir şey olabilir de o almış olabilir. bu da şehir efsanesi. Bu, sistematik, bilinçli, herkesin farkında olarak yaptığı bir işlemdir netice itibarıyla, hiç tereddüt olmadan söylüyorum bunu.

Atletizmle ilgili -kapatıyorum- atletizmde dopingsiz sporcu yok, bunu öğrendim, yok. Daha vahimi, 18 yaşında, hatta 16 yaşın altında sporcular dopingli... Artık bu sözün bittiği noktadır bana kalırsa diye bir değerlendirme yapacağım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HAMZA DAĞ (İzmir) - Her şeyle ilgili bir soru doğuruyor yani.

BAŞKAN – Ali Bey, buyurun.

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN – Tabii ki ben de Lütfü gibi genel bir şey yapıyorum da...

Şimdi, tabii ki temel soruna inmeden önce, bizim, Türk sporun yapılandırılmasını da ele almamız gerekir -tabii, bu konu şey değil de- çünkü bizim federasyon başkanı seçimi var, 60 tane federasyon başkanının nasıl seçildiği, nasıl görevi bıraktırıldığı. O delege sistemiyle... Özellikle spor teşkilatının çok sayıda bir delege sistemi var. Mesela, ulusal alanda en fazla millî olmuş bir sporcunun o daldaki federasyon başkanlığı adaylığının önü kesiliyorsa, biz burada dopingi ne kadar tartışsak tartışalım her zaman olur.

Şimdi, bilgilendirme... Medyanın tabii ki dopingli ilaçları bildirme diye bir şeyi yoktur, sadece "Dopingli çıkan şu şu ilaçtan almış." denmiştir. Bugün bütün federasyonların sitesine girin -Hocam tarafından verilen- dopingli, yasaklı ilaçlar maddesi vardır, her federasyonun sitesinde vardır ama onu ne federasyon başkanı okumuştur ne antrenörü... Zaten sağlık kurulu diye bir şeyi ben tanımiyorum, yoktur. Zaten, biz uluslararası seyahatlerde görüyoruz, Türkiye'dekini görmeyiz hiçbir zaman, gelmezler, orada hep yaşarız, onlar bile bilmiyordur. Medya zaten bunu yazmaz, doğru. Şimdi, "Şu madde yasaklı." diye yazsan kullanılmaz. Genelde, mesela, halter, atletizm, vücut geliştirme ve yağlı güreşte doping olayları çok çıkıyor. Halterde 2005 Dünya Şampiyonasında Tayland'da sporcuların federasyon başkanına söylediği tek söz şu: "Sayın Başkan, biz doping almadan geldik ama şu ilaçları bir tepsi içinde önümüzden geçirirseniz biz madalya alırız." O tepsi de geçmedi, sporcularımız madalya alamadı.

Aynı şeyi söylüyorum, eğitim tabii ki şart ama federasyonların çalışma sistemi daha sıkı kontrol edilirse her şeyin önüne geçilebilir diye düşünüyorum. Mesela, Lütfü bir örnek verdi, dedi ki: "Bir kafe var, kafede alışveriş yapıyor. O kafenin yanında Spor Eğitim Sağlık Merkezi, 'SESAM' dediğimiz merkez var. Düşün, orada ilaçlar, orada kontrole gidip geliyor, yani devlet kendi eliyle doping yapıyor." Yani bunu Lütfü açmadı, ben açayım dedim.

BAŞKAN - Yok canım, o doğru...

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN - Yani orada doktora gidip soruyor Hocam: "Ben bunu alabilir miyim?", "Tabii, al." diyor. Oradaki doktora da mutlaka soruluyordur yani... Ama yine de söylüyorum, bir rant var.

BAŞKAN - Rüştü Hocam "Yok." diyor...

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN – Bir rant var bunda. Bu rantı kurutmak, bataklığı kurutmak lazım. bu kurutulmadığı sürece, ne kadar önlem alırsanız alın, şey yapmaz.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) - Rantın ayaklarını sayar mısınız.

GAZETECİ ALİ ERDOĞAN – Federasyon Başkanı, millî takım teknik direktörü, antrenörler, sporcular, dışarıda kalanlar... Ben size bir örnek vereyim -Lütfü de biliyordur- daha dört beş yıl önce Bentderesi'ndeki bir eczanenin altı, doping ilaçlarının -Hocam belki sonradan duymuş olabilir bilmiyorum- burası tamamen, doping yapılan bir merkezdi. Bu, eczane ama şimdi, yıkıldı tabii. Melih Gökçek sağ olsun, orayı yıktı. Şimdi, o eczane de yok oldu ama nereye taşındı bilemiyorum ben. Hani, bu da bir şeydir.

Bütün antrenörlerin yüzde 90'ı doping yapıyor, sporcular bile bile alıyor. Bunun kurutulması için de adli cezanın daha ağır olması gerektiğini düşünüyorum. Yoksa, işte, Nurcan Taylan örneği verdi, 2 kez dopingden ceza aldı, ikişer ikişer dört yıl. Şimdi, ne yazık ki halterde martta yapılacak dünya şampiyonasında tek madalya umudumuz -erkekler ve kadınlar da dâhil olmak üzere- tek madalya alacak sporcu Nurcan Taylan. Erkekler de sıfır, kadınlar da bir Nurcan Taylan, düşünün. Yani, biz nereden nereye geliyoruz. Ve bu sporcuyla devamlı gündemde tutarsak doping de her zaman gündemde olur ve sporcular da alır diye düşünüyorum ben.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Değerli basın mensupları, verdiğiniz bilgiler için teşekkür ediyoruz. Gerçekten basına düşen de genç sporcularımızın aydınlatılması için daha fazla çaba gösterilmesi. Biz de sizlerin kanalıyla genel yayın yönetmenlerine bu raporlarımızı göndereceğiz. Onlarla bire bir temas kuracağız her basın organının, medyanın sorumlularına, sporla ilgili sorumlularına veya genel yayın yönetmenlerine bu konuda bir farkındalık yaratmak için. Rapor tamamlandığında veya daha öncesinde kendileriyle temas kurup bir farkındalık yaratmak için gayret edeceğiz.

Bize verdiğiniz bilgiler için çok teşekkür ediyoruz, geldiğiniz için teşekkür ediyoruz. Ekstra bilgi sunmak için her zaman Komisyonumuza...

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Sayın Başkanım, İstanbul medyasından...

BAŞKAN – Geliyorlar, geliyorlar, onlar da geliyorlar. 13.30'da gelen, İstanbul medyasından...

Yarım saat ara verilim, 13.30'da başlayacağız.

Çok teşekkür ederim.

Şimdi oturumu kapatıyorum.

Kapanma Saati: 12.59

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.57

BAŞKAN: Osman Aşkın BAK (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Adem TATLI (Giresun)

KÂTİP: Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türk sporunda yaşanan doping sorununun incelenmesiyle ilgili kurulan Medis Araştırma Komisyonu toplantısının İkinci Oturumunu açıyorum.

Bu oturumda duayen spor yazarımız Değerli Atilla Gökçe ve Sayın Murat Ağca'yı dinleyeceğiz. Türk sporundaki yaşanan doping olaylarıyla ilgili sizlerin görüşlerini, önerilerini dinleyeceğiz. Komisyonumuz, sabah bölümünde Ankara'dan gazeteci arkadaşlarımızı dinledi, Ali Erdoğan, Ercan Ata, Lütfü Özel'i dinlediler, onların dopingle ilgili, Türk sporundaki yaşanan bu sorunlarla ilgili görüşlerini aldılar, şimdi de sizleri dinleyeceğiz. On beş dakika söz veriyoruz, ondan sonra da sayın milletvekillerimizin soruları, önerileriyle beraber görüşlerinizi almaya devam edeceğiz.

Atilla Bey, teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Sayın Başkan, sayın üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Beni de davet ettiğiniz, bilgilerimi paylaşmak istediğiniz için ayrıca teşekkür ederim.

Ben, Türkiye'de ortaya çıkan sorunun ne olduğunu en iyi Komisyonun bildiğine inanıyorum. Çünkü böyle bir sorun olmazdı yüce Meclis bir komisyon oluşturmazdı. O nedenle, uzun uzun konuşmaya gerek yok. Ama, şunları tespit ettim: Kırk dokuz yıllık bir gazeteci, kırk beş yıllık spor yazarı, 7 olimpiyat, 5 dünya kupası izlemiş bir spor gazetecisi olarak konuşuyorum. Maalesef, sözlerim hiçbir siyasal içerik taşıyor, siyasal amaç taşıyor, siyasal eleştiri taşıyor, bunları olsa olsa sosyal bir gözlem olarak değerlendirseniz çok mutlu olurum.

Bizim ülkemizde içerik değil, yani mazruf değil, zarf önemli hâle geldi. Küresel kültürün değişmesi, dijital kültüre geçmemiz, her şeyin rakamlarla ifade edildiği bir uygarlık çağını yaşadığımız için maalesef kaymalar oluyor. Sporda da skor, madalya, şampiyonluk, başarı öncelikleri sporun felsefi değerlerini, doğuşundaki değerleri, insanoğlunun hayatındaki pozitif değerleri kontrolsüz biçimde geri plana itti. Bu nedenle, zaman zaman özden tavizler vererek, sırf bu biçim uğruna başarıyı kovalayan o kadar çok kesim var ki her şeyden vazgeçildi gibi bir izlenim doğdu. Ben onları dikkatinize sunmak istiyorum.

Bu, ilgilendiğimiz alanın birçok dalı olimpiyat programı içindedir ama bugün olimpiyat programı içinde olmayan spor dalları dahi olimpizm felsefesiyle yoğrulmuştur, olimpizm felsefesine sarılmıştır. Bence sporun başka çıkış yolu yoktur. O nedenle, olimpiyata giden sporcuların bile “Olimpizm ne demek sence?” diye sorduğumda bana yanıt veremediğini, spor adamlarının bunu bilmediğini, Olimpiyat Konseyinin, Olimpik Konseyin ne iş yaptığını bilmediklerini, liyakatin ne olduğunu bilmediklerini acıyla gördüm. Dolayısıyla, burada maddi olarak doping maddelerinin neler olduğu, ilaçların neler içerdiği biliniyor, konuşuluyor ama işin özüne inildiği zaman birçok spor adamı, sporu yöneten birçok spor yöneticisi, antrenör, sporcunun ta kendisi tekniği, taktiği biliyor, olimpizmi bilmiyor.

Burada ders vermek haddime değildir, asla. Ben 3 üniversitede olimpizmle ilgili ders veriyorum. Olimpizm vücudun fiziksel, ruhsal ve zihinsel gelişimini öncelikle ele alan, ancak özgür insanların spor yaptığına, yapabileceğine inanan ve bunu savunan, bütün spor yönetimlerinin dış etkiler olmaksızın, siyasetin adını bile söylemeden -bunun altını vurgular- özgürce, özgür seçimlerle, kendi kendilerini yöneten kurumlar olmasını gözetten bir felsefedir. Dolayısıyla, olimpik “...”^(X) dediğimiz, “olimpik anlaşma” dediğimiz o büyük anayasaya, şayet uluslararası sportif etkinlikler yapıyor isek, evrensel kurallara uyma sözü vermişsek buna harfiyen uymamız lazım. Bu çok gölgelendi. Olimpiyat oyunlarında dahi bir madalya töreninin nasıl düzenlendiğini, protokolün ne olduğunu bilmeyen temsilcilerimiz oldu.

^(X) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

Şimdi, buradan bakınca, dopingin etik ve olimpizm değerlerini bilmeyen, artı -evet, spor bugün bir meslek olabilir ama sporu sadece para kazanmak, hayatını üstüne bina edeceği bir alan olarak görmek alışkanlığındaki sporcular hayatlarını kurtarmak için her tür yola başvurdular. Benden önceki konuşmacılar da söylemiş olabilir, Türkiye Cumhuriyeti'nin bugüne kadar yaptığı bütün ödül yönetmelikleri, tüm dönemlerde, doping teşvik yönetmeliğidir. Çünkü siz tünelin ucundaki ışığı göstererek birçok çocuk eğiteceğinize - biz diyelim- bizim toplumumuz birçok çocuğu eğitip yarınlara ulaştıracağına, kitlelere spor yaptıracağına, maalesef "Tünelin ucuna gelen ödülünü alır." diye, baştan ayıracağı sporcu yetiştirme kaynağını sonda, şaşılacak kadar, ulaşılması çok güç bir rüya rakam hâline getirip tünelin ucuna koyuyor. O zaman çocuklar kendi güçlerinin, antrenörlerinden aldıkları teknik, taktik eğitimlerin yanı sıra farklı yollara da başvuruyorlar.

Ben Erzurum'da hayvancılıkla ilgili bir programa konuk olarak davet edildim. Celalettin Güvenç, şimdi galiba bir yere aday oluyor...

BAŞKAN – Evet, Erzurum Valisiydi o zaman.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Fenerbahçeli, çok sevdiğim Celalettin Güvenç beni aldı, köylere kadar götürdü. Ben o arada formal törenlerin yanı sıra farklı, "Dedemin memleketinde işler nasıl gidiyor, hayat nasıl yürüyor?" diye insanlarla konuştum. Bana veterinerler dedi ki: "Biz ilaç satmazsak devletin verdiği bu maaşla yaşayamayız." Şimdi, düşünün, bir ineği muayene ediyor veteriner, devletten bunun için bir maaş alıyor, aynı zamanda süt ineğinin rahatsızlığı konusunda çare için köylü onun ağzının içine bakıyor. O da diyor ki: "Bak, bundan daha çok süt alman için... Bu hayvanın memesinde bilmem ne mantarı var, olmaz, tikanır meme." filan. Yani örnekliyorum ben sadece. "Şu ilacı alman lazım." diyor. "Nasıl bulacağız? Nereden bulacağız?", "Sen bana gel, ben yazacağım, ondan sonra gidip alacaksın." diyor. Sattığı ilaç başına geliri oluyor. Hayatın böyle yollarını bulmuşlar. Bu örnekten antrenörlerin de doping ilacı konusunda bir tür gölgedeki bayi pozisyonunda çalıştığını size söylemek istiyorum.

Ben kendi köşemde 2 kardeş atletten birinin antrenörünün ilaç kutusunu, şişesini göstermeden, beyaz kâğıt mendilin içinde 16 yaşındaki atlet çocuğa doping ilacı verdiğini yazdım.

BAŞKAN – Evet, okudum, okudum.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Adıyla sanıyla belli. O çocuğun babası, önce benimle kavga etti, sonra "ağabey" demeye başladı; bu, vücut geliştirmeden ölen çocuğun haberini verdi bana.

BAŞKAN – Şahin İrcin'in...

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Evet.

Bu kadar dramatik, derin, hepimizi tehdit eden, gelecek kuşaklarımızı tehdit eden ama sosyal olarak, etik olarak çok yanlış örneklerle sporcularımızı erken kaybetmemize yol açan etkinlikler var, uygulamalar var. Bunları dikkatinize sunmak istiyorum.

Doping önce iftira olarak algılanıyor spor adamları tarafından ve yapan sporcular tarafından. Gözümüzün içine baka baka yalan söylüyorlar ve maalesef, benim medyadaki birçok popülist meslektaşım da onların savunmasını, onları onurlandırarak ön plana çıkarıyor. "Birikik atletimiz var, bu kızlarla ne çok uğraşıyorlar." diye yaygarayı yaptığınız zaman hiç kimse size karşı çıkmıyor. Bir kadını destekliyorsunuz, o kadının birçok probleminden dolayı zaten duygusal olarak toplumda bir sahiplenme, acıma duygusu var, onları, o duyguları taşıyorsunuz, gazeteci olarak silah çekip hiç kimseyi veya kaleminizi kaldırıp hiç kimseyi suçlamıyorsunuz, o mağdur edebiyatının etrafında o suça, o yanlış ortak oluyorsunuz; çok kirliliği bir gazetecilik bu benim açımdan ve o insanların masumiyeti üzerine programlar inşa ediliyor. Yani bu benim medyadan şikâyetim.

Ben Milliyet'te çalışıyorum. Çünkü Milliyet'in ekonomi sayfalarında şöyle bir haber vardı... Gazeteyi maalesef evde unuttuğum için buraya getiremedim ama çünkü Milliyet gazetesini bulursanız göreceksiniz, ekonomik bir başlık atmışlar: "Bilmem ne doping oldu, gelir arttı." veya "üretim arttı." gibi dopinge pozitif anlam yükleyen, dopingi çıkar yol olarak, böyle, bilinçaltımıza doğru yerleştiren, çok masum bir ihmal. O başlığı atan sekreter ya da editör arkadaşım işin bu inceliğini düşünmüyor ama ben kendi adıma Ombudsmanımıza telefon açacağım, ilk defa bu konuda telefon açacağım. Türkiye'de birçok alanda suç yüceltilir biliyorsunuz. "Baba" sözcüğünün o güzelliği bile kirlenmiştir. Dolayısıyla, bu anlamda medyanın da büyük ihmalleri, büyük kabahatleri var.

Ödül yönetmeliğinin kötü örneklerinden, yararsız, zararlı örneklerinden biri 500 altınlı Akdeniz Oyunları'dır. Bunun altını çiziyorum: Devletin masumiyetle himaye, teşvik, destek, başarı, gurur, övünç için aradığı o iyi niyetli yol, maalesef, şöyle bir ifade yaratmıştır: "Oğlum, niye doping yaptın?" 16-17 yaşında, sporcu bu. "E, 500 altın vardı." diyor. Akdeniz Oyunları'nda -Osman Bey bilir, Sayın Başkan- 2 sporcu yendiğiniz zaman madalya alabiliyorsunuz, 3 sporcu yenerseniz şampiyon olabiliyorsunuz, öyle dallar

var. 500 altının o günkü fiyatı 350 bin liraydı. Çocuk dedi ki: "Biz, 4 kardeşiz, babam falan yerde işçi, annem ev kadını, biz gecekonduda kirayla oturuyoruz. Bu kadar parayı babam hayatı boyunca kazanamadı, ben bunun için ölmeye bile razıyım."

Bazı ifadeleri birleştirerek size tipik bir sporcu tipini seçtim. "Kim bu, nerede?" dersiniz, ben hiçbir dopingli sporcuyla doğrudan konuşmadım ama Osman Bey gibi, Sayın Başkan gibi bir çok spor adamıyla, doktorla, hekimle konuştum, Rüştü Hocam gibi uzmanlarla konuşuyorum sürekli.

Şimdi, bu dramatik olayın durduğu yerde başka büyük bir yanlış var. Şimdi, bu çocuk 16 yaşında veya 18 yaşında, 20 yaşında, işletme fakültesinin 2'nci sınıfında bir çocuk. Şampiyon olursa, ödül yönetmeliğimize göre Kamu Personeli Seçme Sınavı'nın dışında, kontenjandan, kamunun istediği alanında, eğitim gördüğü alında mesela, sınavsız girip... Burada, hak, adalet duygularını da bir kenara atalım, konumuz o değil ama vicdanları rahatsız ediyor. Çünkü, Kırklareli'nde bir kimya mühendisi kadıncağız 2 çocuğuyla benim boynuma sarıldı: "Ben KPSS'den 80 aldım, hâlâ atamam yapılmıyor Atilla Bey." dedi, başladı ağlamaya. Ya, onu ne yapacağız, bir vatandaş olarak söylüyorum. Şampiyon çocuğumuz altınları cebine koyuyor, 20 yaşında, 22 yaşında, sonra KPSS'den "Buyur, gel." diyor, devlet baba kucağını açıyor. Şimdi, 22 yaşında girse 65 yaşına kadar çalışma var galiba, kırk üç yıl devlet onun ayağının altına kırmızı halıda bir hayat seriyor. Kırk üç yıl fiks 2 bin lira maaşla çalışsa, statüsünü, huzurunu, aile reisi, baba, çalışan, Türkiye Cumhuriyeti ferdi olarak, böyle nasıl altın tepsiye konduğunu bir düşünün ve bunu 50-60 liralık, 100 liralık bir ilaçla bu çocuk yapıyor. Bu yolların kesin olarak kapatılması lazım.

Biz, eskiden tesissizlikten açlayan sporcu röportajları yapardık. Devletin himaye etmediği... Efendim, mesela, şampiyon olurdu tekvandoda dışarıda, spor akademisinde çakardı, bundan şikâyet eden sporcu röportajı yapardık. Hiç yardım almadığı için, sporcu röportajı yapardık.

Hüseyin Aktaş diye bizim, İsmail Akçay gibi, maratonda onurumuz olan aslan gibi bir atletimiz vardı, Erzincan Basma Fabrikasında çalışıyordu. Yarışlara katıldığı zaman yevmiyesini kesti müdürü, "Lanet olsun!" dedi, üstüne yürüdü. Tamam, onlar yanlış, bu çok mu doğru, KPSS sınavı? Hiç doğru değil. Ben sporcunun bu kadar himaye edilmesini doğru bulmuyorum, bunların önlenmesi gerekir yani tıbbi, eczacı diliyle.

Ben olimpiyat oyunlarında bir şey girdim...

Süreyi aştım mı?

BAŞKAN – Yok, yok.

Buyurun, buyurun.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Usulüm acaba uygun mu değil? Bilmiyorum. Ben hiç Komisyona saygısızlık etmek istemem.

2012 Londra Olimpiyat Oyunları'nı TRT adına gözlemci olarak izledim. Bu arada, bir haber gözüme çarptı, ülkem adına çok utandım bundan. Alex Schwazer, 2008 Pekin Olimpiyat Oyunları altın madalyalı yürüyüş şampiyonu.

BAŞKAN – İtalyan, evet.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – İtalyan.

Bu arkadaş kendini zayıf hissediyor, unvanını koruyamayacağı için... Şampiyonların böyle de bir takıntısı vardır, Usain Bolt dâhil yani. Unvanını koruyamazsan çok itibar ve sponsor kaybedersin, destek kaybedersin. İtibarını kaybedeceğini, başarıyı tekrarlayamayacağını düşünerek tedirgin oluyor. İşte, soruyor, soruşturuyor, zaten bu piyasa adresi bulur; siz onlara ulaşamazsınız ama onlar sporcuya ulaşırlar. "İşte, şu ilacı alıp üç gün, beş gün süreyle yoğun küre sokarsan kendini." "Peki, nereden alacağım?" "Vallahi, Avrupa Birliği ülkelerinde bunu alamazsın, reçeteyle. Türkiye'de satılıyor." Arkadaş, atlıyor, her şey dâhil küçük bir Antalya turuna. Antalya ya geliyor. İlacı alıyor, 3-5 bin paunt para harcıyor. Sonra, otel odasında iki gün kalıyor, iğnelerini kendi yapıyor. İtalyan Olimpiyat Komitesinin olimpiyata katılacak sporcular için oluşturduğu bir doping kontrol sistemi var, orada yakalanıyor ve Londra'dan geri gönderiliyor. Nişanlısı da bu arkadaşını terk etti, hani bizde birbirine eş olan karı-kocalar var biliyorsunuz değil mi ayıbı destekleme, sahiplenme konusunda?

Şimdi, beni utandıran konu şu: Böyle bir şey benim ülkemde niye olsun ya! Ama daha da utandıran, bu defa kızdıran başka bir olay var. Ben, bu konuda 2 kere yazı yazdım. Evet, Türkiye'de eczacı odası, şimdi eczacılık muhtarlığa dönüştü, yani bilgi sayar var, noterliğe dönüştü. Ben, sürekli ilaç alan bir hasta olduğum için yani görüyorum eczacının neler çektiğini. Şimdi, mesleksi olarak siz bu işten bir rahatsız olmuyor musunuz, kaygılanmıyor musunuz? O eczacının peşine düşmüyor musunuz? O ilacı getiren ecza deposu bu konuda bir rahatsızlık, bir ön araştırma, bir şey yapmıyor mu, mesleksi rahatsızlığı yok mu? Kendi aranızda bu işi tartışmıyor musunuz,

kınamıyor musunuz? Kamuoyuna söyleyeceğiniz bir şey yok mu? Yok. Peki, Sağlık Bakanlığı? Oradan da ses yok. Peki, Spor Bakanlığı? Oradan da ses yok. Peki, Antalya'daki eczacı? Satmaya devam ediyor. Ama gitti. Şimdi, ben biraz olimpik ve evrensel düşünmeye gayret ettiğim için yahu Alex Schwazer gibi... Bir şey daha söyleyeyim: Yürüyüş, dünyada sporun en zor disiplinlerinden biridir, 2 ayağından 1'i sürekli yerde olacak. Hızlanayım derken ikisi de havada oldu mu, gittin. Şimdi, böyle adanmış bir sporcu, kendinden ve sistemden doğan bir sürü yanlışla yanlış bir ülke buluyor, orası Türkiye, umudunu yeşertiyor. Bu tepkinin olmaması, ülkem adına beni utandırdı ve çok kızdırdı, bundan rahatsızım.

Çabuk geçeyim, isterseniz bitireyim, sıktıysam da lütfen sözümü kesin.

BAŞKAN – Yok, estağfurullah.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Peki, peki.

Şimdi, olimpiyatta doping, büyük spor tarihine geçecek rezaletlerle gündeme geldi, Ben Johnson iptal edilen gece yarısı madalyası gibi. Bakın, bu Komisyona naçizane bir önerim var, bu konuda bizim hem prestijli bir örneğimiz olur hem gerçek önerilerini alabilirsiniz. Ne şekilde olacak bilmiyorum, buraya yabancılar gelir mi, onu da bilmiyorum, usullerinizi nedir bilmiyorum, yanlış şey söylersem cehlimi bağışlayın: Edwin Moses'la Sergey Bubka'yı lütfen bu ülkeye davet edip görüşlerini alın. Bakanımız davet etsin, Komisyonumuz davet etsin, Meclis Başkanımız davet etsin, Olimpiyat Komitesi davet etsin. Bu konuda bir istek, bir fikir, bir talep oluşturabilirsek bunlar yeryüzünün örnek sporcularıdır ve kendilerini antidoping çalışmalarına adanmışlardır.

Daha başka bir şey söyleyeceğim: Sponsorların, özellikle, bireysel sporlarda organizasyona ya da sporculara yaptıkları katkı, destek, yardım, antidoping felsefesiyle gözden geçirilmeli, izlenmeli, takip edilmelidir. Şöyle de küresel bir tehlike var, Lance Armstrong'u destanını yazacak kadar yücelttiler, yücelttiler bir yarı tanrı hâline getirdiler. Adam bıraktı bisikleti. Ondan, Fransa Bisiklet Turu, medya, firmalar, sponsorlar her türlü malı aldılar, emdiler, limonu sıktilar, sonra dediler ki: "Sen tu kaka, doping yaptın." lanetlediler adamı. Bu tür organizasyon ahlakı da bence sorgulanmalı. Bu, sadece Türkiye'nin sorunu değil, evrensel bir sorun.

BAŞKAN – Atilla Bey, bir şeyi düzelteyim. Şimdi Genel Kurula ara verdiler, yoklama var. Arkadaşlar, on dakika ara vermek durumundayız, müsaade ederseniz.

Oturuma on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.21

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 14.45

BAŞKAN: Osman Aşkın BAK (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Adem TATLI (Giresun)

KÂTİP: Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin)

----- 0 -----

BAŞKAN – Toplantımıza devam ediyoruz.

Türk sporunda yaşanan doping sorunuyla ilgili medya temsilcilerinden Sayın Atilla Gökçe'yi dinliyorduk. Sözünüzü kestiğimiz için özür dileriz.

Buyurun, devam edin siz.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Ben teşekkür ederim.

Son eklemek istediğim bir olay var, bu, Türkiye için çok önemlidir. Bizim, yozlaşmış, sağlığını kaybetmiş sportif ilişkilerimizde, spor hayatımızda rekabet düşmanlığa dönüşmüş durumda. Bunun altını özellikle çizerek dikkatinize sunmak istiyorum. Kuşkusuz sizler de bunun, bu gelişimin tanığısiniz. Diana Taurasi diye bir yabancı basketbolcu, Hacettepe'deki Türkiye Doping Kontrol Laboratuvarının, tek lisanslı merkezin değerlendirmelerine göre doping yaptığı için cezayla karşı karşıya kaldı. Sonra, onun kulüp başkanı tarafından -bu ifade bana ait- yangın hâline getirilmiş itirazlarla, kıyametler koparılarak ve dış etkenlerin, dış yardımcıların da katkısıyla, Amerikalı bir sporcu olduğu için, buna kuşkusuz Amerika'daki basketbol otoriteleri, efendim, işte Taurasi'nin sağlığıyla ilgilenenler, onu destekleyenler bir grup oluşturdu ve şöyle bir tablo çıktı ortaya, uzman eczacılar, doktorlar demek istediğimi çok daha iyi anlayacaklardır. Bizim, tek, biricik doping laboratuvarımızın lisansı elinden alındı. Hiç de bir ihmal, bir hata, bir yanlış göstermeyle değil. Doğrudan doğruya bir dış müdahale ile bizim iç rekabetteki kızgın, kontrol tanımaz, azgın hâlimiz –bu sözcüklerin sorumluluğunu üstüme alıyorum tamamen, sık sık yazan bir gazeteci olarak- Taurasi'yi basketbol alanlarına döndürdü. O yine transferini yaptı, yine para kazanmaya devam etti ama benim ülkem, namusuyla çalışan, bilimsel namusuyla çalışan laboratuvarının lisansına mal oldu. Bu, ss beni çok derinden yaralamış bir konudur ve bizim hepimizin bundan ıstırap duymamız, buna karşı bilimsel anlamda isyan etmemiz, karşı çıkmamız, bu aksaklığı ortadan kaldırmamız gerekir. Değerli Komisyonunuzun dikkatine bunu da sunmak istiyorum.

Hazırlanacak yasa ve yönetmeliklerde, mutlaka antidoping çalışmaları konusunda tıpkı olimpiyat komitesinin zamanında yola çıkarken organize ettiği gibi masum sporculardan, tertemiz sporculardan kurulu bir gönüllüler danışma kuruluna da yer vermesi gerektiğini düşünüyorum.

Beni dinlediğiniz için çok teşekkür ederim. Ülke adına böyle bir Komisyonun oluşması, bu Komisyonun bizleri çağırıp dinlemek nezaketi göstermesi beni umutlandırdı. Sağ olun efendim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz Sayın Gökçe.

Şimdi de Sayın Murat Ağca, Habertürk.

GAZETECİ MURAT AĞCA –Sayın Başkan, sayın üyeler, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bu Komisyona davet edildiğim için de öncelikle teşekkür ediyorum. Tabii, Atilla Gökçe gibi bir üstadımızdan sonra söz almak oldukça zor. Ben, Atilla Gökçe üstadımızın özellikle ödül yönetmeliğine ilişkin eleştirilerine tamamiyle katıldığımı söylemek istiyorum ve daha somuta indirgeyerek birtakım konularda görüşlerimi arz edeceğim, madde madde gitmek istiyorum daha anlaşılır olması açısından ama Ödül Yönetmeliği'nden bahsetmişken oraya yapacağım vurguyla başlamak istiyorum.

Türkiye'de Ödül Yönetmeliği'nin sporculara sağladığı imkânların dünya standartlarının çok üstünde olduğu malumunuz. Kaldı ki Türkiye olimpiyat tarihçesine baktığımızda, elde ettiği madalyaların ve başarıların oranıyla ele aldığımızda sporcularına diğer benzeri ülkelerin verdiğinden çok daha fazla imkânları ve ödülleri sunmaktadır. Bunun olumlu tarafları olduğu gibi Atilla Gökçe'nin de ifade ettiği birçok olumsuz sonucu da geri dönüşte maalesef olmuştur. Öncelikle uluslararası spor organizasyonlarının -birçoğunda bulunma şansını yakalamış bir gazeteci olarak konuşuyorum- tasnifi ve bunların ödüller anlamında sınıflandırılması konusunda büyük sorunlar olduğunu düşünüyorum. Sayın Gökçe'nin Akdeniz oyunlarından verdiği örnekten hareketle müsabaka sayısının düşük olduğu, uluslararası spor ajandasında çok fazla öneme haiz olmayan, bölgesel, hatta yöresel organizasyonların önemiyle örtüşmeyen yüksek düzeylerde ödüllerin Türkiye'de karşılığını bulduğunu düşünüyorum. Spor Bakanlığı bu konuda bir çalışma yaptı ve ödülleri, özellikle

olimpiyat oyunları başta olmak üzere, dünya ve Avrupa şampiyonalarının ödülleri yarı yarıya düşürdü. Bu bence olumlu bir gelişme fakat diğer spor branşlarının Ödül Yönetmeliği'nde de benzer -yani Ödül Yönetmeliği'ndeki diğer branşlarla ilgili ve diğer organizasyonlarla ilgili de benzer- çalışmaların yapılması gerektiğini düşünüyorum. Keza bu çalışmadan önce Akdeniz Oyunları özelinde dağıtılan yüksek ödüllerin son derece zarar verdiğini düşünüyorum doping açısından da yaklaşıldığında, hatta şu kadarını söyleyebilirim: Birçok spor branşındaki sporcu, yönetici, antrenör bizim ilgi alanımızda olduğu için sürekli gördüğümüz insanlar. Birçok önemli sporcumuzun Türkiye'nin ev sahipliğinde yapıldığı için Akdeniz Oyunları ve federasyondan bu konudaki aldığı temayül sebebiyle kendi spor branşında daha önemli olmasına rağmen Avrupa kıta organizasyonu veya dünya şampiyonası gibi organizasyonlar dururken Akdeniz Oyunları'na hazırlanmak üzere bu şampiyonaları pas geçtiğini de biliyoruz. Dolayısıyla, bunu sporun etiği anlamında da sıkıntı yaratan bir konu olarak özellikle vurgulamak isterim.

Dopingin Türkiye'ye nasıl geldiği, uygulama sebeplerinin ne olduğu, bugünkü durum ve nasıl önüne geçilebileceği konusunda aldığım notları değerli Komisyonunuza aktarmak isterim. Türkiye'de yoğun şekilde doping olaylarına rastlanma süreci 1988 Seul Olimpiyatları'ndan sonraya denk gelir ve 90'lı yıllardan itibaren giderek artan sayılarda doping olaylarıyla ve artan sayıdaki spor branşında doping olaylarıyla karşılaşırız ama Türkiye'de kamuoyunun doping olayıyla ilk ciddi şekilde karşılaştığı spor branşının halter olduğunu söylemek gerekir. Özellikle halter branşında ve bununla birlikte güce ve dayanıklılığa bağlı yapılan spor branşlarında sporcuların çok sayıda doping vakasıyla karşıma çıktığı bir gerçek. Bunların belli sebepleri var tabii ki ama öne çıkanlarını söylemek gerekirse bence, bu spor branşlarının halter, güreş, tekvando, karate, vücut geliştirme gibi ve tabii ki atletizm gibi dayanıklılığın da işin içine girdiği branşlarda bizim sporcu kaynaklarımız sosyoekonomik olarak sınırlı imkânlarla sahip ailelerden gelmekte. Özellikle halterde bunu çok net bir şekilde görebiliyoruz, diğer branşlarda da dopinge adı karışan branşların çoğunda da bu gerçekle karşılaşırız. Dolayısıyla, Atilla Gökçe büyüğümün de daha önce ifade ettiği gibi bu sosyoekonomik yapısı düşük ailelerden yetişen çocuklar, gençler sporu bir kurtuluş yoluymuş gibi görüyorlar yani bu yapının içinden sıyrılmanın bir yoluymuş gibi algılıyorlar ve tamamen işe mali kaynak sağlamak, zenginleşmek ve sosyal statü değiştirmek amacıyla yaklaşıyorlar. Sporcuların bu yaklaşımını ne yazık ki antrenörler ve federasyon idarecileri de destekliyorlar ve mevcut -yine Ödül Yönetmeliği yapısına gelip dayanıyoruz- yapıda sporcular bir kere şampiyon olduklarında hayatlarının kurtulacağı düşüncesiyle tamamen yasa dışı yollara tevessül edebiliyorlar. Tabii sadece sporcuları suçlamak burada çok büyük haksızlık olur çünkü sporcular bu zincirin son halkasıdır. Biz sürekli onları tek suçluymuş gibi gösteriyoruz ama aslında onları bu yola sevk eden, teşvik eden etraflarında çokça unsur var, başta antrenörleri olmak üzere. Ben burada tabii tüm antrenörlerin bu işe karıştığını söylemek istemiyorum, böyle bir önyargıyla yaklaşıyorum fakat sporcuların özellikle ülkemizde antrenörlerle çok yakın ilişkileri olduğu bir gerçek, hatta antrenörleriyle evlenen çok başarılı sporcularımız olduğu da bir gerçek ve bu sporcularımız daha çok bireysel branşlarda faaliyet gösteriyorlar. Dolayısıyla, antrenörleri kimi zaman sadece antrenörleri değil, aynı zamanda hayat arkadaşları oluyor ve spor yaşantılarının ve günlerinin büyük bir çoğunluğunu da bu antrenörlerle birlikte geçiriyorlar. Dolayısıyla, antrenörleri bu denklemin içinden söküp çıkarmak mümkün değil, antrenörlerin de bu işte büyük bir payı olduğunu ben şahsen düşünüyorum.

Spor yöneticilerimiz peki, bu denklemin neresinde? Spor yöneticilerimiz de ne yazık ki Türkiye'de dopinge mücadelede etkin rol üstlenemiyorlar. Federasyon yönetimleri, federasyon yönetim kurulları, federasyon başkanları dopinge mücadelede etkin rol üstlenmiyorlar, hatta birçok doping konusu gündeme geldiğinde bunu örtbas etmek, işte, halının altına süpürmek gibi yöntemlere tevessül ettiklerini de örnekleriyle görmekteyiz.

Medya konusu, biz gazeteci olduğumuz için medya konusundan da biraz bahsetmek lazım. Medyada dopinge yaklaşım ne yazık ki tamamen raporlar üzerinden yani bunun önlenmesine ilişkin, dopingin zararlarına ilişkin, yasaklı ilaç kullanımının sporda yarattığı sıkıntılara ilişkin herhangi bir eğitici, öğretici yayın yok Türkiye'de. Tamamen sansasyon gazeteciliğine dayalı, olay olduktan ve testi kırıldıktan sonra bu olay üzerinden sansasyon gazeteciliği yapmak üzerine kurgulanmış bir medyamız var maalesef spor medyası anlamında ve spor medyası ağırlıklı olarak futbol üzerinden döndüğü için spor medyasında çalışan personelin de veya gazeteci meslektaşlarımızın da bu konudaki eğitimi, bilgi ve görgüsü son derece zayıf. Tamamen kendilerine sunulan raporlarla, kendilerine sunulan bilgilerle hareket ediyorlar ve bunlar da zaman zaman yanlış sonuçlar doğurabiliyor ve kamuoyunun yanlış bilgilenebilmesi sonucunu da beraberinde getirebiliyor. Atilla Gökçe'nin de o noktada belirttiği gibi, federasyonların bu işleri örtbas etme çabalarının uzantısı olarak, medyada zaten çok az bulunan, olimpiyatta, dünya şampiyonasında veya benzeri uluslararası organizasyonlarda başarılı olmuş -tırnak içinde- amatör spor branşlarındaki sporcularımızın yok olmasının önüne geçmek amacıyla, belki de biraz millî menfaatleri de düşünerek bu konularda iş birliği olduklarına inanıyorum. Yani şöyle bir betimleme yaparsak herhâlde yanlış olmaz: Bu

konuda bir “üç maymun” oynanmış bugüne kadar. Ne federasyonlar ne antrenörler ne medya ne spor teşkilatı yaşanan tehlikeyi algılamamış veya algılamak istememiş, sürekli halının altına süpürmüş ve bu gelmiş, dayanmış, bugünkü patlamalara sebebiyet vermiştir bence.

Bazı branşlarda doping olmadan başarı mümkün değilmiş imajı da çok önemli. Çünkü bunu da yine sözünü ettiğim mecralar kanalıyla topluma da enjekte ediyor maalesef ilgili kurum ve kuruluşlar. Söz gelimi halterde, söz gelimi vücut geliştirmede, sanki doping olmadan herhangi bir şekilde başarıya ulaşmak mümkün değilmiş imajı, Türkiye’de ne yazık ki hem sporcusunda hem yöneticisinde hem de kamuoyunda şu anda mevcut. Ve başkalarının doping yapmış olmasının, sanki buna bir doğal gerekçe teşkil ediyormuş havası yaratılıyor yani “Rakipler yapıyor, biz niçin yapmayalım?” Ve bu, ne yazık ki federasyonun kendi birimleri vasıtasıyla başkanından yöneticisine kadar, antrenörüne kadar teşvik edilir konuma gelmiş.

Tabii, “Neden bu kadar yığılma oldu ve bir anda patladı bu işler?” diye düşünecek olursanız, bunun analizini yaptığımda da ben birkaç tane sonuca vardım. Birincisi: Özellikle Hacettepe Üniversitesinin dopingle mücadele laboratuvarının yaşadığı Taurasi mevzusundan sonra Türkiye’de doping kontrolleri konusunda ciddi bir boşluk oluştu. İki yıl kadar süreyle Türkiye’de bunu analiz eden bir laboratuvarımız yoktu ve federasyonların da doping numunelerini yurt dışındaki laboratuvarlara gönderme konusunda nazlandıklarını, çok da gönüllü olmadıklarını biliyoruz. Zira bunlar ciddi şekilde federasyonları masrafa sokuyordu. Bir numunenin Türkiye’de analiz edilmesiyle yurt dışındaki laboratuvarlarda analiz edilmesi arasında ciddi mali külfet farkları olduğu gibi, yabancı laboratuvarlara güvenilmemesi konusu da söz konusu. Ve buradaki boşluk, yani Türkiye’deki dopingle mücadelede bir laboratuvarın olmamasının yarattığı boşluğun bu iki senelik süreçte sebeplerden bir tanesi olduğunu düşünüyorum.

Bir de tabii, ünlü sporcularımızın, özellikle kamuoyuna mal olmuş, başarı kazanmış sporcularımızın, hangi branşta olursa olsun, suçu sabit olsa bile koruma şemsiyesi altına alındığını görüyoruz saydığım benzer sebeplerden dolayı, medyada da böyle. Kimi zaman spor teşkilatının başındaki insanlardan da benzer demeçler, açıklamalar duyuyoruz. Yani “Sporcumuzu yedirmeyiz, işte, sporcumuzu kimseye kurban veremeyiz.” falan gibi, uluslararası kurallar çerçevesinde yapılmış testlerin sonuçlarının bile kabul görmediği bir ortam yaratılmış durumda. Yani sanki sürekli birileri var ve bu gizli el bize komplo teorileri üretiyor, yurt dışından sürekli Türk sporcularına çeşitli komplolar kuruluyor ve Türk sporcuları da hangi branşta olursa olsun, ne yazık ki bu komploların kurbanı oluyormuş gibi bir imaj da yaratıldı. Bence bunun yaratılmış olması, dopingin, nasıl diyeyim, yasallaştırılması değil de hani, algıdaki sıkıntılardan ana sebeplerinden bir tanesi oldu diye düşünüyorum.

Bu son döneme gelecek olursak, atletizmde ve halterde çokça karşımıza çıkan bu doping olaylarının bir sürecin sonucu olduğu kanaatindeyim. Bu süreç de, ne yazık ki, bakarsak eğer -Hocamız da çok iyi biliyor bu konuları, mutlaka sizlerle paylaşmıştır- sporcuların yakalandığı maddelerin, doping maddelerinin, yasaklı maddelerin hemen hemen 2-3 tane ana maddenin çevresinde döndüğünü görüyoruz, son dönemde yakalanan sporculara baktığımızda. Ve bu maddelerin branş farkı gözetmeksizin her branştaki sporcuda çıktığına şahit oluyoruz. Demek ki bu birkaç maddenin Türkiye’ye yasa dışı yollardan getirilmiş olduğu kanaati var bende veya Türkiye’de bir şekilde, merdiven altı şeklinde üretilmiş olma ihtimali de olabilir. Bu konuda benim teknik olarak herhangi bir dayanağım yok, fakat gördüğüm örnekler bana bunu çağırıştırıyor. Buna da şunu ekleyebilirim, isim vermeden konuşacağım ama bugüne kadar dopingli yakalanmış olan sporcular ve şu anda ceza almış olan antrenörler dâhil, birçok sporcu ve antrenörle bu konuyu bizzat konuşmuş bir gazeteciyim. Tabii ki sporcular hiçbir zaman bunu kabul etmiyorlar ama antrenörlerin bir kısmının başka bir takım simsarların, masörlerin, antrenörlerin ve spor camiasının içinde bulunan birtakım insanların kurbanı olduklarını söylediklerine şahidim. Yani antrenörler “Bu çıkmıyor, bu ilacı kullan, bu ilaçta bir zarar yok, bu ergojeniktir.” diyerek antrenörlerin bir kısmını kandırdıkları ve bu kandırma sonucunda da antrenörlerin sporcularına bu ilaçları, tabii ki kontrol ettirmeden kullandırdıkları ve sonucunda da dopingli olarak yakalandıklarını biliyorum.

Bu ilaçların yurt dışından getirilmiş olduğu izlenimine sahip olmakla birlikte, bazı antrenörlerin ağzından da birinci elden, bunların yurt dışından bazı kişiler tarafından getirildiğini duydum. Eğer örnek vermek gerekirse eski Doğu Blok’u ülkeleri diyebilirim, hatta bizim komşumuz olan bir ülkeden de bahsedebilirim. Bu ilaçların Türkiye’ye getirilmesi, Türkiye’de yasa dışı olarak pazarlanması ve kullanılması konusunda oluşan boşluğun doldurulmadan dopingle mücadelenin sadece federasyonlar üzerinden bir sonuca varacağı kanaatinde değilim. Türkiye’de doping hâlâ idari bir suçtur. Sadece, federasyonların bağlı bulunduğu veya spor teşkilatının oluşturduğu ceza kurulları tarafından cezası tayin edilen idari bir suçtur. Bence dopingin, yurt dışındaki bazı ülkelerde, batı ülkelerindeki bazı örneklerde de gördüğümüz gibi idari değil, adli bir suç hâline getirilmesi gerekmektedir, Türk Ceza Kanunu kapsamına alınması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü burada sadece dopingi kullanan sporcuyla değil, bunu getiren bir simsardan, antrenörden veya her

kimse, bu kişi bir kaçakçılık suçu işlemektir. Türkiye'ye getirdiğinde bu yasaklı ilacı pazarlayarak yine kaçakçılık suçu, ayrıca narkotik bir suç işlemektir. Ama ne yazık ki Türkiye'deki mevcut mevzuatlar buna müsaade etmediği için emniyet teşkilatımız ne narkotik ne de kaçakçılık şubelerimiz bu konuyla yeterince ilgilenememektedir. Ben bunu, geçmişte dopinge çokça anılan bir federasyonun başkanının ağzından bizzat dinleniş bulunuyorum. Bu federasyon başkanı, kendi bizzat emniyete giderek narkotik şubeye ve kaçakçılık şubeye ifade verdiğini, Türkiye'ye bunların nasıl geldiği konusunda açıklamalarda bulunduğunu, bu ifadelerinde kişi ismi verdiğini, yöntemleri konusunda bilgi verdiğini, fakat ne yazık ki mevzuattaki boşluklar sebebiyle veya eksiklikler sebebiyle emniyet teşkilatının bu konuyla ilgili yeterince çalışmadığını bizzat bana anlatmıştı.

Geçtiğimiz ay sanıyorum, Spor Bakanlığımız yaptığı araştırma ve soruştırma neticesinde 7 veya 8 antrenöre ilişkin savcılığa suç duyurusunda bulundu. Olay sanıyorum hâlâ savcılık makamında, inceliyor savcı. Burada şunu özellikle kayıtlara geçirmek adına söylüyorum: Bu 7-8 antrenörün, şu anda isimleri sadece baş harfleri olarak kamuoyuna yansımış olan antrenörlerin tamamını tanıyorum. Tamamının, şahsen tanımasam bile bulundukları ortamlardaki diğer tanıyan insanlarla grşmşlğm vardır ve bu insanların 7-8 tane ismi zikredilen antrenör ve masrn dopingin ticareti konusunda, doping yasaklı maddelerinin ticareti konusunda sorgulanması gereken doğru isimler olduğunu düşünüyorum. Sürecin başlamasından da son derece memnun olduğumu ifade etmek istiyorum.

Biraz da tabii, arada sıkıntı oldu, iş de uzadı. Soru-cevaplara vakit bırakmak adına ben teşekkür ediyorum beni dinlediğiniz için Sayın Başkan.

BAşKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Ağa.

Sayın şahin, buyurun.

Sayın Fatih şahin Ankara Milletvekilimiz.

FATİH şAHİN (Ankara) – Atilla Bey'e ve Murat Bey'e çok teşekkür ediyorum, zaman ayırdılar, İstanbul'dan kalktılar geldiler.

şimdi, tabii, alınacak tedbirler konusunda, bu, idari değil de cezai müeyyidenin uygulanması konusu çok hassas bir konu, çok da tartışmalı bir konu. Başka ülkelerde örnekleri de var. Ancak, bu konudaki en güçlü eleştirilerden birisi de düzenlenecek uluslararası organizasyonlarda bu tür organizasyonların Türkiye'ye verilmesi konusunda bunun bir dezavantaj oluşturacağı. Çünkü ceza kanunlarının bu topraklarda, bizim egemenlik sınırlarımız içerisinde o suçu işleyen herkese karşı uygulanması gerekiyor. Uluslararası bir organizasyonda da Türkiye'de yabancı sporcularda doping tespit edildiğinde bu müeyyidelerin onlara da uygulanması söz konusu olacak. Eminim ki uluslararası spor kamuoyunda da bu çokça tartışılıyordur. Sizin uzun yıllara dayanan bir tecrübeniz var, siz de bu konularda çok yetkin bir isimsiniz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz, yani avantajı, dezavantajı bir kefeye koyduğumuzda olması mı gerekir, olmaması mı gerekir? Belki o konuyu birer cümleyle geiştirdiniz ama biraz daha orayı derinleştirsek istifade edebileceğimizi düşünüyorum.

BAşKAN – Sayın Gökçe, Sayın Hamza Dağ da sorusunu sorsun, toplu şey yapın, siz bunu not alın da.

Hamza Dağ, AK PARTİ İzmir Milletvekilimiz.

Buyurun.

HAMZA DAğ (İzmir) – Evet, ben de çok teşekkür ediyorum gazeteci büyüklerimize.

şimdi, bu ilaçlar mevzusuna Murat Bey -herhâlde- biraz değinmişti. şimdi, yani bu sporu ve bu tarzda işleri yapanların çok sayıda olmadığını biz hepimiz biliyoruz. Yani, normalde bununla ilgili uğraş veren, çalışan, çabalayan, Türkiye'de herhâlde ciddi sayıda bir durum söz konusu değil veya benim bilgim o şekilde. şimdi, yurt dışından geldiği noktasına bakacak olursak ve ben de tabii sağlıkçı olmadığım için şu ana kadar "5-10 lira" tabiri kullanıldı bu ilaçlar için, bir de "5 bin lira" tabirleri kullanıldı yani birçok tabirler bu anlamda, bunların fiyatı konusunda kullanıldı. Rantabl ve verimli olması veya krlılık noktasında yurt dışından getirip burada satmak gerçekten çok kârlı bir iş mi? En azından sağlıkçılar için de bunu sorabilirim. Belki sizin direkt bilginiz olmayabilir, tartışma açmak açısından bunu dile getirdim. Gerçekten ben şöyle kendi havsalamı zorladığımda çok da meşakkatlı, karşılığında o kadar kârlı bir iş değil gibi, konuşmadan öyle hissettim. Dolayısıyla, bunu en azından bir tartışma açmak için dile getirme gereği hissettim.

Teşekkür ederim.

BAşKAN – Mehmet Domaç, AK PARTİ İstanbul Milletvekilimiz. Türkiye Eczacılar Birliği eski Başkanı.

Buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – ok teşekkür ediyorum.

Çok teşekkür ediyoruz verdiğiniz bilgiler için, çok sağ olun. Şimdi, tabii biz bu araştırma komisyonunda işe başlarken belli bilgilere sahiptik ama işin bu kadar büyük boyutlarda olduğunu çok fazla düşünmemiştim, ben kendi şahsıma. Yani, dünyada da bu işin bu kadar geliştiğini ve sizden önce bir gazeteci arkadaşımız -abartmış da olabilir- "Olimpiyat şampiyonu olmak için muhakkak doping almak gerekir." dedi. Abartmış da olabilir, yani gazetecilikte böyle şeyler oluyor, olabilir. O zaman olimpiyatların ruhunu, felsefesini yeniden gözden geçirmek lazım. Belki de ilk olimpiyata, Yunanistan'a dönmek lazım ve yeniden başlamak lazım. Çünkü, geldiğimiz durumda oldukça sıkıntılı olarak görüyorum ben olayı.

Şimdi, Hoca'yla da konuştuk, az çok düşüncelerimiz -işte, bu dinlemelerden sonra- birbirine yaklaştı. Şunu gördük biz: Yani, teknik isteyen, gerçek kabiliyet isteyen alanlarda doping fazla gözükmüyor. Gerçek kabiliyet isteyen alanlarda, yani teknik alanlarda doping fazla gözükmüyor. Bunları yukarıdan aşağıya sıralayabiliriz. Mesela, Sergei Bubka'dan örnek veriniz. Yani, bir sırıkla yüksek atlarcının iyi bir tekniği yoksa onun Sergei Bubka olması mümkün değil veya ona benzer bir atlet olması mümkün değil. Yani, ne kadar güçlü olursa olsun, ne kadar doping alıyor olursa olsun ona ihtiyacı yok. Demek ki bizim, alanı biraz daraltmamız mümkün bu durumda. Yani, nereye doğru? Güç sporlarına doğru alanı daraltmamız mümkün. Halter, -işte, bildiğimiz şey- biraz güreş, biraz vücut geliştirme ve birkaç tane de spor alanında bu işi görüyoruz.

Şimdi, şöyle bakalım, sizlerden Sayın Gökçe bir örnek verdi, bir yürüyüşçü -Alex Schwazer- Türkiye'den ilaç aldı diye 2000'li yıllarda...

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Hayır, efendim, 2012 yılı Nisan ayında.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – 2012 yılında, evet.

Şimdi, biz bunu kaldırsak -ki kaldırabiliriz, çok basit aslında kaldırmamız, bunu önlememiz çok kolay- bu ortadan kalkar mı? Bir sorum o. Biz bunu eczanelerden kaldırabiliriz, çok rahat yani hiç tereddütsüz. Biz bunu kaldırsak, eczanelerden alınma şansını kaldırsak sizce ne kadar etki eder, doping konusunda ne kadar etkin oluruz? Bu soru çok önemli çünkü, bunu yapma şansımız var. Ne kadar etkin oluruz sizce?

Bir de, siz bize dediniz ki bu Taurasi olayıyla ilgili... Bu bizim için çok önemli, çünkü Hacettepe Üniversitesinin akreditasyonu yaklaşık beş buçuk yıl falan sürdü, hatta daha uzun süre sürdü. Yani, ilk sözleşmesi, protokolü 1988 yılında, akredite olması 2003, yani çok uzun bir süre aldı akredite olması ama iki örnekle akreditasyonunu kaybetti. Siz dediniz ki: "Bir başkan, etrafına dünya kamuoyunu da alarak..."

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Dünya kamuoyunu demedim, dış destekçiler...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Neyse, kamuoyu demeyelim. Yani, dünyadan destekçiler alarak bunu klasik açıklamalarıyla -biz o başkanı biliyoruz, yani kim olduğunu da- yani ülkemizdeki spor karşıtlığını da değerlendirerek buranın lisansının ortadan kaldırılmasını sağladı.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Yol açacak itiraz kampanyası geliştirdi yani onu demek istedim.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Evet. Peki, bu uluslararası dopingle mücadele kuruluşu, bu kadar basit bir yaklaşımla bir doping kontrol merkezinin akreditasyonunu her zaman kaldırabilir mi, yani bu kadar...

Ben sorularımı bitireyim, siz çok daha deneyimli biri olarak bize bunu aktarabilirsiniz. Bu haber yapma biçimini sizden önceki arkadaşlara da sordum ben, yani daha önceki arkadaşlarımıza da sordum haber yapma biçimini, hatta bir örnek de verdim, mesela, sizin gazeteden de bir örnek verebilirim. Yani, 6-7 sayfa civarında gazetenizde spor var, bu sporun içerisinde sadece futbol var. Yani o kadar çok futbol var ki artık herkesin ne olduğunu ve en ince teferruatına kadar yani futbolcuların çocuklarının hangi okula gittiğini, onlara kimlerin bakıcılık yaptığını, hangi saatte nerede gezdiklerini gibi işleri de kamuoyundan öğrenebiliyoruz ama herhangi bir başarılı amatör sporcunun...

BAŞKAN – Nerede antrenman yaptığını bilmiyoruz.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yani, herhangi başarılı bir amatör sporcunun, yani işte doktoru var mı, kendisiyle ilgileniyor mu, işte, kaç saat antrenman yapıyor, yılda kaç kilometre koşuyor veya kaç ton ağırlık kaldırıyor falan. Sporcunun kendisiyle ilgili, mesela, bunları bilmiyoruz. Bunlar çok kısmi haber oluyor. Acaba, bunu tersine çevirecek bir şey yapılabilir mi? Acaba, bu, farklı bir şekilde ele alınabilir mi diye sormak istiyorum.

Bir şeyi de düzeltmemiz lazım. Bu para meselesi var ya, örnek başına para. Orada sizin işte "Türkiye'de ucuz, Avrupa'da pahalı." falan gibi bir yaklaşımınız oldu, öyle değil aslında. 134 euro Avrupa'daki örnekler, örnek analizleri 134 euro, Türkiye'deki örnek analizi de 250 dolar. Yani onun fiyat açısından bir farkı yok, hatta Türkiye'deki 3, 5, 10, 20, 30 lira daha fazla olabilir, o konu fiyat

açısından değil, ben şunu belirtmek istiyorum. Basınımız, siz içinde olan kişiler olarak ne yapmalı ki... Eleştirilerinize katılıyorum federasyonlar, antrenörler, spor teşkilatı falan bunlarda sorunlarımız var...

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Medyada da var.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Evet.

Medya kendisi için ne yapmalı ki onun üstüne de bu tür dopingin önlenmesi konusunda bir katkı sağlasın?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Domaç.

Sayın Gökçe, buyurun.

Fatih Bey'in sorusu vardı...

İlave etmek isterseniz Murat Bey'e de ilave söz veriniz.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Ben şimdi, sorulara sırasıyla yanıt vermek istiyorum izninizle.

Öncelikle sorularınız için teşekkür ederim.

Şimdi, Fatih Bey'in sorusu gerçekten oldukça ilginç, yani bu ülkenin hükümrânlığı altında buradaki bir yabancı trafik kazası yaptığı zaman eskiden -o yasak hâlâ yürürlükte mi bilmiyorum- Amerikan üslerinde görevli askerler trafik kazası yaparlardı yargılanmazlardı, bunu hatırlıyor musun?

FATİH ŞAHİN (Ankara) – O diplomatik dokunulmazlık, herhangi bir Amerikan vatandaşı yapsa yargılanır.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Öyle mi? Tamam.

Biz de onları haber yapardık 68 ruhuna uygun olarak. Ben o zaman mesleğe polis muhabiri olarak başladığım için bayağı hardallı haber yapardık.

Şimdi, Türkiye'nin talip olup düzenlediği, kazandığı uluslararası organizasyonlar -ki büyük bir bölümünde başarılıyız- bazı bölümlerinde keşke Komisyonumuz doping dışındaki sorunlarla da uğraşsa, bir gün de onun için çağırılsak, Akdeniz Oyunları bize ne kadar gurur verdi, ne kadar mahcup etti, ne kadar doğru yaptık, ne kadar yanlış yaptık konuşabilirsek. Mesela olimpiyat oylamasında kaç oy getirdi bize, bizden kaç oy götürdü, bunu ciddi olarak konuşmaktan kaçınmamalıyız. Şimdi, Türkiye'ye verilirse uluslararası bir organizasyon, zaten o uluslararası organizasyonun patronajı Türkiye'de değildir, Türkiye sadece organizatör ev sahibi ülkedir ve mesela Akdeniz Oyunları gibi, olimpiyat gibi ya da basketbol şampiyonası gibi bir organizasyonla, bu organizasyonlarda hangi spor dalı ise o spor dalı doping konusunda da otoritedir, birincisi bu.

İkincisi, Ceza Kanunu'nda, ülkemizde yapılan yarış sırasında böyle bir suç oluştuğu takdirde "Biz yabancıya da müeyyide uygulayacağız." diye... Bu nasıl uygulanacak, sorun yaratır mı, yaratmaz mı? Ben haddimi aşmamaya gayret ederim ama iki tane bilim dalına çok saygı duyarım ve Türkiye'de bunların ihmal edildiğini düşünüyorum vatandaş olarak. Birincisi hukuk, ikincisi mimari. Hukuk, uluslararası hukuk, bu anlamda sizin sıkıntılarınızı giderecek biçimde bizim hukuk uzmanlarımızla yasaya öyle şeyler koyar ki, mesela Türkiye'de "bizim federasyonlarımız tarafından organize edilen" diye bir başlık atsa dopinge karşı yani o ceza konusunda rahatlar. Belki çok daha engin bir formül vardır, bazı suçlar vardır ki yerlisi, yabancıyı bakmaz uluslararası anlaşmalarla da tanınmıştır. Bu konuda konuşmak istemiyorum, çünkü ne kadar konuşsam o kadar yanlış yapabilirim, özür dilerim.

"Bu satış kârlı bir iş mi?" diye Sayın Hamza Dağ sordu değil mi? Satış kârlı bir iş değil, şu yasak olan 3 liralık bardağı en çok 5 liraya temin edersiniz, hele bugünlerde bavul hayatımıza yoğun olarak giriyor, bavul turizmi ile başladı, hukuk tarihimize de girmeye başladı, doping tarihimizde de bavulun yeri önemli ama bu ticaret 2 lira kâr getirebilir. Şöyle bir şey, bizim ödül yönetmeliklerimiz sadece sporcuyu değil antrenörü de ödüllendiriyor. Antrenörün buradan alacağı pay var, sporcuyla antrenör arasında bu ödülün dışında da pazarlıklar söz konusu olabilir. Bakın, siz buraya bir sporcu çağırıyorsunuz, o sporcu kendi adına kulüp kurdu, niye? Yani insan kendi adına şirket kurabilir, spor okulu kurabilir ama kulüp biraz şaşırtmıyor mu sizi? Bakın, ödül yönetmeliği, niçin kulüp kurduğunu oradan anlayacaksınız. Niçin sakat sakat olimpiyata gitti de orada kendini sıfır çekerek gösterdi göreceksiniz. Anlatabildim mi? Yani, kâr bardakta değil, çayı içip ödül kazanan, onun kazandığı ödülün pay alan işlerle...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ama getiren götüren, kendisi gidip alıyor antrenör.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Götürüyor, götürüyor. Şimdi, bunu getirip götürmekten 2 lira kârını alıyor.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yani ticaret yapan biri değil yani.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Ama ödül kazandığı takdirde o sporcu, onun antrenörü, bunu temin eden, bununla zincirleme olarak belli bir pay alıyorlar, bu da ticaretin getirdiği kârın üstünde.

Sayın Mehmet Domaç' a... Burada bir eczacı olduğu için çok mutluyum, yani eczacılık konusunda otorite kişiler olduğu için çok mutluyum.

BAŞKAN – Komisyonumuzda 3 tane eczacı var.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Bunu lütfen sektörler arası bir çatışma alanı falan gibi görmüyorsunuz herhâlde. Çünkü bütün...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Ben Eczacılar Birliği Genel Başkanlığı yaptım, artık bu işleri geçmiş birisiyim.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Yani şunu söyleyeyim, hayatı hep birlikte yaşıyoruz, hepimizin doktora, şoföre, marangoza, gazeteciye ihtiyacı var yani biz sektörleri itip kakarak hiçbir yere varamayız, bu hayatta hepimizin rolü var.

Şimdi, diyorsunuz ki: “Dopingli ilacın satışını kaldırırız, bunu yapmak çok kolay, bu dopingi önler mi?” Bana çok eski bir macerayı anımsatıyor, suç ve ceza Habil’le Kabil’den beri yarışıyorlar. Dolayısıyla biz duruşumuzu göstermek zorundayız. Artı, FIFA eski Başkanı Joao Havelange’ın söylediği bir söz var, su topu yöneticisi olarak Tokyo’ya gittiğinde göz göre göre şike yapmışlar önünde, sırf Brezilya’yı boğmak için -zannediyorum Japonya’yla Meksika mı ne- Göz göre göre... İşte aynı şekilde 1982 Dünya Kupası’nda şikeye engel olunamayacağını filan falan, çünkü birçok şike yöntemi icat edildiğini söyledi ve şunu söyledi: “Bir insan haysiyetini satış konusu yapıyorsa hiçbir önlem onun önüne geçemez ama biz yine de önlem almak zorundayız.” Nitekim, Havelange’ın 1982 Dünya Kupası’ndan bu yana otuz bir yıl geçti şikeyle ilgili, ülkemizde de, tatmin edici olsun ya da olmasın, FIFA’da da, dünyada da çok önemli gelişmeler sağlandı. Siz ilacın satışını eczanelerde önleyin ya da önlemeyin ama bize vicdani bir duruş kazandırın, yani bu ilacı bu adam sattı, pek de vicdani olmayan teknik bakımdan da doğru olmayan, hukuk bakımından, vergi bakımından pek doğru olmayan, bir satış gerçekleşti, bir insanın sağlığı riziko altına sokuldu, o sporcu razı olsun ya da olmasın onun suçuna iştirak edildi. İkincisi, bu tür ayıpları azaltacak önlemleri hepimiz alırsak; nasıl medyadan beklentileriniz var, benim de eczacılardan beklediğim var, Türkiye’nin bir duruş göstermesi var. Belki bir ihtar bile verilse bu yani benim vicdanıma “Biz seni anlıyoruz, duyduk.” demektir, bu da güzel bir şeydir.

“Hacettepe’nin lisansının bu kadar kolay kaybedilmesi sağlanabilir mi?” Siz benden bu konuda çok daha deneyimli ve bilgilisiniz, ben bu konuda sadece gazete merakıyla konuşuyorum. Rüştü Güner Hocamla da sık sık bu konuları konuşurum. Hacettepe’de, Hacettepe’nin yaptığı kontrolle, Amerikalıların itiraz edip lisansı iptal ettirdiği konu, esas meselesi değildir. Ya, 2 tane daha test yapılması lazımdı, bunlar eksik olduğu için yırttı Taurasi, Amerikalılar da bastırdılar, lisansı iptal ettirdiler. Maalesef, dünyada bu tür çatışmalar, rekabetler, dayatmacılıklar da var. Bizim Hacettepe’de bir ilaç profesörü hanımefendinin bilimsel olarak hiçbir ihmali yoktur, yanlış yoktur. Ben, bunu Turgut Atasü; Türkiye Futbol Federasyonu ve Türkiye Basketbol Federasyonu Doping Kurulu eski Başkanından, -belki çağırırız- bilim insanlarından da, Rüştü Hoca’m dan da öğrendim, bu konuda bilimsel olarak bizim sadece istismara müsait, dayatmacının eline avantaj sağlayan bir biçimsel eksiğimiz oldu, esastan değil. O yüzden, kolayca kaybettirdiler, çok kolay vermedikleri lisansı kolayca aldılar. Çünkü, bu anlamda da dünyada bir rekabet var.

Ben, demin, bir iki şeyi eksik bıraktım, tamamlayabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurun, Sayın Gökçe.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Medyayla ilgili eleştirinize gelince, tabii, medyanın kendi sorunlarını her yıl tartıştığı bir seminer çalışmaları var, kendi içimizde bizim çalışmalarımız var. Biz, her zaman güzel işler yapmıyoruz, biz de bu ülkede yanlış örnekleri daha çok olan bir alanın temsilcileriyiz, bizim de içimiz kanıyor ama birleşik kaplar misali bizim sorunlarımızla sizin eczacı olarak sorunlarınız hiç farklı değil, fazla değil birbirinden. Biz bunları çözer miyiz, çözemez miyiz, bilmiyoruz ama ben size bir şey söylemek istiyorum: “Türkiye’de sporu ancak özgür insanlar yapabilir; gazetecilik de özgürlükle doğru orantılı bir alandır.” diyor. Eğer, bir kulüp, kulüpler, sporcularını medyanın önüne getirmezlerse, iletişimi sağlamazlarsa... Biz Alex’i -örnek olarak Alex’i- sadece istatistik olarak değerlendiririz, Alex’le bir röportaj yapma, Alex’in hayatını izleme, ona katılma anlamında doğal gazetecilik eylemi yapamayız. Yani, insan öykülerini yazamayız. Ben, Alex’ten örnek verdim, kim bilir Bağlarbaşı’nda çalışan gariban, amatör çocuğun derdi ne? Ben, bazılarını biliyorum. Mesela, konservatuarda anacığının biriktirdiği 100 dolarla benden Rusya’dan viyola isteyen öğrencinin derdini biliyorum ben. Ayakkabı getirdiğim çocuklar da var benim. Evet, onların hayatına tanık oluyoruz ama sizler bizi izlerken Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş, Trabzon diye bir şeyin içine tıktınız, altın madalya değerlerinin içine tıktınız. O yoksa reyting yok, reyting yoksa sponsor yok, sponsor yoksa reklam yok, reklam yoksa o alana ayıracak adam yok, adam yoksa haber de yok. Hep beraber aşacağız.

Yirmi yıl önceki, otuz yıl önceki Türkiye’yi gözlediğimiz zaman -asla siyasal konuşmuyorum- tekrar söyleyeyim: Bugün Türkiye’nin tesis sorunu yoktur. Tesisle ilgili bakım sorunu vardır. Bakınız, TT Arena’ya. Türkiye geliyor, gelişirken biraz yozlaşıyor,

biraz görgüsüzleşiyor, biraz şımarıyor ama bunları bu gelişme içinde yavaş yavaş biz sağlığınıza da kavuşacağız. Yani, ben 17 yaşındayken “Fatih İstanbul’u daha erken fethedebilirdi, ben öyle hissediyorum.” diyordum. Onun ne kadar büyük iş yaptığını ben bugün anlıyorum, 69 yaşında iken.

Şimdi, efendim, küçük önerim var, deminki eksiklerim kaldı.

BAŞKAN – Buyurun.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Şimdi, bakın, dopingin ahlaksal boyutu; tamam, eczanelerde yasakladık ama yasaklı madde kullandığı için dünyanın en büyük sportif ligi olan NBA’den iki yıl ceza alan adamı biz altını üstüne uydurarak, arkadan önden dolanıp biraz kapı arkalarında yalvararak, rica ederek, hoşgörü talep ederek, örnek adam göstererek yeniden millî takım kaptanı yapmamalıyız. Biz, ırkçı mesaj atan, sonra da kıvırıp çamura yatan sporcunun eline bayrağı veremeyiz. Onun eline bayrak verirsek, Neslihan Danel’in kabahati ne? Neslihan Danel, örnek bir sporcu benim için. Biraz Hürrem Sultan’a benzetiyorum, ihtiraslı ama örnek bir sporcu. Londra’da ona niye taşıttık o zaman ya? Yani, olabilir mi böyle bir şey? Millî takım isterse 2 tane Avrupa şampiyonasına katılamama duruma düşsün Hidayet’in yokluğundan, almam, bir duruş gösteririm, etik, ahlaka uygun, sportif anlayışlara uygun, olimpizme uygun bir duruş gösteririm, ama ne? “Bu turnuvada ilk 8’e girsek gelecek Avrupa şampiyonası garanti, ondan sonra olimpiyata da katılırız belki sonraki gelişmelerle.” E, yok, hayır. Bu geçici başarılarla sürekli biz sizi aldatıyoruz, siz bizi kandırıyorsunuz, ikna ediyorsunuz, çocuklara yazık oluyor.

O yüzden, son sözümü söylemek istiyorum, Wyeth laboratuvarları, -siz daha iyi bilirsiniz, bildiğim kadarıyla Wyeth’tir, ben reklam olmasın diye hiç yazıma konu etmedim- antidoping çalışmaları için WADA’ya, Uluslararası Olimpiyat Komitesine 1 milyar dolarlık katkıda bulunma kararı verdi. Bu şu demektir: Bütün dünyada paranın peşine düşmüş şeytan bilim adamları, doktorlar, eczacılar, siliciler, performans artırıcılar harala gürele para için çalışırken Wyeth dedi ki, çok önemli bir şey bu, “Hayır, arkadaş, ben suçun yanında yer almıyorum. Suça karşı, dopingi ortaya çıkaran, geçersiz kılan ilaçlar yapacağım. Sizin her türlü araştırmanıza destek vereceğim. Benim yerim masumların yanındır.” Wyeth’in niye böyle bir şeye başvurduğunu, Değerli Komisyonumuza öneririm haddim olmayarak, onların bir temsilcisini, bu alanda bilgi yüklü temsilcisini çağırırsanız belki Türkiye’deki eczacılık sektörünü de aşka getirecek, yasaya güzel bir madde konabilir Sayın Başkan, yani eczacılar başkanı olarak söylüyorum.

İnsan yaşlanınca, gazeteci fırsat bulunca çok konuşur. Başınızı ağrıttım, kusura bakmayın.

Sağ olun.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Murat Bey, siz de görüşlerinizi ifade ederseniz...

GAZETECİ MURAT AĞCA - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben, sorulara ufak ufak eklemelerde bulunacağım sadece. Zaten Atilla Gökçe ortak fikirlerimizin birçoğunu beyan etti.

Sayın Fatih Şahin’in reglamanlarla ilgili sorusuna şöyle bir açılım olabilir mi? Ben spor hukukçusu değilim ancak aklıma şu geldi: Türkiye’de zaten hâlâ özerk federasyonların ve spor teşkilatının kamu tüzel kişisi mi, özel hukuk tüzel kişisi mi olduğu konusunda bile bir netlik yok. Kimi konularda, mahkemeye intikal etmiş kimi konularda hâlâ bunların sıkıntısı yaşanıyor. Türkiye’de zaten mevcut federasyonların, özerk federasyonların ve spor teşkilatının hukuksal altyapısıyla ilgili bir çalışma yapılması gerektiğini düşünüyorum şahsen.

Doping ile ilgili reglamanlar konusuna gelince, Türkiye’de hep, zaten Anayasa’ya da dercedilmiş bir olağanüstü durum var, atipik bir durum var özellikle tahkimler konusunda, spor tahkiminin daha sonra önünün kapalı olduğuna ilişkin, son tahkimin spor teşkilatının içindeki tahkimler olduğuna ilişkin. Sanıyorum belki bu reglamanlarla ilgili sorunun çözülmesi açısından yani sporun atipik bir hukuksal yapıya kavuşturulabileceğinin örneklenmesi açısından da faydalı olabilir diye de düşünüyorum, hani, buradan hareketle bir çözüm bulunabilir diye. Keza, bunu uygulayan diğer sporda birçoğunun ileri gitmiş ülkeler olduğunu biliyoruz. Onların da anayasalarına ve yasalarına göz atarak bu konunun nasıl çözüme kavuşturulduğu konusunda belki yol gösterici olabilir.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Bir gün önce avukat arkadaşlar gelmişlerdi, şöyle çözüldüğünü söylediler İtalya’da: Ceza Kanunu’nu on beş gün süreyle, turnuva boyunca askıya almışlar, o maddesini.

Yani bunun hukuk tekniği açısından -ben de mesela birkaç gündür düşünüyorum- başka bir çözümü yok. Yani “Sadece Türk vatandaşlarına uygulanır.” desen, bunun anayasal açıdan kabul edilmesi mümkün değil veya başka bir formülasyon üretmeye çalışsan yani o uluslararası müsabakaya gelen yabancı sporcuları istisna tutmaya yönelik bir çalışma yapsan o da doğru değil anayasal olarak eşitlik ilkesine aykırı olacağı için. Tam bir karmaşa var.

GAZETECİ MURAT AĞCA – Sanırım Fransa’da da cezai müeyyideler var, onların da nasıl çözüme kavuşturdukları konusu...

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Şu olabilir: Tabii bu çözüm değil ama güvenlik tedbiri uygulanabilir mesela doping yapan sporculara. Bu tabii yabancıları da kapsar ama. Ne bileyim, doping yapan sporcuya dopingin yanlış olduğunu anlatması için bir yıl boyunca orta öğretimde gidip ders vermesini söyleyebilirsin. Daha çarpıcı bir tedbir de olur yani hürriyeti tahdit edici bir ceza yerine, hapis cezası yerine bu tür -yeni Ceza Kanunu’nda da bu tür esneklikler var, buna imkân sağlıyor- böyle şeyler düşünülebilir ama spor hukuku da çok yeni bir disiplin olduğu için, daha kavramları da yerine tam oturmuş değil, kuralları tam belirlenmiş değil. Çok tartışmalı bir konu. Sizin de fikirlerinizi almak istedim.

GAZETECİ MURAT AĞCA – Aynı zamanda sadece sporcu perspektifinden yaklaşmamak lazım. Neticede, bu işin ticaretini yapana, işte el altından satana, pazarlayana vesaireye, ceza hükümlerini bu insanlara da uygulayacağımız için, tabii onların uygulanmasında herhangi bir sakınca olduğunu düşünmüyorum şahsen. Bu konuyla ilgili fikirlerim böyle.

Sayın Hamza Dağ’ın sorusu: “Satış kârlı bir iş mi?” Atilla Gökçe çok güzel örneklerle açıkladı. Bu işin sadece hani birim bazında değil, diğer konuları da söz konusu. Aynı zamanda bu sadece doping maddeleri için değil, bugün “ergojenik madde” dediğimiz diğer destek maddeleri de içeriyor. Yani doping, böyle düz bir çizgi değil; her sene WADA, işte uluslararası federasyonlar doping kapsamına aldıkları ilaçları değiştiriyorlar, kimini sokuyorlar, kimini çıkartıyorlar. Dolayısıyla, bu ilaçların bir kısmı ergojenik madde oluyor, bir kısmı doping maddesi oluyor. Dolayısıyla, bu getiren şahıslar sadece doping maddesi getirmiyorlar aynı zamanda ergojenik madde de getirip bunu pazarlayarak bunun üzerinden kâr elde ediyorlar. Yani sadece tek bir maddeden bahsetmiyoruz.

Sayın Mehmet Domaç’ın soruları vardı. Vallahi, benden önce gelen gazeteci arkadaşın talihli beyanı için üzgünüm çünkü eğer bir gazeteci bir olimpiyat şampiyonunun doping yapmadan şampiyon olamayacağını söylüyorsa, vay hâlimize diyorum yani medya olarak vay hâlimize diyorum. Bu kadar büyük bir töhmet altına da...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Kesinlikle söyledi.

BAŞKAN - Devam edin...

GAZETECİ MURAT AĞCA – Sporcuları bu kadar büyük töhmet altına sokmak mümkün değil.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Teknik olarak izniniz olur mu?

BAŞKAN - Tamam, buyurun.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Bu tartışma bütün dünyada yapılıyor. Amerika’da şöyle bir gelenek vardır, Rüştü Hocam onu çok iyi bilir: “No dope, no hope” derler madalya için. Aslında biz olimpiyatlarda rakiplerimizle değil, kurallar, yönetmelikler, dürüstlük, etikle suç, hileyi, üçkâğıdı yarıştırmıyoruz. Yani kazananlar dürüst taraf olmalı.

GAZETECİ MURAT AĞCA – Ben asla, herkesin doping yaptığına ve doping yapmadan sporda başarılı olunmayacağına inanmıyorum çünkü her madde doping değildir, her destek maddesi doping değildir. Dolayısıyla, bu maddelerin de kullanımı mümkündür ve bunların kullanımı kolay işler de değildir, ucuz da değildir.

Dolayısıyla, hani böyle bir şeye katılmadığımı beyan etmek istiyorum ama şu da bir gerçektir: Doping, asla kökünden yok olacak bir hadise değildir çünkü bugün biliyoruz ki hâlâ biz burada otururken dünyanın değişik ülkelerinde yasa dışı madde üretmek için çalışan laboratuvarlar var. Bu laboratuvarların ürettiği ve piyasaya el altından sürdüğü maddeler var.

Doping mücadele, aynı bisikletin iki tekerleği gibidir. Siz mücadeleye devam edeceksiniz, o izden gideceksiniz, bir şekilde ortaya çıkaracaksınız ama o olay yaşanmaya ve yeni yeni maddelerle ortaya çıkmaya devam edecek. Rüştü Hocamın karşısında böyle şeyler konuşmak kolay değil ama hepimiz biliyoruz ki bundan otuz sene önce, kırk sene önce doping maddesi olan şeyler artık değil, yerine farklı doping maddeleri var, farklı doping yöntemleri var; kan dopingiydi, şimdi gen dopinginden bahsediyoruz.

Dolayısıyla, 4 kez olimpiyat şampiyonu olmuş Michael Johnson’ın daha geçtiğimiz hafta katıldığı bir toplantıda verdiği örneği söylemek isterim; kendisi şunu söyledi: “Doping olmayan bir spor mümkün değildir, atletizm de mümkün değildir çünkü atletizm dünyası bir mikrokozmostur. Dünyada, normal hayatta nasıl kötü niyetli kişiler varsa bu sporun içinde de kötü niyetli kişiler vardır ve olmaya devam edecektir. Dolayısıyla, tamamen bunu bitirmek yolunda hareket etmek yerine bununla mücadeleyi ve daha çok kullanımını engellemenin nasıl önüne geçileceği konusunda çalışmaları yapmak gerekir.” Ben de sonuna kadar Michael Johnson’un bu sözlerine katılıyorum.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Michael Johnson böyle bir şey yapmamıştır değil mi?

GAZETECİ MURAT AĞCA – Michael Johnson temiz bir sporcuydu, bugüne kadar hiçbir şekilde yakalanmadı ama şimdi yeni yöntemlerle, biliyorsunuz, geriye doğru bir sürü test oluyor. Demin ben sorulara cevap verirken onu söylemeyi unuttum “Yani bu bir süreç, Türkiye’de son dönemde yaşananlar.” demiştim. Yeni tekniklerin uygulanmasıyla, geçmişte temiz çıkan sporcuların yeni tekniklerle yakalanması da süreci tetikleyen bir unsur olmuştur Türkiye’de özellikle. Onu da söylemek isterim.

Bir de eksik olarak şunu söylemiştim: “Bu yurt dışından getirilen maddeler bizzat acaba kişiler tarafından mı getiriliyor?” demiştiniz. Evet, kişiler tarafından getiriliyor, bizzat antrenör, masör vesaire tarafından getiriliyor, sporcu tarafından da getiriliyor ama bunun böyle getirilmesine ihtiyaç da yok. Ben bunları posta yoluyla alan insanları biliyorum. Yurt dışından postaya veriliyor, kargoya; geliyor, açıyorsunuz, kullanıyorsunuz ve bunu İnternet üzerinden nasıl kullanacağınızı da gayet güzel öğrenebilecek yöntemler mevcut.

“Eczanelerden kaldırsak bir çözüm olur mu?” demiştiniz, bence bir çözüm olmaz.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Sizin ifadenize göre olmuyor. Posta yoluyla geliyor...

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Ama bir duruş göstermesi...

GAZETECİ MURAT AĞCA – Bir mücadele yöntemi olarak uygulanabilir ama çözüm olacağını düşünmüyorum.

“Hacettepe çok kolay harcadı.” dediniz. Atilla Gökçe bu konuda detaylı konuşmalar yaptı. Sözlerinin ne kadar kanıtlanabilir olduğu konusunda şüphelerim var ama dünyada her doping laboratuvarına, aynı her ülkede sporcuya uygulandığı gibi eşit muamele yapılmadığı kanaatini ben de taşıyorum. Yani dünyada eşitler ve daha eşitler var maalesef spor dünyasında ve doping konusunda da bu tip uygulamaların zaman zaman yapıldığını biliyorum.

Şunu örnekleyebilirim: Dopingte mücadelede geriye doğru test dönemlerinde teste tabi tutulan ülke sporcularını bir döktüğünüzde, hangi ülkelerden ne kadar sayıda sporcunun geçmişe doğru kontrol edildiğini gördüğünüzde yani bir denge unsurunun gözetildiği konusunda şüpheyi düşeceğinizi düşünüyorum açıkçası.

Jamaika’da, biliyorsunuz, en son dopingte ilgili büyük bir operasyon oldu ve olimpiyat şampiyonu olmuş sporcularda doping çıktı ama orada reaksiyonlar son derece netti. Türkiye’de ne yazık ki bu reaksiyonları bu kadar net göremiyoruz. Jamaika’da antidoping komisyonu olduğu gibi istifa etti geçtiğimiz hafta, 11 üyesi birden istifa etti, Spor Bakanı da bunu anlayışla karşıladığını söyledi ve takdir ettiğini söyledi. Şimdi “Bu aysbergin görünen kısmı.” deniyor. Tabii bunun altından ne gelecek, onlar araştırıyorlar, biz de araştırıyoruz; inşallah, sonuçlarını birlikte göreceğiz.

Amatör sporla ilgili o kadar güzel konuştunuz ki Sayın Vekilim. Yani benim yarama parmak bastınız. Ben Türkiye’de – Sayın Başkanım da bilir- olimpiik dallarla ilgili, amatör sporlarla ilgili Don Kışotluk yapan 3-5 tane gazeteciden biri olarak kaldım ama ben bu Don Kışotluğu yapmaya devam edeceğim, son nefesimi verene kadar devam edeceğim fakat bundan, bu işten para kazanmak istiyorsanız medyada, bir yerlerde şan, şöhet kazanmak istiyorsanız, televizyonda meşhur olmak istiyorsanız tabii ki futbol konuşmanız gerekiyor. Futbolun da kendini değil, onun içindeki tartışmaları konuşmanız gerekiyor. Bizim millî sporumuz artık televizyondaki tartışma programları. Ben öyle diyorum. Güreş değil bizim millî sporumuz, televizyonlardaki futbol tartışma programları. Ne yazık ki bunlarda reyting kaygısı ve ne yazık ki ucu şu anda medyanın patronajında oturan iş adamlarına kadar ulaşabileceğiniz kazanç kaygısı... Yani, gazetecilik artık bir kamu görevi olmaktan ziyade bir ticari işlev hâline geldiği için ve bu işin ticaretini spora indirgediğinizde de bu işten en çok para kazanılan dal futbol olduğu için bize ancak kıyıda köşede, anca sansasyon olduğunda, anca doping patladığında, şike olduğunda falan anca yer açılıyor. Ben de bundan çok muzdaribim, ne yapılabilir bilmiyorum. Sayın TSYD Başkanım da yanımda, onun da çok net, çözümlere ilişkin bir önerisi ne yazık ki olamadı ama bundan sonraki nesilleri kurtarabilmek adına hem eğitsel anlamda hem de medyada yönetici kademesinde, ara kademe yönetici pozisyonunda yükseləcək olan meslektaşlarımızın bu konuya hassasiyetinin artırılması belki çözüm olabilir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

GAZETECİ MURAT AĞCA - Sağ olun davet ettiğiniz için.

BAŞKAN – Murat Bey, teşekkür ederiz.

Sadece Rüştü Hoca’ya kısa bir şey yapacağım. Bu fiyatlar konusunda bir tartışma oldu, kısa bir açıklama getirirseniz biz de tam anlayacağız.

PROF. DR. RÜŞTÜ GÜNER – Evet, çok teşekkür ediyorum.

Hacettepe Merkezinin akreditasyonu kaybetmesi ile doping kontrol örnekleri sayısının azaldığını söylediniz. Aslında, analiz ücretleri hemen hemen Türkiye’deki ile yurt dışındaki aynı. Yani, biz o dönemde Türkiye Futbol Federasyonu olarak 175 TL veriyorduk,

o da yaklaşık 100-110 euroya karşılık geliyordu. Sadece bir kargo ücreti fark ettiriyor. Burada sorun o değildi aslında, federasyonların kontrolleri yapıyor olmasıydı; onu söyleyeceğim.

Bir şey daha var, Sayın Dağ sormuştu, maddelerden iyi kâr ediliyor mu? Aslında evet, ediliyormuş, ben bunu yeni öğreniyorum. 5 ila 10 dolara aldıklarını burada 50 ila 100 dolara satabiliyorlarmış. Bir de antrenörlerin 4 tane sporcusu olsa, her birinden bir 2 bin TL alsalar, yaklaşık 10 bin TL'lik bir şey olabiliyor.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Aylık mı, yıllık mı?

PROF. DR. RÜŞTÜ GÜNER – 1 kür. Yani, bu kür bir ayda sürebilir, iki ayda sürebilir. Bir kür yaklaşık 4 bin ila 20 bin TL oluyor kullanılan maddelere göre.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Sporcuyu perişan eder o kadar ilaç.

PROF. DR. RÜŞTÜ GÜNER – Doğrudur. Çok yüksek dozlar zaten, onu konuşuyoruz. Çok yüksek dozlarda kullanılıyor.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ben bir şey daha sorayım: Bu ilacın belli bir vücuttan atılma süresi yok mu?

PROF. DR. RÜŞTÜ GÜNER – Artık yok, artık yok.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Peki, niye o zaman yani bile bile lades mi oluyor?

PROF. DR. RÜŞTÜ GÜNER – Şu anda bunu bilmedikleri için, daha doğrusu, buna hazırlıklı olamadıkları için yakalandılar sporcular. Zaten hep şunu söylüyorlar bize: “Ya, bunu bize keşke daha önce söyleseydiniz de önlem alsaydık.” Biz de diyorduk ki: “Bilmiyorduk, biz bu kadar uzun süre vücutta kaldığını bilmiyorduk, yöntemler değişti.”

Hürriyeti tahditten ziyade sporculara para cezası uygulanması şu anda uluslararası camiada istenen şey. Hürriyeti tahdidin sadece destek olan personele verilmesi yani yardımcı olan antrenörler, masörler, doktorlar ya da bunların satışını yapanlara hürriyeti tahdit öneriliyor ama sporcular para cezasından çok korkuyorlar, özellikle Türkiye’de 10 bin TL gibi bir ceza vücut geliştirmede olduğundan çok korkuyorlar.

GlaxoSmithKline, Wyeth ile birlikte Londra... Aslında GlaxoSmithKline EPO’nun analiziyle ilgili çok ciddi bir analiz geliştirdi. EPO, yaklaşık on iki saat sonra vücuttan uzaklaştırılırken SmithKline’in geliştirdiği yöntemle on beş gün sonra bile EPO’nun tespitini sağlayan bir şey geliştirdi. Özellikle Londra Olimpiyatları’nda da laboratuvara sponsor oldu. Bununla ilgili ilk toplantılar 2012 yılında Şubat ayında -hatırlıyorum- Paris’te yapıldı, WADA’yla büyük şirketlerin yaptığı çalışmaydı bu. Bunun da çok yararlı bir toplantı olduğunu düşünüyorum. Roche bundan sonra buna girecek, Wyeth girdi. Yine birkaç tane firmanın dopinge mücadelede analize ilgili destek yapacağını ve bazı maddelerin saptanabilmesiyle ilgili yöntem geliştireceklerini orada söylediler ve söz verdiler. Bununla ilgili de çalışmalar yürütülüyor.

Çok teşekkür ediyorum.

Ha, akreditasyonla ilgili bir şey söylemem gerekiyor. Akreditasyon kaybında tabii söyledikleriniz doğru, eşitler ve daha eşitler. Türkiye o yüzden kaybetti. Ancak, hızlı akreditasyon konusunda Profesör Doktor Uğur Erdener’in çabalarını unutmamız gerekiyor. Hızlı akreditasyonu sağlayarak en azından bize yapmış oldukları haksızlığı bir miktar geciktirmiş olduk, geçiştirmiştik olduk; bu da önemli bir şeydi. O süreç içinde yapılması gereken çok şey vardı, dediğiniz doğru ama buna cesaret edilemedi. Onları da söylemem gerekiyor.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Rüştü Hocam, mikrofon sizdeyken benim söylemem gerekeni siz açıklayın lütfen. Her federasyonun doping kontrolünü siz yapmıyorsunuz, değil mi?

PROF. DR. RÜŞTÜ GÜNER – Hayır, Futbol Federasyonununkini biz yapmıyoruz. Bu da aslında büyük bir sorun. Dünya Doping Mücadele Ajansı ve diğer kuruluşlar bunun böyle olmaması gerektiğini sürekli bize yazarak uyarıyorlar. Çünkü, daha önce sıkıntıları yaşadık. Ben bir Futbol Federasyonunda çalışan, aynı komisyonda, Doping Mücadele Komisyonunda çalışan birisi olarak şu anda bağımsız bir kurulun bunu yapmasını hep söylüyorum. Bundan önce her federasyon kendisi yapıyordu, onun için bu kadar sıkıntı yaşadık. Futbol Federasyonu her ne kadar çok iyi yapıyor olsa da diğer federasyonlara örnek teşkil etmemesi açısından bu sistemin içinde olması gerekir diye söylüyorum.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Aynı kanaatteyiz biz de.

PROF. DR. RÜŞTÜ GÜNER – Öyle olması gerekir.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Burada sözcüleri, akreditasyon gerçekleşirse biz Türkiye’de bunu yaptıracağız dediler mi?

PROF. DR. RÜŞTÜ GÜNER – Örnekleri burada yaptıracağız ama doping kontrol örneklerini gene kendileri almaya devam edeceklerini söylüyorlar, bu aslında hatalı bir şey.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Dış otorite olması lazım; özgür, bağımsız otorite.

PROF. DR. RÜŞTÜ GÜNER – Evet, örnekleri alan.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Çok fazla zorlamayalım. Bir kontrol, önce bir analizi yaptırırız, sonra da örnekleri aldırırız.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Onu ne yapacağınızı siz bilirsiniz, içimizden geçenleri söylüyoruz.

PROF. DR. RÜŞTÜ GÜNER – Çünkü, orada söylenen bir söz çok ilginçti Sayın Başkanım, orada “Genel Sekreterin talimatları doğrultusunda doping kontrolüne gidiyoruz.” gibi bir şey söylenmişti. Sporu yöneten bir kişinin talimatlarıyla doping kontrolüne gidilmesinin çok sakıncalı bir şey olduğunu söylemek istiyorum. Federasyondan bağımsız olmalı, spor yönetiminden bağımsız olmalı.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Mesela, bazı takımlarda bazı futbolcular doping kontrolü için seçilmeyebilirler, dış otoritenin gelip seçmesi lazım.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – “Kura çekiyoruz.” diyorlar.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Kura çekiliyor!

GAZETECİ MURAT AĞCA - Sayın Başkanım, küçük bir şey ilave edebilir miyim?

BAŞKAN - Buyurun.

GAZETECİ MURAT AĞCA - Rüştü Hocam bu fiyatlarla ilgili açıklama yaptı, ben küçük bir ilave yapmak istiyorum. Bunları bana bu alanda faaliyet gösteren ve işte, sporcuları dopinge yakalanan federasyonların bizzat başkanları söyledi. Demek ki şu anlaşılıyor: Başkanlar bunun arkasına saklanarak birtakım şeylerden kaçma yoluna tevessül etmişler. Bunu da burada bu şekilde ifade etmek isterim.

Futbola ilgili olarak da şunu söylemek istiyorum kayıtlara geçmesi açısından: Futbol sadece Türkiye’de değil, dünyada da FIFA’nın da bu dopinge mücadele konusunda ciddi sıkıntılar yarattığını biliyoruz, Uluslararası Olimpiyat Komitesiyle anlaşmalar, sözleşmeler imzalamalar konusunda ciddi problemler yarattığını biliyoruz. Futbolda özellikle -yanlış biliyorsam Hocam düzeltin- bir takımdan 3’ten fazla sporcuda eğer dopinge yakalanırsanız takım olarak ceza alıyorsunuz, onun dışında 1 futbolcu yakalanırsa ceza almıyorsunuz ama ne hikmetse doping kontrolleri 3’er futbolcudan değil de mesela 2’şer futbolcu üzerinden yapılıyor.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – 4...

GAZETECİ MURAT AĞCA - 4’e kadar olabiliyor ama isterse 2 tane de alabiliyor.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – “4” dediler burada.

PROF. DR. RÜŞTÜ GÜNER – Her maçta 4 Sayın Başkanım.

GAZETECİ MURAT AĞCA – Her maçta 4, ikişer ikişer.

BAŞKAN – Hesaplar iyi yani.

GAZETECİ ATILLA GÖKÇE – Artı, mesela Cristiano Ronaldo’nun, Lionel Messi’nin, Neymar’ın, Drogba’nın doping kontrolünden geçtiğini, temiz çıktığını veya ceza aldığını duydunuz mu? Duymayacaksınız. Sistem izin vermeyecek.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Çok verimli bir toplantı oldu, geldiğiniz için çok teşekkür ediyoruz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.00